

Delårsrapport augusti

Delårsrapport Januari-augusti 2019



Beslutad av:

Datum och paragraf: 2019-11-04

Giltighetstid:

Revideringar och omarbetningar:

Dokumentet gäller för:

Dokumentansvarig: (befattning och organisatorisk tillhörighet)



Innehåll

Inledning	4
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunchefen har ordet.....	6
Förvaltningsberättelse	9
Visionen	9
Organisation	10
Måluppfyllelse	10
Ekonomisk sammanfattning.....	12
Personalredovisning	18
Verksamhetsredovisning	21
Kommunstyrelsen	21
Socialnämnden	39
Barn och utbildningsnämnden.....	50
Tekniska nämnden	65
Redovisning av VA-verksamheten	73
Bygg och miljönämnden	77
Kultur och fritidsnämnden	83
Ekonomisk redovisning.....	92
Driftsredovisning	92
Investeringar.....	93
Resultaträkning	95
Balansräkning.....	96
Kassaflödesanalys	97
Noter	98
Redovisningsprinciper	106

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Delårsrapport för perioden 1 januari -31 augusti är en viktig avstämning av läget efter första halvåret 2019. Håller vi budget, löper verksamheter på som planerat, hur arbetar vi med våra uppsatta mål, hur ser befolkningsläget ut mm? Delårsrapporten är också en viktig vägvisare för vad vi ser framför oss inför att budget för 2020-2022 ska beslutas.

Befolkningsläget står sig bra. Första halvåret ökade befolkningen med 155 personer från 16 186 vid årsskiftet, till 16 301 personer. Det är en bra utveckling på 6 månader. Nya bostäder har bl.a byggts av Carpenter på Östra Nibble och av Hallstahem som har byggt om centrumnära verksamhetslokaler till lägenheter. Hallstahem har en kö på 7000 personer vilket visar att det finns en fortsatt stor efterfrågan på bostäder i Hallstahammar.

Detaljplanearbetet löper på med flera planer under framtagande. Bl.a justeringar av planen för att kunna bygga kombinerad vårdcentral och trygghetsboende på Myrantomten i Kolbäck och planering för att kunna uppföra ett större flerfamiljshus vid ”rondellen” i centrala Hallstahammar.

Gällande budgetuppföljningen så pekar årsprognosen mot ett resultat på 5 012 tkr vilket är en skillnad på ca -500 tkr mot budget på 5 550 tkr. Budget följs mycket bra i de flesta nämnder. Det stora undantaget är kommunstyrelsen som prognosticerar ett underskott på 6,5 mkr. Underskottet kan direkt härledas till IT kostnader och ökade samt till viss del ej budgeterade kollektivtrafikkostnader. Handlingsplaner är framtagna i de nämnder som visar underskott och nämnderna arbetar för att få budgetbalans. Barn- och utbildningsnämnden har också svårigheter med ekonomin i år. Verksamheten växer snabbt med fler barn och behov av mer lokalyta vilket naturligtvis är roligt men svårplanerat och tufft ekonomiskt. Under första halvåret har tillbyggnationen av Tunboskolan tagit ordentlig fart och inflyttning sker under hösten. I detta sammanhang vill jag också lyfta de fina resultat som årets 9e klassare gick ut med vårterminen -19. 84,8 % var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och 71,6 % var godkända i alla ämnen. Mycket roligt att se då skolan under lång tid arbetat hårt för att få upp resultaten.

Värt att nämna gällande den ekonomiska uppföljningen är också att socialnämnden prognosticerar ett överskott på ca 1 miljon kronor. Det är inte i många kommuner det ser ut så. Socialnämnden gör ett fantastiskt jobb och har under flera år arbetat med att ta fram handlingsplaner som gett gott resultat. Verkligen roligt!

Något som inte är lika kul läsning är att sjukskrivningstalen går upp något igen. Det är inte en önskvärd utveckling och något som vi måste följa noga i varje nämnd.

Det ser bra ut i prognosen men vi vet att det kommer tuffare tider och trots att vi har en god budgetföljsamhet så förbrukar vi lite för mycket pengar i våra verksamheter i förhållande till det som kommer in i form av skatter och statsbidrag. Detta måste vi vara

medvetna om och tillsammans jobba för att inte förbruka mer än vi har tillgång till för en hållbar ekonomi över tid. Den utmaningen delar vi med många andra kommuner och alla väntar på vad som finns i form av statligt stöd i höstbudgeten samt hur det kommer att bli med den föreslagna kostnadsutjämningen.

Trots att alla mål inte är slutredovisade finns saker att ta lärdom av gällande formuleringar, indikatorer och uppföljningar nu när vi är i full gång ned att formulera nya politiska mål för 2020-2023.

Stort tack till politiker och medarbetare för hårt arbete och stort engagemang.

Catarina Pettersson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

I övergripande förvaltningsperspektiv kan följande områden lyftas fram för delåret januari - augusti:

KF Mål 1: Kommunen är en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Antalet bostäder ökar.

Befolkningsläget per 31 december uppgick till 16 186 personer. Den 31 augusti 2019 var kommunbefolkningen 16 301, en ökning sedan årsskiftet med 115 personer.

Sedan ett antal år tillbaka har kommunen fått önskad befolkningstillväxt. Det innebär i sin tur att det nu behövs fler platser i främst våra kärnverksamheter. Under perioden har ett stort arbete lagts ner på att få fram underlag inför att kommunfullmäktige behandlade dels ett inriktningsbeslut för fler platser i särskilt boende för äldre, dels ett inriktningsbeslut för att bygga en ny skola på Näslund. Den senare var budgeterad till 84 mkr. Det är ett ärende på väg där tekniska nämnden och barn- och utbildningsnämnden äskar en större investeringsbudget för skolan.

Under den gångna perioden har Parkskolan och Lindboskolan anpassats för att möta det ökade behovet av platser i grundskolan i Hallstahammar. Det är trångt även i grundskolorna i de södra kommundelarna. Under innevarande år har mycket arbete lagts ner för att bygga ut Tunboskolan som ger plats för mellanstadiet. Den nya delen var inte riktigt klar till terminsstarten. Men om allt går som det ska är den inflyttningsklar till 1 oktober 2019. Den kommande perioden pågår ett arbete för att tillskapa ytterligare förskoleplatser. En annan utmaning även framdeles, för att få önskad befolkningstillväxt, är att kommunen på olika sätt kan stimulera till byggande av fler bostäder. Området är ytterst angeläget om kommunens mål med 150 nya invånare ska kunna förverkligas även de kommande åren.

Under första delen av 2018 har 6 detaljplaner färdigställts som möjliggör bland annat bostadsbyggande. Det är glädjande att det finns flera externa intressenter som visar intresse för att bygga i Hallstahammars kommun men det är angeläget att kommunen ligger i fas med detaljplanerade områden för bostäder. Under 2019 har 2 nya planer färdigställts och 7 ”ligger i röret”.

Det är en lång process inom samhällsbyggnadsverksamheten från planering till färdigställande av mark och tomter för försäljning innan etablering kan bli aktuellt. En organisationsöversyn har därför genomförts med målet att med bibehållen rättssäkerhet tillskapa en effektiv organisation med snabba och effektiva processer. Den nya organisationen, samhällsbyggnadsenheten, som flyttats från tekniska förvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen startade 2019. Även tekniska förvaltningen har en ny organisation med fyra tydliga ansvarsområden. Den startade också 1 januari 2019.

KF Mål 2: Hallstahammars kommun ska ha hög tillgänglighet och service där den moderna teknikens möjligheter används.

För att kommunen ska uppfattas som en attraktiv kommun är ovannämnda mål ett viktigt område för kommunens samtliga förvaltningar. Det är angeläget att kommuninvånare och företagare upplever kommunen som tillgänglig, kompetent och serviceinriktad. Kundcenter har utökat sin verksamhet under 2019 och biträder nu både tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen med ärenden som ökat såväl servicen

som tillgängligheten. I NKI mätningen fick kommunen goda resultat även i år och hamnade på plats 21 av 171 kommuner. Även om det är en liten tillbakagång jämfört med förra årets 9:e plats så är vi bäst i Västmanland och bibehåller vårt snittvärde på 79. Det som är mycket glädjande är dock att i samtliga mätningar får vi mer än godkänt och toppar all ranking när det gäller bemötandet. Det kan vara ett bevis på att det långsiktiga arbetet med kommunens värdegrund ger oss det fina resultatet.

Vi har också indikationer på att vi klättrat i Svenskt Näringslivs ranking 2019. Resultatet presenteras i slutet av september.

Målet har direkt bäring på kommunens gemensamma värdegrund: kunden i centrum – ständiga förbättringar - uthållighet.

Digitaliseringsstrategin är nu antagen politiskt och arbetet fortsätter med att få fram en konkret handlingsplan. Handlingsplanen förväntas vara klar hösten 2019. Högt prioriterat är bland annat att ta steg framåt inom automatisering. Fiberutbyggnaden fortsätter aktivt enligt bredbandsstrategin.

KF Mål 3: Ett varierat näringsliv och bra företagsklimat i kommunen skapar fler och nya arbetstillfällen

Första halvåret 2019 fortsätter med samma fina resultat när det gäller företagsklimatet. Förutom NKI mätningen (se ovan) signalerade Svenskt Näringsliv i våras, då viss del av rankingen presenterades, att vi troligtvis får bra värden i den totala mätningen som kommer i september. Det tyder på att den handlingsplan som är framtagen för att förbättra företagsklimatet har ger utdelning. På det sammanfattade omdömet som vi fick ta del av i våras gick vi från 3,6 till 3,9. Skolans attityd till företagande klev från 3,6 till 4,0.

KF Mål 4: Hallstahammars kommun är ett samhälle där människors olikheter bidrar till en mångfald och ses som en styrka. Vi arbetar aktivt för ökad folkhälsa.

Agenda 2030 innehåller 17 mål och 169 delmål som tillsammans kallas de Globala målen för hållbar utveckling. Agendan syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor och säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Under 2018 har arbetet alltjämt fortsatt med inriktningen att knyta arbetet inom mänskliga rättigheter och Trygg och säker till Agenda 2030. Under våren har fokus varit att sammanställa och analysera materialet från den workshop som genomfördes i januari som bland annat visar att flertalet mål påverkas direkt av våra kärnverksamheter och att det är viktigt att få in arbetet som en del i ordinarie styrning och ledning. Agenda 2030 ska knytas med kommande målarbete för kommunfullmäktige och nämnder. Jämställdhetsarbetet är en viktig del av Agenda 2030. Kommunen deltar i ett utvecklingsprogram som Länsstyrelsen i Västmanland anordnar som vi hoppas ska ge bra underlag för arbetet med jämställdhet inom en rad områden.

KF Mål 7: Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade.

”Personalförsörjningskedjan” (som startade 1 april 2017) pågick fram till mars 2019 och innehåller olika insatser med fokus på arbetsmiljö och hälsa. Ett uttalat mål i projektet är att sänka sjukfrånvaron från 7,94% till en nivå runt 5 % där det under projektiden ska synas ett trendbrott och början till en sänkning av sjukfrånvaron. Projektet gav önskad effekt och vi såg ett trendbrott. Nu ökar siffran något igen. Det finns olika insatser som

ska få ner kurvan igen. Inom ramen för projektet har också ett ledarskapsprogram för samtliga chefer genomförts ”Hälsofrämjande arbetsplatser”. Inom ramen för personalförsörjningsprojektet har förvaltningarna utrett frågan om en utökad bemanningsenhet som nu är beslutad och startade 1 januari 2019. Projektet med 35 timmarsvecka är permanentat för viss personal inom individ- och familjeomsorg. Vi har genomfört en medarbetarenkät där HME-indexet ligger i snitt med riket.

Ekonomi

Befolkningstillväxten uppnår det mål som är uppsatt. Kommunen är därmed inne i ett expansivt skede där det finns ett stort behov av att bygga ut den kommunala servicen inom flera områden. Det innebär i sin tur att investeringsbudgeten kommer att ligga på mycket höga nivåer den kommande perioden. Den påverkar i sin tur utrymmet i driftbudgeten. Vi behöver därför effektivisera och ställa om verksamheterna efter nya förutsättningar framöver.

Avslutning

Jag vill passa på att framföra ett stort tack till samtliga chefer och medarbetare. Det är ert idoga arbete som starkt bidrar till att Hallstahammar är en bra kommun att leva, bo och verka i!!

Carin Becker Åström
Kommunchef

Förvaltningsberättelse

Visionen



Enkelt och nära

I Hallstahammars kommun är det enkelt att leva och lätt att gå från att vilja till att göra. Hela kommunen växer, från den levande landsbygden till de aktiva centrummiljöerna i tätorterna Strömsholm, Kolbäck och Hallstahammar. Här finns olika boendeanternativ som passar dig oavsett var i livet du befinner dig och var i kommunen du vill bo. Hela kommunen är uppkopplad så att du har möjlighet att enkelt ta del av både dagens och morgondagens tjänster. Att resa är enkelt med olika färdmedel till när och fjärran. Samhällets service är modern, anpassad efter varje individs behov och finns alltid nära - vem du än är och var du än bor. I Hallstahammars kommun kan du må bra och känna dig trygg.

Nytänkande och kreativt

Vår kommun är en vital del av en stor arbetsmarknad där jobb och företag är många och varierade. Vår barnomsorg och våra utbildningar ger varje barn och varje elev de bästa förutsättningarna för att lyckas. I Hallstahammars kommun har du frihet att vara dig själv och möjlighet att förverkliga dina drömmar och idéer. Att tänka nytt är självklart. Här finns ett öppet klimat av entreprenörskap och kreativitet som uppmuntrar nytänkande och innovation. Hos oss är det naturligt att starta, driva och utveckla företag.

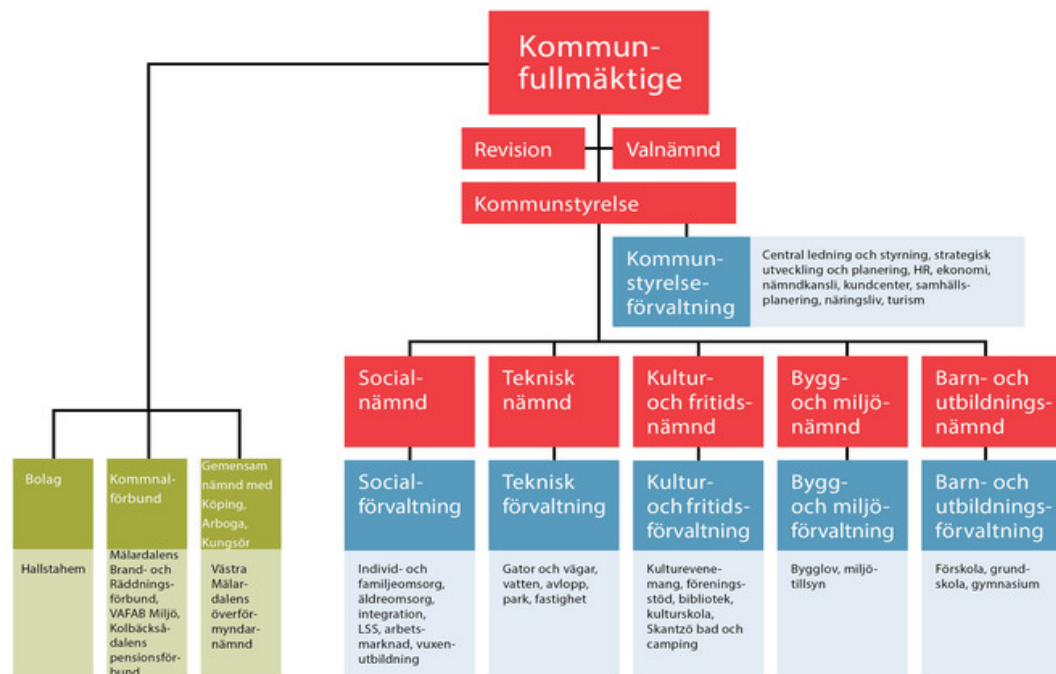
Våra unika natur- och kulturmiljöer runt Strömsholms kanal är välkända och välbesökta tack vare gemensamma satsningar mellan olika aktörer. Vår kommun är rik på upplevelser både för dig som bor här och dig som är besökare. Det gäller inte minst Strömsholm som är ett av landets främsta hästcentrum.

Ansvar och engagemang

Om du är ny i världen, ny i Sverige eller nyligen blivit äldre spelar ingen roll – i Hallstahammars kommun har alla en plats. Att vi är olika berikar samhället. Vi har ett aktivt civilsamhälle och föreningsliv där vi värnar om den samhörighet som uppstår när vi möts över gränser och gör saker tillsammans. Kommunen möjliggör och skapar arenor där du som invånare har inflytande över kommunens utveckling.

Hela Hallstahammars kommun tar ett stort ansvar för att driva utvecklingen mot ett mer jämställt och ett grönare samhälle. Social och ekologisk hållbarhet genomsyrar alla verksamheter så att vi kan lämna över ett bättre samhälle och en bättre miljö till kommande generationer.

Organisation



I organisationsschemat beskrivs de politiska nämnderna, förvaltningarna, bolaget och kommunalförbundet med olika färger.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige har antagit mål för perioden 2016-2019. Uppföljningen av dessa (måluppfyllelsen) ska bedömas enligt färgskalan röd-gul-grön. Alla nämnder har antagit nämndspecifika mål, indikatorer, nyckeltal samt bedömningsgrunder för måluppfyllelsen. Saknas dock nya mätvärden på vissa mål, vilket framgår av bilaga med mål- och nyckeltalstabell i sin helhet. I vissa fall har egen bedömning gjorts.

Målområde	Mål	Utfall	Trend	Kommentar
Enkelt och nära	Mål 1: Kommunen är en attraktiv plats att bo, leva och verka i. Antalet bostäder ökar.		↑	Befolkningsutvecklingen överstiger mål. Andelen unga vuxna i eget hushåll fortsätter öka. Tillgång till fiber fortsätter öka.
Nytänkande och kreativt	Mål 2: Hallstahammars kommun ska ha hög tillgänglighet och service där den moderna teknikens möjligheter används.		-	Fortsatt framåt gällande service för företag. Högt värde på bemötande.
Nytänkande och kreativt	Mål 3: Ett varierat näringsliv och ett bra företagsklimat i kommunen skapar fler och nya arbetstillfällen.		↔	Fortsatt grönt på helheten, ny ranking Svenskt Näringsliv kommer i september.
Ansvar och engagemang	Mål 4: Hallstahammars kommun är ett samhälle där människors olikheter bidrar till en mångfald och ses som en styrka. Vi arbetar aktivt för ökad folkhälsa.		-	Saknas flera nya mätvärden. Arbetslösheten stiger på totalen och för kvinnor.
Ansvar och engagemang	Mål 5: Hallstahammars kommun ska stimulera utvecklingen för att uppnå den nationella målsättningen om fossilfritt Sverige till 2030. Hallstahammars kommuns verksamheter ska vara fossilfria 2019. Ekologisk hållbarhet genomsyrar alla verksamheter. Grönområden, biologisk mångfald och naturreservat ska öka.		↔	Tappar placeringar i hållbarhetsranking, kopplat till stora ändringar i indikatorer som ingår i mätningen. Fortfarande gult på totalen. Positiv utveckling på andel förnybart i fjärrvärme och elförsörjning.
Ansvar och engagemang	Mål 6: I Hallstahammars kommun har kvinnor och män lika möjligheter att forma samhället och sina egna liv.		↔	Fortsatt stor utmaning, arbetet igång utifrån länets strategi för jämställdhetsintegrering.
Ansvar och engagemang	Mål 7: Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade.		↑	Frisknärvaron sjunker något igen efter att projektet avslutats. Bemanningsenhet har utvecklats 35 veckan är permanentad. Det pågår ständigt ett arbete inom ramen för ”attraktiv arbetsgivare HME-index medarbetarundersökning i snitt i nivå med riket.

Ekonomisk sammanfattning

Periodens resultat

Hallstahammars kommun redovisar ett resultat för delåret på 59 109 tkr vilket är 55 409 tkr högre än budget för perioden. Verksamhetens nettokostnader avviker endast med 575 tkr. Det nya resultat begreppet verksamhetens resultat som infördes i samband med att vi fick ny lagstiftning från 1 jan 2019 är också positivt med 3 095 tkr i jämförelse med budget.

Finansnettot där vi nu i avsaknad av fullfonderingslagstiftning måste redovisa våra värdepapper till marknadsvärden och inte längre anskaffningsvärden har en stor avvikelse med 55 409 tkr.

Med anledning av den nya lagstiftningen har vi räknat om poster från bokslut 2018 som en anpassning till den nya lagen. Därför redovisas föregående bokslut enligt tidigare utfall och justerat efter LKBR i tabellen nedan. Det finns en detaljerad redogörelse för de förändringarna upptaget under redovisningsprinciper i slutet av detta dokument.

Årsprognosen visar på ett utfall med 5 012 tkr vilket är 538 tkr lägre än budgeterat resultat. När det gäller marknadsvärdet på våra värdepappersinnehav vet vi att marknaden snabbt kan förändras på grund av olika omvärldshändelser och vi tror att ett bibehållet marknadsvärde på 70% kan vara en realistisk nivå att prognosticera i jämförelse med tidpunkten för delårsrapporten. Det senaste årets upp och nedgångar på de finansiella marknaderna är svåra att förutse. Om vi sedan utgår från att verksamhetens utfallsprognoser ligger lika fram till årsskiftet kan vi följa hur en årsprognos förändras utifrån månatliga nya marknadsvärden på våra värdepapper.

Resultaträkning (tkr)	Not	Utfall		Bokslut		Utfall	Budget	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
		2018-08-31	2018	2018	LKBR§ 2018						
Verksamhetens intäkter	1,9	167 907	272 416	272 416		157 938	159 351	-1 412	239 026	276 577	37 551
Verksamhetens kostnader	2,9	-780 754	-1 206 257	-1 206 257		-791 329	-793 571	2 242	-1 190 357	-1 260 247	-69 890
Avskrivningar	3	-23 484	-41 495	-41 495		-26 922	-26 667	-255	-40 000	-40 978	-978
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-636 331	-975 336	-975 336		-660 313	-660 887	575	-991 331	-1 024 648	-33 317
Skatteintäkter	4	465 707	692 175	692 175		477 288	477 804	-516	716 706	715 580	-1 126
Generella statsbidrag och utjämning	5	175 297	264 497	264 497		183 820	180 783	3 036	271 175	275 342	4 167
<i>Verksamhetens resultat</i>		4 673	-18 664	-18 664		795	-2 300	3 095	-3 450	-33 726	-30 276
Finansiella intäkter	6	40 169	34 377	19 816		62 483	9 333	53 150	14 000	43 738	29 738
Finansiella kostnader	7	-1 404	-2 185	-8 766		-4 169	-3 333	-835	-5 000	-5 000	0
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		43 438	13 528	-7 614		59 109	3 700	55 409	5 550	5 012	-538
Extraordinära poster	8	0				0			0	0	
Årets resultat		43 438	13 528	-7 614		59 109	3 700	55 409	5 550	5 012	-538

Vht netto/skatter & statsbidrag	99,27%	101,95%	101,95%	99,88%	100,35%	100,35%	103,40%
Resultatöverskott	6,78%	1,41%	-0,80%	8,94%	0,56%	0,56%	0,51%

I avvikelserna för årsprognosen ser vi tydligt att verksamhetens resultat visar på den egentliga kostnaden för verksamheten och den ökade kostnadsutvecklingen är ett bekymmer då vi har svårt att möta den med jämförbara intäkter. Det blir en stor utmaning framåt att klara av den ökade efterfrågan med en bibehållen ekonomi i balans.

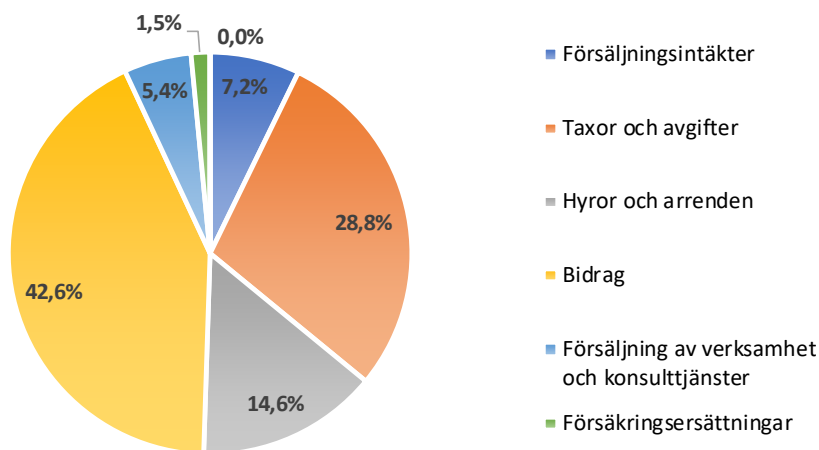
Balanskravsutredning

Avstämning mot balanskravsutredning enligt 11 kap. 10 § LKBR och exkludering av resultatstörande poster som inte hör till den egentliga verksamheten.

Balanskravsutredning (tusentals kronor)	Utfall	Prognos
	2019-08-31	2019
=Årets resultat enligt resultaträkningen	59 109	5 012
-reducering av samtliga realisationsvinster	0	0
+justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/- orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-47 865	-33 466
=Årets resultat efter balanskravsjusteringar	11 244	-28 454
-reservering av medel till resultatutjämningsreserv		
+användning av medel från resultatutjämningsreserv		28 454
=Balanskravsresultat	11 244	0

Periodens balanskravsutredning visar på ett positivt resultat däremot behöver vi lägga till i årsprognosen en användning av tidigare öronmärkta medel. Då det här blir en ny situation för oss att hantera med våra stora värdepappersinnehav behöver vi reda ut frågan ordentligt med revisionen om tolkning och tillämpning av de rekommendationer som RKR gett ut.

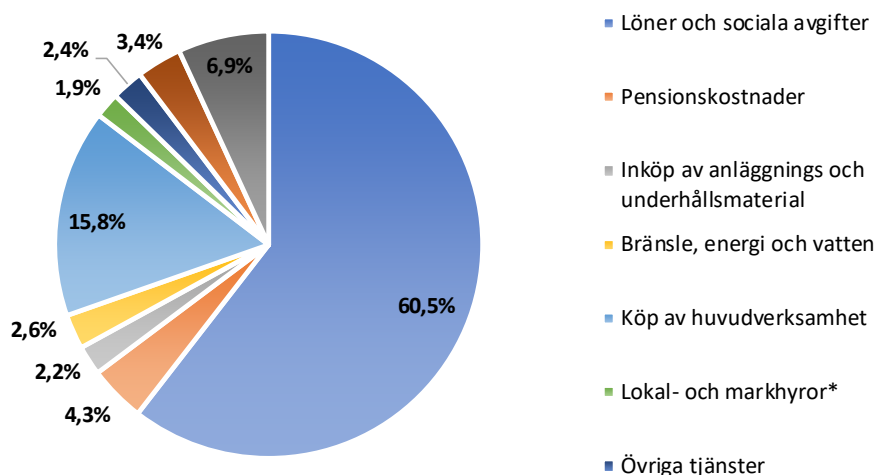
Verksamhetens intäkter



I jämförelse med delårsrapport 2018 har verksamhetens externa intäkter minskat med 9 969 tkr vilket motsvarar en minskning med 5,9%. De största externa intäkterna inom den kommunala verksamheten är bidrag från statliga myndigheter landsting och kommuner med 42,6%. Taxor och avgifter utgör 28,8% och det är sådant som invånare betalar för genom olika tjänster som den kommunala servicen erbjuder. Hyror och arrenden står för 14,6% av intäkterna och sammantaget utgör dessa tre 135 611 tkr eller 85,9% av verksamhetens intäkter.

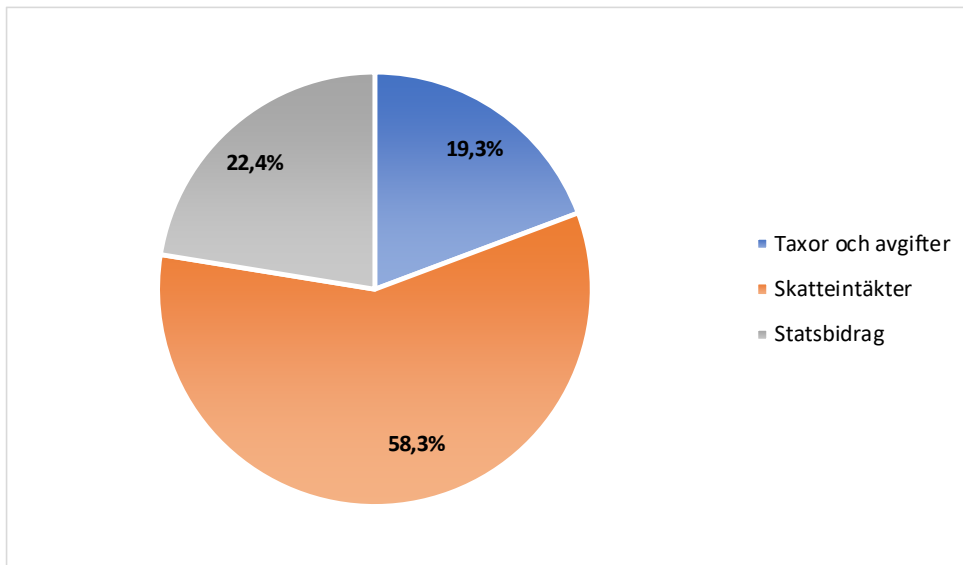
Not 1 Verksamhetens intäkter	Procent	Tkr
Försäljningsintäkter	7,2%	11 387
Taxor och avgifter	28,8%	45 411
Hyor och arrenden	14,6%	22 988
Bidrag	42,6%	67 212
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	5,4%	8 567
Försäkringsersättningar	1,5%	2 384
Övriga intäkter	0,0%	-10
	100,0%	157 938
Taxor & avgifter, hyror arrenden och bidrag	85,9%	135 611

Verksamhetens kostnader



Verksamhetens externa kostnader har i jämförelse med föregående delårsrapport ökat med 10 575 tkr vilket är en ökning med 1,35 %. Personalkostnader utgör 60,5% och ligger 3,3 % högre än föregående period. Köp av huvudverksamhet utgör 15,8% och är i stort sett samma kostnad som föregående period. Sammantaget utgör personalkostnader och köp av huvudverksamhet 76,2 % av verksamhetens kostnader i utfallet för delårsrapporten.

Not 2 Verksamhetens kostnader	Procent	Tkr
Löner och sociala avgifter	60,5%	478 633
Pensionskostnader	4,3%	33 827
Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	2,2%	17 744
Bränsle, energi och vatten	2,6%	20 727
Köp av huvudverksamhet	15,8%	124 731
Lokal- och markhyror*	1,9%	15 077
Övriga tjänster	2,4%	19 118
Lämnade bidrag	3,4%	27 053
Övriga kostnader	6,9%	54 419
	100,0%	791 329
Löner, köp av huvudvht	76,2%	603 365











Kommunal finansiering

Hallstahammars kommunala verksamhet finansieras av taxor och avgifter samt skatter och statsbidrag. Intäkterna uppgår till 819 046 tkr vid tidpunkten för delårsrapporten. Skatteintäkterna uppgår till 477 288 tkr vilket motsvarar 58,3% av de totala intäkterna. Statsbidragen uppgår till 183 820 tkr vilket motsvarar 22,4% och resterande del är verksamhetsegna taxor och avgifter som uppgår till 157 938 tkr och utgör 19,3% av den kommunala finansieringen. I jämförelse med föregående år så är det en ökning med 10 135 tkr vilket ger 1,3 %. Den lägre ökningen består huvudsak av att de egna verksamhetsintäkterna har minskat genom lägre bidrag från staten.

Kommunal finansiering

Taxor och avgifter	19,3%	157 938
Skatteintäkter	58,3%	477 288
Statsbidrag	22,4%	183 820
	100%	819 046

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Målområde		Utfall	Utveckling
God ekonomisk hushållning	Soliditeten ska överstiga 60 %. Soliditeten inkl totala pensionsåtagandet ska överstiga 18 %		
Kommentarer: Soliditeten uppgår till 53,7% och inkluderas hela ansvarsförbindelsen är den 32,4%.			
Målområde		Utfall	Utveckling
God ekonomisk hushållning	Kommunen ska genom sina placeringar gynna ekologisk och social hållbarhet och ska inte placera i bolag verksamma inom vapen, tobak, alkohol, pornografi och fossilenergi		
Kommentarer: I pensionsportföljen finns värdepapper som indirekt innehåller bolag som verkar inom fossilenergi. Till kommande årsbokslut ska vi kontakta våra anlitade värdepappersförvaltare för att be dem redovisa tillbaka till oss våra innehav enligt de nya finansiella målen som gäller framöver.			
Målområde		Utfall	Utveckling
God ekonomisk hushållning	Årets resultat skall överstiga 0,5 % av skatteintäkter och statsbidrag (enligt balanskravet) samt mätt över mandatperioden 1,0 %. Ett positivt finansnetto eftersträvas		
Kommentarer: Periodens utfall blev 8,4%			
Målområde		Utfall	Utveckling
God ekonomisk hushållning	Verksamheternas nettokostnader får förbruka högst 99,5 % av skatteintäkter och statsbidrag		
Kommentarer: Målet är inte uppnått för perioden då utfall blev 99,88%.			
Målområde		Utfall	Utveckling
God ekonomisk hushållning	Högst 40 % av skattekollektivets investeringar ska vara lånefinansierade. Avgiftskollektivets investeringar (vatten, avlopp samt stadsnät) får fullt ut lånefinansierats		
Kommentarer: Årets låneram på 125 000 tkr kommer att hålla inom såväl prognosticerade och redovisade investeringsvolymerna.			

Personalredovisning

Personalredovisning	Delår tom aug 2018	Delår tom aug 2019
Antal månadsanställda totalt kommunen	1359	1376
varav kvinnor	1136	1165
varav män	223	211
varav tillsvidareanställda %	90,7%	92,2%
Antal tillsvidareanställda	1233	1268
Åldersfördelning i % tillsvidareanställda totalt kommunen		
0-29 år	11%	10%
30-39 år	21%	22%
40-49 år	23%	25%
50-59 år	31%	29%
60 - år	14%	14%
Medelålder bland tillsvidareanställda totalt kommunen		
Totalt	46,11	46,02
Kvinnor	46,14	45,96
Män	45,91	46,33
Syssetningsgrader tillsvidareanställda totalt kommunen		
Heltidsanställda kvinnor i %	83,25%	84,11%
Deltidsanställda kvinnor i %	16,74%	15,89%
Heltidsanställda män i %	91,75%	91,70%
Deltidsanställda män i %	8,25%	8,29%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid tillsvidareanst tot kommunen		
varav kvinnor	6,06%	6,57%
varav män	6,64%	6,98%
varav anställda 29 år och yngre	3,09%	4,33%
varav anställda mellan 30 och 49 år	4,46%	6,65%
varav anställda 50 år och äldre	5,17%	5,90%
Långtidssjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro	7,28%	7,27%
	49,69%	53,58%

Sammanfattande personalredovisning

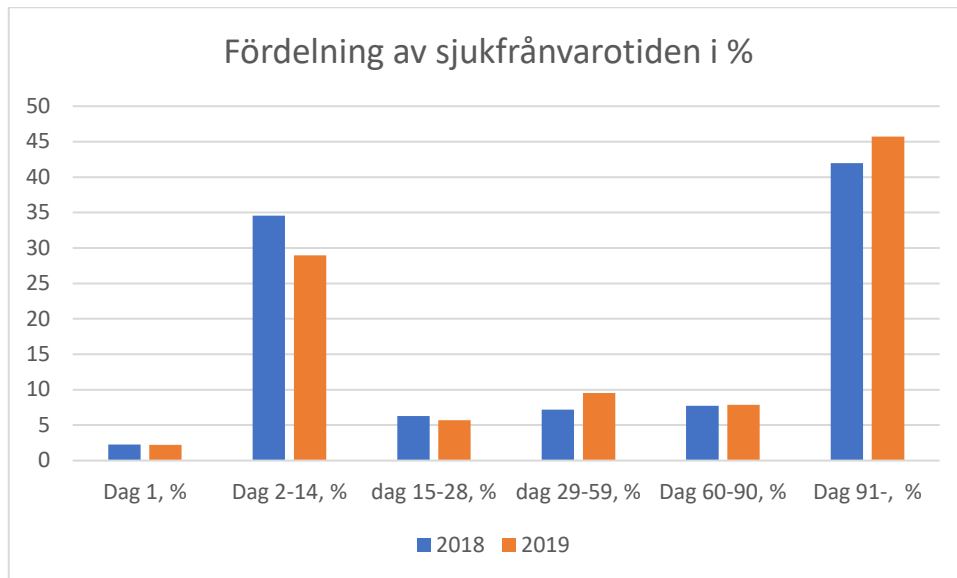
Hallstahammars kommun hade 2019-08-31 1376 medarbetare med månadsanställning, varav 1165 (85 %) var kvinnor och 211 st män (15 %) var män. 1268 var tillsvidareanställda.

Medelåldern för de tillsvidareanställda medarbetarna är 46,02 år, vilket är en marginell skillnad jämfört med samma period förra året då medelåldern var 46,11 år. Kvinnornas medelålder är 45,96 år och männens 46,33 år.

Hallstahammars kommuns åldersstruktur har tyngdpunkten, 54 %, i spannet 40–59 år.

Sjukfrånvaron har ökat något gentemot samma period förra året, 6,57 % jämfört med 6,06 % 2018. Långtidsfrånvaron, dvs frånvaro som överstiger 60 dagar, har ökat gentemot samma period förra året, 53,58 % jämfört med 49,69 % samma period förra året.

Korttidsfrånvaron, dvs frånvaron dag 2-14 har minskat gentemot samma period förra året.



Frånvarolängd	2018	2019
Dag 1, %	2	2
Dag 2-14, %	35	29
dag 15-28, %	6	6
dag 29-59, %	7	10
Dag 60-90, %	8	8
Dag 91-, %	42	46

Tabellen visar hur frånvarolängden procentuellt fördelar sig

I projektet personalförsörjningskedjan, som pågått under två års tid och som avslutades den 31 mars 2019, har ett intensivt arbete med att sänka sjukfrånvaron pågått. Att snabbt komma åter i arbete är viktigt för att korttidsfrånvaron inte ska övergå i långtidsfrånvaro. Därför har fokus varit på förebyggande och tidiga insatser, vilket visar sig ha givit ett visst resultat eftersom sjukfrånvaron dag 2-14 procentuellt har minskat jämfört med samma period 2018. Tidiga insatser handlar till stor del om att chef och medarbetare har en tät kontakt i ett tidigt skede av sjukfrånvaron för att se om det finns möjlighet att anpassa arbetet eller om det finns möjlighet för medarbetaren att utföra arbete på en del av tiden, dvs att inte behöva vara sjukskriven helt.

Hur arbetsmiljön är beskaffad, påverkar givetvis också sjukfrånvaron. Arbetsmiljö handlar inte bara om den fysiska arbetsmiljön, utan lika mycket om den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, dvs vilken möjlighet till delaktighet som finns för den enskilde medarbetaren och på vilket sätt man kan påverka sin arbetssituation samt även hur stämningen och jargongen på arbetsplatsen medarbetare emellan är. Chefen har här en viktig roll att kontinuerligt och systematiskt arbeta med arbetsmiljön på arbetsplatsen. För chefer genomförs kontinuerligt chefsutbildningar inom områdena arbetsmiljö, arbetsrätt och lönepolitik. Även skyddsombud har en viktig roll i arbetsmiljöarbetet, det är viktigt att kroka arm mot samma gemensamma mål och utbildningsinsatser har gjorts även för kommunens alla skyddsombud, bl a i hur man kan uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa.

Bemanningsenheten

Den 1 januari 2019 genomfördes en omorganisation av Bemanningsenheten som organisatoriskt flyttade från Socialförvaltningen till Kommunstyrelseförvaltningen. Fler medarbetare rekryterades och enheten bestod av totalt 5.0 rekryteringskonsulter och 1.0 enhetschef vid uppstarten. Den första tiden för den nystartade enheten gick ut på att genomföra en fysisk flytt, lära upp nya medarbetare och gemensamt uppdatera och arbeta fram nya arbetssätt och rutiner, kvalitetssäkra rekryteringsprocessen, effektivisera användandet av systemet Timepool samt förbereda för den kommande sommarplaneringen/rekryteringen.

Det första halvåret har också bestått av en del personalomsättning i arbetsgruppen vilket har inneburit att enheten under pågående ersättningsrekrytering varit underbemannad under princip hela det första halvåret. Yrkesbefattningarna på enheten har med anledning av detta setts över på nytt, detta resulterade i att en av tjänsterna som rekryteringskonsult konverterades till bemanningsassistent. Syftet med detta var att renodla uppdragen och ta tillvara medarbetarnas kompetenser på ett mer optimalt sätt.

Bemanningsenheten är nu fulltalig och fokus under hösten 2019 kommer vara att ”ta in” alla de av kommunens verksamheter som har timvikarier i Bemanningsenheten, komma igång med strukturerade uppföljningar med vikarier och verksamheter samt ta fram nyckeltal för uppföljning av verksamhetens arbete.

Kompetensförsörjning

Att organisatoriskt flytta Bemanningsenheten till kommunstyrelseförvaltningen, är ett led i att säkra kommunens framtida personalförsörjning. Att arbeta som timavlönad vikarie, är ofta en väg in till fortsatt arbete i kommunen och därför är det viktigt att kvalitetssäkra den rekryteringsprocessen. I övrigt har förvaltningarna påbörjat ett arbete med att se över framtida behov och identifiera vilka utmaningar man står inför då det gäller behov av personal och kompetens. Ett arbete har påbörjats med att se över den övergripande kompetensförsörjningsplanen som PU antog 2015 och som gäller för 2015 – 2019. Planen utgår från ARUBA-modellen, dvs attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta medarbetare genom ett medvetet och långsiktigt kompetensförsörjningsarbete.

Verksamhetsredovisning

Kommunstyrelsen

Sammanfattning av verksamheten

Inledning

Styrning och ledning

Ett av kommunstyrelsens främsta uppdrag är styrning och ledning av kommunen och koncernen. Området utvecklas ständigt.

År 2019 är första året på en ny mandatperiod. Det innebär att utifrån visionen 2025 ska nya mål formuleras med indikatorer för kommunfullmäktige, samtliga nämnder och styrelsen. En tvärspektoriell analysgrupp biträder de förtroendevalda i målarbete. Bland annat har flera workshops och seminarier genomförts med stort antal förtroendevalda. De nya målen ska sättas i relation till trender i omvärlden. Vidare ska AGENDA 2030 vävas in i de nya målen.

Under 2019 har arbetet fortsatt med utveckling av kommunens styrsystem med bäring på kommunens vision, mål och indikatorer. Grunduppdraget för de kommunala verksamheterna kommer att tydliggöras i förslaget till den utvecklade styrmodellen. Som ett stöd och utveckling av budgetprocessen utreds förutsättningarna för att införa en skräddarsydd resursfördelningsmodell.

Parallellt med utvecklingen av styrmodellen pågår ett arbete med att upphandla ett IT stöd för verksamhetsstyrning. I arbetet är samtliga verksamheter involverade. Syftet är att dra nytta av modern teknik för att effektivisera och förenkla administrationen kring sammanställning av resultat och istället kunna frigöra mer tid till analys och förslag till åtgärder. Upphandling sker under hösten 2019 och implementeringsfasen beräknas gå igång mot slutet av året. När det gäller ekonomiprocesser har nya mallar för delårs- och årsredovisning arbetats fram och utvecklas kontinuerligt. Syftet är att dels förenkla nuvarande processer dels öka tillgängligheten. Vidare finns numera ett förslag till nytt system för hur kommunen kan använda investerings- och exploateringsbudgeten på ett mer effektivt sätt. Det nya systemet sätts under 2019.

Omorganisation

Planavdelningen har sedan flera år tillbaka arbetat på uppdrag av kommunstyrelsen men organisatoriskt tillhört tekniska förvaltningen. Från och med 1 januari 2019 gäller en ny organisation för kommunstyrelseförvaltningen då planavdelningen organisatoriskt övergår till kommunstyrelseförvaltningen och bildar samhällsbyggnadsenheten. Syftet med organisationsförändringen är att med bibehållen rättssäkerhet öka effektiviteten. Det innebär bland annat att tiden från att arbetet med en detaljplan startar tills att området är exploaterat och färdigt att börja byggas ska kortas ner. Under 2019 har ett rekryteringsarbete pågått.

Den 1 januari 2019 genomfördes en omorganisation av bemanningsenheten som organisatoriskt flyttade från socialförvaltningen till kommunstyrelseförvaltningen. Fler medarbetare rekryterades och enheten består av totalt 5.0 rekryteringskonsulter och 1.0 enhetschef vid uppstarten.

Sammanfattning

Under jan-augusti 2019 kan sammanfattningsvis följande områden lyftas fram i syfte att ge perspektiv på mål och resultat för kommunstyrelsens ansvarsområden. Vissa kommunövergripande områden kommenteras i kommunchefens förord.

Målområden

Mål 1: Kommunen har god planberedskap för varierande, attraktiva och blandade boendemiljöer som stimulerar olika boendeformer i alla kommundelar.

Om kommunen ska få en fortsatt positiv inflyttning är arbetet med att få fram nya bostadsområden högt prioriterade. En årlig handlingsplan finns utarbetad utifrån bostadsförsörjningsprogrammet. Under hösten 2018 har även Hallstahem utifrån ägardirektiv arbetat fram en nyproduktionsplan som presenteras för ägaren i början av 2019.

Under 2019 kommer flera detaljplaner att arbetas fram där huvudparten avser detaljplaner för bostäder.

- Dp 214 Myran: Befintlig plan kompletterad med vård för vårdcentral, på samråd
- Dp 221 Östra Nibble 6: Ändrad infart till bostadsområdet, pågår
- Dp 223 Sörstafors 3: Sörstafors IP: 15 småhustomter, klar
- Dp 225 Knektbacken3: bussgata till tågstationen, överklagad
- Dp 226 Hhr Centrum 3: flerbostadshus vid Fonus, avvaktar markförhandlingar
- Dp 227 Näslundsskolan: byggande av ny skola, klar
- Dp 228 Sörkvarns- och Västeråsvägen 2: Flerbostadshus, på samråd
- Dp 229 Växthuset Norr om Valstalunds IP: 12 småhustomter, pågår
- Dp 230 Herrevad 10: byggande av äldreboende, pågår

Andra större projekt:

Arbetet med centrumutveckling i Hallstahammar fortsätter. Gestaltungsprogrammet som tagits fram under 2018 presenteras i början av 2019. En detaljplan för centrum kommer att färdigställas under 2019 vilket gör att vi för första gången på mycket länge kan möjliggöra att flerbostadshus byggs i Hallstahammars centrum.

En ansökan om bidrag för att bygga ett resecentrum har skickats in till Trafikverket genom Region Västmanland. Vi har ännu inte fått någon återkoppling från Trafikverket om bidraget.

Kulturmiljöprogrammet kommer att skickas in för antagande till kommunfullmäktige så snart som slutlig avstämning gjorts med Länsstyrelsen. Programmet är ett bra underlag som hjälper våra medarbetare vid samhällsplanering och bygglov samt utgör ett underlag för våra invånare att berätta historien kring den byggda miljön. Samtliga byggnader i kommunen är inventerade. Den externa kartan på Hallstahammars.se har uppdaterats med lagret ”värdefulla byggnader” som är ett resultat av kulturmiljövärdprogrammet.

Arbetet med en ny översiktsplan påbörjades under 2018. Arbetet med planen kommer att skjutas fram till 2020 eftersom det idag saknas personella resurser för att fortsätta med översiktsplanen under 2019.

Det är angeläget att de områden som har klara detaljplaner kan exploateras snabbt. Områden där infrastrukturen är klar anvisas till intresserade exploatörer i enlighet med de riktlinjer som kommunfullmäktige antagit om markanvisning.

Det är vidare glädjande att det finns flera externa intressenter som visar intresse för att bygga i Hallstahammars kommun.

I de detaljplaner som är klara pågår följande aktiviteter när det gäller byggnation.

- I detaljplanen för Hallstahammar Näs är 20 villatomter sålda. 2 tomter finns kvar för försäljning.
- I detaljplanen för kv. Niten så är ett markanvisningsavtal skrivet med ett företag som planerar att bygga bostadsrätter.
- I detaljplanen för kv. Fasanen är marken för etapp 1 såld till entreprenör som ska bygga 30 hyresrätter. Ett markanvisningsavtal skrivet för etapp 2 för bostadsrätter. Av villatomterna är fyra sålda, fem bokade samt tre tomter lediga till försäljning.
- I detaljplanen för Knektbacken pågår utredningar för att kunna ansöka om stöd för sanering av marken.
- I detaljplanen för kv. Hackspetten pågår förberedelse för att kunna påbörja projektering av gator, vägar, va etc.
- I detaljplanen för Östra Nibble 6 pågår byggande av 48 lägenheter. Hälften är klara.
- I detaljplanen för Sörstafors III pågår förberedelse för att kunna påbörja projektering av gator, vägar, va etc.
- I detaljplanen för kv. Vattentornet pågår byggande av gator, vägar samt va.

Mål 2: De allmänna kommunikationerna ska ständigt utvecklas och förbättras för att möta medborgarnas behov och stimulera till ett ökat kollektivt resande.

Det kollektiva resandet fortsätter att öka till och från kommunen. Däremot har resandet inom kommunen minskat något. Hallstahammar och Surahammar har fått tillstånd av Kollektivtrafikmyndigheten att fortsätta köra den interna kollektivtrafiken i egen regi i ytterligare två år vilket är en option i nuvarande avtal. Ambitionen är, efter de två optionsåren, att även Hallstahammar ska kunna köpa sin interna allmänna trafik, dvs Brukslinjens tidtabellslagda utbud Borgåsund-Strömsholm-Kolbäck-Hallstahammar, från KTM. Nolltaxan planeras bestå. En strukturell översyn är initierad av kommunen. Ett underlag har tagits fram för att ge KTM möjlighet att beräkna och planera ett övertagande. Den särskilda inomkommunala kollektivtrafiken, skolskjuts, sargymskjuts, resor till daglig verksamhet och kommunal dagvård, flextrafik, servicelinjer och kyrkturer och även kvarvarande färdtjänst inkl bokning och samordning kan komma att upphandlas av kommunen som en helhet. Riksfärdtjänsten planeras oförändrad. Budgeten för kollektivtrafiken har varit hårt ansträngd och kommenteras särskilt under ekonomidelen.

Mål 3: Kommunens förmåga att förebygga och hantera kriser och stora samhällsstörningar ska stärkas.

Arbetet med kontinuitetsplanering i våra samhällsviktiga verksamheter har fortsatt varit ett stort fokus under 2019. Samtliga samhällsviktiga verksamheter har nu genomgått processen och arbetet fortsätter under 2019-2020 med att implementera det som en naturlig del i verksamheternas systematiska kvalitetsarbete. Under 2019 har även arbetet kring

säkerhetsskydd fortsatt och det pågår framtagande av en säkerhetsskyddsanalys för i första hand tekniska förvaltningen. Ett flertal nyckelfunktioner inom tekniska förvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen har genomgått utbildning i säkerhetsskydd genom Försvårshögskolan. Under hösten fortsätter arbetet med en större revidering av risk-och sårbarhetsanalysen.

Samverkan med polisen har fortsatt genom formen medborgarlöfte och aktiviteter kopplat till det har bland annat varit fortsatta trygghetsvandringar i samverkan med bland andra Hallstahem, samt samverkan med handlare och riktade insatser mot narkotika. Som en del i samverkan med handlarnätverket har även denna sommar ordningsvakter satts in som trygghetsfrämjande åtgärd i centrala Hallstahammar, med goda resultat. Planerad uppföljning och framtagande av nytt olycksförebyggande handlingsprogram har fått skjutas fram ytterligare till senare delen 2019 då de personella resurserna har fått prioriterats till andra områden.

Mål 4: Kommunen ska tillhandahålla och utveckla fler digitala tjänster och modern teknik som förenklar och förbättrar servicen till medborgarna.

Digitaliseringsstrategin fastställdes 2018 och arbetet fortsätter med implementering i förvaltningarna. Ett förslag till handlingsplan har arbetats fram under 2019 och förväntas bli beslutad under tredje kvartalet 2019. Högt prioriterat är bland annat att ta steg framåt inom automatisering.

Fiberutbyggnaden fortsätter aktivt enligt bredbandsstrategin. Under 2019 har arbete med efteranslutningskampanjer varit i fokus. Totalt är nu 5267 hushåll och 107 företag anslutna till kommunens fibernät. Arbetet med landsbygdsatsningen fortsätter. Privata aktörer har sedan tidigare etablerat sig i ett flertal områden på landsbygden, vilket vi har fått anpassa utbyggnadsplanerna utefter. Under 2019 har utbyggnad i landsbygdsatsningen främst skett vid Olfsta och Vänsta.

WIFI-utbyggnad på våra förskolor och LSS-boenden pågår. Samtliga förväntas vara klara under hösten 2019. Publik surfzon på Trollebo idrottsplats är klar och driftsatt.

Arbete har påbörjats under 2019 för införande av ett centralt verktyg (MDM-system) för hantering av mobila enheter (surfplattor och smartphones) när det gäller kommunens administrativa del. Systemet gör att vi höjer säkerheten, effektiviserar hanteringen av enheter samt ger styrning av vilka appar som får användas. Skolan har sedan tidigare infört detta.

Inom samhällsbyggnadsenheten fortsätter arbetet med att digitalisera detaljplaner. Arbetet med e-tjänster utvecklas ständigt genom ett gemensamt system som kundcenter hanterar. IT budgeten är för närvarande mycket hårt ansträngd se vidare "IT enheten" samt kommentarer under ekonomiavsnittet.

Mål 5: Medborgare, kunder och företagare ska uppleva kommunen som tillgänglig, effektiv, kompetent och serviceinriktad. Den personliga servicen ska finnas kvar.

Kundcenter har utökat sin verksamhet under 2019 och biträder nu både tekniska förvaltningen och bygg- och miljöförvaltningen med ärenden som ökat såväl servicen som tillgängligheten. Respektive förvaltning betalar för tjänsterna i kundcenter. I NKI mätningen fick kommunen goda resultat även i år och hamnade på plats 21 av 171 kommuner. Även

om det är en liten tillbakagång jmf med förra årets 9:e plats så är vi bäst i Västmanland och bibehåller vårt snittvärde på 79. Det som är mycket glädjande är dock att i samtliga mätningar får vi mer än godkänt och toppar all ranking när det gäller bemötandet. Det kan vara ett bevis på att det långsiktiga arbetet med kommunens värdegrund ger oss det här fina resultatet.

Mål 6: Ett varierat näringsliv och ett bra företagsklimat i kommunen skapar fler och nya arbetstillfällen.

Första halvåret 2019 fortsätter med samma fina resultat när det gäller företagsklimatet. Förutom NKI mätningen (se ovan) signalerade Svenskt Näringslivs i våras, då viss del av rankingen presenterades att vi troligtvis får bra värden i den totala mätningen som kommer i september. Det tyder på att den handlingsplan som är framtagen för att förbättra företagsklimatet har gett utdelning. På det sammanfattade omdömet som vi fick ta del av i våras gick vi från 3,6 till 3,9. Skolans attityd till företagande klev från 3,6 till 4,0. Ett starkt bevis på att projektet Röda tråden (samverkans projekt mellan MDH Handelskammaren Mälardalen och skolorna i Hallstahammar) som genomfördes under hösten 2018 gett bra resultat. Under Q2 i år fick vi besked om nya pengar vilket gör att projektet Röda tråden kan fortsätta under hösten 2019.

I juni antog kommunfullmäktige Näringslivsstrategin 2019–2023. Den innehåller sex prioriterade fokusområden: Service, information och myndighetsutövande, Dialog och samverkan på regional och nationell nivå, Markberedskap och fysisk planering, Kompetensförsörjning, Infrastruktur och tillgänglighet, Ett varierat näringsliv. Handlingsplaner kommer nu tas fram under respektive område.

Hallstahammars Promotion har tillsammans med näringslivsenheten genomfört en Näringslivsdag den 21 mars med runt 120 deltagare. Frukostmöten har i vår varit 5 st. och av dessa har 3 varit i Hallstahammar, ett i Kolbäck och ett i Strömsholm. Näringslivsenheten har även varit delaktiga i Framtidens Företagande som är ett projekt som riktat sig till elever i klass 8 och 9. Eleverna har utbildats i entreprenörskap för att ge dem möjlighet att driva företag under sommaren.

Lotsmöten som erbjuder företagen att träffa alla förvaltningschefer vid ett och samma tillfälle har haft besök av 10 olika företag under först halvåret.

Mål 7: Kommunstyrelsen ska verka för att i samverkan med berörda näringar öka antalet besökare till Hallstahammars kommun

Inom besöksnäringen pågår ständigt arbete att aktivt stötta de företag som riktar sig mest mot besöksnäringen. På agendan står bland annat nätverksträffar med företag. Under 2019 har det varit fortsatt focus på Destination Strömsholm. Ett nätverk som riktar sig mot besöksnäringen. I arbetet ingår också ett stort nätverkande tillsammans med kommunerna längs kanalen. De stöttar och hjälper besöksnäringens företag att bli mer affärsmässiga i sina verksamheter.

Näringslivsenheten var delaktiga i årets Strömsholmsdagar som i år pågick under 4 dagar i början på juni.

Mål 8: Hästnäringen fortsätter att utvecklas och har fortsatt hög kvalitet. Strömsholm ska vara en av landets främsta mötesplatser och kompetenscenter för hästnäringen.

Arbetet med att utveckla Strömsholmsområdet har fortsatt under perioden bl a genom kommunens medverkan i Strömsholms Utvecklings AB (STUTAB). Arbetet genomförs under temat: *Hur skapa bästa möjliga förutsättningar för framtida utveckling av hästnäringen på Strömsholm.*

STUTABs arbete är numera inriktat på och att med förenade krafter stärka Strömsholms attraktionskraft genom utveckling av befintliga och nya verksamheter. STUTAB:s roll är att vara en plattform och katalysator för olika utvecklingsprojekt där flera aktörer samverkar. Det finns en strategiplan för verksamheten 2017-2020 som bolaget arbetar utifrån med visionen Strömsholm ska vara *Nordens ledande mötesplats och kompetenscenter inom hästnäringen och för hästintresserade människor.*

Kommunen har tillsammans med Ridskolan Strömsholm och Strömsholms Rytarförening arbetat gemensamt avseende utveckling av nuvarande Nationaldagstävlingar till ”Strömsholmsdagarna”. Det är ett treårigt projekt i första hand som sträcker sig över perioden 2017-2019. Kommunen medfinansierar dessutom Strömsholmsdagarna med 300 000 kronor. Projektet avslutas 2019. Diskussioner förs nu hur tävlingarna kan utvecklas ytterligare för framtiden. Kommunen kommer att fortsätta vara engagerad dock inte på samma nivå som under projekttiden.

Under 2018 engagerade kommunen sig i ett nytt projekt ”Affärsutveckling, innovation och internationalisering i tillväxtorienterade hästrelaterade företag” (ett ERUF-projekt). Kommunen deltar främst som medfinansierare med 50 tkr i tre år. Projektet är förlagt till Strömsholm vilket var en förutsättning för kommunens engagemang och ligger helt i linje med uppsatta mål.

Mål 13: Hallstahammars kommun ska stimulera utvecklingen för att uppnå den nationella målsättningen om fossilfritt Sverige till 2030.

Kommunen har under den här mandatperioden arbetat systematiskt för att bidra till målet om ett fossilfritt Sverige 2030. Den fossila energi som används i Hallstahammars kommun är bränsle i fjärrvärmens samt drivmedel till fordon. Samtliga värden minskar i fjärrvärmemix, utsläpp från fordon, och avloppsreningsverk.

Mål 16: Kommunens upphandlingar och inköp är effektiva, ändamålsenliga samt stimulera det lokala näringslivet.

Under våren 2019 genomfördes en revision av kommunens upphandlingsverksamhet. Revisionen utfördes av PwC som i sin granskningsrapport konstaterade vissa brister. De påtalade bristerna var redan kända för upphandlingsenheten och arbete att åtgärda dessa hade redan påbörjats. Upphandlingsenheten har under våren 2019 arbetat med att planera och verkställa åtgärder för att säkerställa högre efterlevnad av lagkrav och upphandlingspolicy. Upphandlingsenheten har påbörjat arbete med e-tjänst för direktupphandling. Inköp av IT-verktyg för inköpsanalys. Verktöget ska införas under hösten 2019 och ska stötta upphandlingsenheten med följande: total översyn över samtliga inköp som görs inom kommunen, totalt översyn över om inköpen görs från upphandlade leverantörer,

total översyn över om inköpen görs enligt avtalade priser samt om kommunen håller direktupphandlingsgränsen vid inköp av liknande varor och tjänster under ett och samma räkenskapsår.

Mål 17: En klimatplan och ett miljöprogram ska antas som led i arbetet för att miljöcertifiera kommunen enligt ISO 14001 eller motsvarande standard till år 2018.

En klimatanpassningsplan är antagen för perioden 2018–2025. Den ska bidra till att nå en del av målen inom Agenda 2030 och innehåller både förstudie och handlingsplan. Planen behandlar både den geografiska avgränsningen och kommunala verksamheter. Åtgärder riktas främst till kommunala verksamheter. Dricksvattenförsörjning och varma lokaler är exempel på åtgärder som påbörjats.

Miljöprogrammet är ännu inte påbörjat.

- Inom det miljöstrategiska området pågår ett antal LONA projekt:
Valstasjön - framtagande av föreskrifter och skötselplan
- Projekt Förstudie – Utveckling av Kolbäcksåns natur- och rekreationsvärden, som drivs i samverkan med Mälarenergi Vattenkraft AB, är förlängt till 31 mars 2021
- Förstudie – våtmark på rätt plats, har en konsult upphandlats

Mål 18: Samhällsplaneringen ska leda till att grönområden, biologisk mångfald och naturreservat värnas och utökas.

Under 2019 har ett projekt bedrivits för framtagande av en. Målet med projektet är att ta fram en grönstrukturplan som redovisas i rapportform samt att skapa GIS-lager med information om grönstrukturen till kommunens kartverktyg.

Mål 19: Kommunen ska utveckla metoder och tjänster som främjar ökad delaktighet och jämlikt inflytande.

I juni 2018 fick vi beviljade medel om cirka 220 000 kronor från Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällsfrågor (MUCF) för att under ett års tid arbeta med "Digitala och fysiska mötesplatser för inkludering och demokrati". Under 2019 har flera utbildningar i medborgardialog i komplexa frågor genomförts. Även en workshop kring att förebygga våldsbejakande extremism har genomförts i samverkan med nationella Centret mot våldsbejakande extremism (CVE) som en del av projektet.

Övrigt

Framtiden

Arbetet med att utveckla kommunens verksamhetsstyrning fortsätter under perioden. I den vävs kommunens visioner och mål med indikatorer samt värdegrund in liksom, i förekommande fall, den statliga styrningen som påverkar många verksamheter. Samtidigt pågår arbetet att ta fram ett förslag till resursfördelningsmodell utifrån kommunens behov som självklart också är en viktig del av den utvecklade styrmodellen. Parallellt pågår en upphandling av ett IT stöd för verksamhetsstyrning med syftet att effektivisera och förenkla administrationen kring sammanställning av resultat och istället kunna frigöra mer

tid till analys och förslag till åtgärder. Syftet är att dels förenkla nuvarande processer dels öka tillgängligheten. Vidare finns numera ett förslag till nytt system för hur kommunen kan använda investerings- och exploateringsbudgeten på ett mer effektivt sätt. Det nya systemet sjsättas under 2019.

Kommunfullmäktige, samtliga nämnder och styrelsen förväntas under 2019 ha sina mål klara för den innevarande mandatperioden. Arbetet med att ta fram indikatorer kommer i början av 2020. I målen vävs AGENDA 2030 in på ett naturligt sätt.

Kommunen har beviljats deltagande i Glokala Sverige. Glokala Sverige är ett nätverk som svenska FN-förbundet startat i samverkan med SKL för att utbilda och engagera kring Agenda 2030 i kommuner, landsting och regioner. Deltagande i projektet kan bidra till att lättare skapa ett nödvändigt och brett engagemang i det fortsatta arbetet med de globala målen på lokal nivå.

Kommunen har sedan ett antal år tillbaka fått önskad befolkningstillväxt. Det innebär att vi behöver få fram flera verksamhetslokaler för skola, förskola och särskilda boendeplatser för äldre. Det påverkar i sin tur investeringsbudgeten som ligger högra än på många år vilket i sin tur påverkar utrymmet i driftbudgeten. De nya riktlinjerna för investeringar/exploateringar bör kunna bidra till ännu bättre kontroll på att genomförda investeringar kan hållas inom angiven ram. Ett viktigt område för att kommunen ska få ökad befolkningstillväxt är självklart att det finns byggklara tomter. Under 2018 fastställdes 6 nya planer, ytterligare 2 har hittills fastställts under 2019. Dessutom ligger det 9 ”i röret”.

Digitalisering är ett sätt att möta nya utmaningar och krav på effektivisering samtidigt som behovet av hög servicenivå ska kunna bibehållas. Arbetet fortsätter under perioden genom att en handlingsplan fastställs för arbetet. Ett stort arbete som fortsätter intensivt under kommande perioden.

Arbetet med centrumutveckling fortsätter liksom grönstrukturplanen. Översiktsplanen har vi p g a att det saknas personella resurser skjutit fram till 2020.

Den inomkommunala kollektivtrafiken kommer att köras i egen regi fram till 2021.

Under perioden utreds hur även Hallstahammars kollektivtrafik kan övertas av Kollektivtrafikmyndigheten. Ett avgörande förväntas komma under hösten 2019.

Ekonomi: IT budgeten och kollektivtrafikbudgeten är hårt båda ansträngda. Det kommenteras under ekonomiavsnittet.

Internkontroll

Internkontrollarbetet redovisas i sin helhet i årsredovisningen

Redovisning av kommunstyrelsens uppsiktsplikt över verksamheterna

Kommunstyrelsens fastställda ”anvisningar och regler för uppsiktsplikten i Hallstahammars kommun under våren 2017. Av anvisningarna framgår att uppsiktsplikten ska redovisas i årsredovisningen. Kommunstyrelsen har fullgjort sin uppsiktsplikt i följande ärenden under året:

- Delårsrapporter per den 30 april, 31 augusti samt årsbokslut
- Genomgång av samtliga nämnders förutsättningar för en ekonomi i balans samt redovisning av åtgärdsplaner redovisas i delåret per augusti.
- Samtliga nämnders förutsättningar för MoB den kommande perioden.
- Rapport av ägardirektiven för AB Hallstahem
- Redovisning av handlingsplan utifrån bostadsförsörjningsprogrammet – AB Hallstahem
- Bolagen och förbunden ingår i delårsrapporterna per den 30 april, den 31 augusti samt i årsbokslutet.
- Jämförelser med andra kommuner bland annat deltagande i NKI mätningar Sv Näringslivs ranking och Kommunernas Kvalitet i Korthet (KKiK)
- Skolans resultat avseende betygsutfallen
- Uppföljning av ekonomin för Hallsta ridklubb.
- Rapportering av Hallsta Ridklubbs ekonomiska läge
- Uppföljning av ungdomscoachernas arbete under sommaren
- Uppföljning av arbetet med uppförande kameraövervakning på kommunens fastigheter
- Ej verkställda beslut inom
 - socialtjänstlagen (SoL) äldre-, handikapp-, individ-, och familjeomsorg
 - Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsen har antagit mål för perioden 2016–2019. Uppföljningen av dessa (måluppfyllelsen) ska bedömas enligt färgskalan röd-gul-grön. Det saknas dock mätvärden på vissa mål, vilket framgår av bilagor med mål- och nyckeltalstabellerna i sin helhet. Eftersom värdena har varit svåra att mäta utifrån uppsatta indikatorer har en annan värdering gjorts. När annan värdering är gjord är texten markerad med rött. Vissa av målen följs upp på årsbasis och redovisas i årsredovisning. Sammantaget syns en förbättring på nio av 14 mätbara mål och en negativ utveckling på tre mål. Sju av 14 mål uppnår måluppfyllelse 8 mål är gula och 1 är ej uppfylld.

Målområde	Mål	Utfall	Utveckling	Kommentar
Enkelt och nära	Mål 1: Kommunen har god planberedskap för varierande, attraktiva och blandade boendemiljöer som stimulerar olika boendeformer i alla kommundelar.		↑	Planberedskap fortsatt prioriterat, 2 antagna detaljplaner under året och 9 planer är på gång. Andelen hushåll och företag med tillgång till fiber fortsätter att öka.

Enkelt och nära	Mål 2: De allmänna kommunikationerna ska ständigt utvecklas och förbättras för att möta medborgarnas behov och stimulera till ett ökat kollektivt resande, med fokus på hela resan från "dörr till dörr". Antal resor per invånare som sker med kollektivtrafik, cykel eller till fots ska öka.		↓	Ökning av resandet med buss på 511 och flextrafiken, dock minskning på Brukslinjen. Cykelväg i kommunen fortsatt nedre del i kommunranking.
Enkelt och nära	Mål 3: Kommunens förmåga att förebygga och hantera kriser och stora samhällsstörningar ska stärkas.		↑	Plan klimatanpassning klar. Arbetet med kontinuitetsplaner ökar under 2018. Informationsinsatser till allmänheten ökar.
Nytänkande och kreativt	Mål 4: Kommunen ska tillhandahålla och utveckla fler digitala tjänster och modern teknik som förenklar och förbättrar servicen till medborgarna.		↑-	I En digitaliseringsstrategi är antagen och handlingsplanen är på gång Antalet e-tjänster ökar hela tiden. Ett verksamhetssystem är på gång att upphandlas. Tillgänglighet i öppna data har ökat
Nytänkande och kreativt	Mål 5: Medborgare, kunder och företagare ska uppleva kommunen som tillgänglig, effektiv, kompetent och serviceinriktad. Den personliga servicen ska finnas kvar.			Fortsatt framåt gällande service för företag. Högt värde på bemötande.
Nytänkande och kreativt	Mål 6: Ett varierat näringsliv och ett bra företagsklimat i kommunen skapar fler och nya arbetstillfällen.			Fortsatt grönt på helheten.
Nytänkande och kreativt	Mål 7: Kommunstyrelsen ska verka för att i samverkan med berörda näringar öka antalet besökare till Hallstahammars kommun		↑-	Svårbedömt mål. Inom ramen för Destination Strömsholm pågår olika aktiviteter som ska bidra till måluppfyllelse. Hästmuseum fortsätter att utvecklas liksom samarbetet med kommuner och företag längs Strömsholm Kanal

Nytänkande och kreativt	Mål 8: Hästnäringen fortsätter att utvecklas och har fortsatt hög kvalitet. Strömsholm ska vara ett av landets främsta mötesplatser och kompetenscenter för hästnäringen.			Kommunen medverkar i ett treårigt projekt avseende Strömsholmsdagarna. Projektet har lockat en allt större publik. ERUF projekt: Affärsutveckling, innovation och internationalisering i hästrelaterade företag I som ska bidra till att målet uppfylls.
Ansvar och engagemang	Mål 9: Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade.		↑	Personalförsörjningskedjan avslutades som projekt mars 2019. Frisknärvaron sjunker något igen efter att projektet avslutats. Bemanningenhet har utvecklats. 35 veckan är permanentad. Det pågår ständigt ett arbete inom ramen för ”attraktiv arbetsgivare ” HME-index medarbetarundersökning i snitt i nivå med riket.
Ansvar och engagemang	Mål 10: I Hallstahammars kommun tillämpas önskad sysselsättningsgrad. Delade turer ska arbetas bort.		↑-	I stort sett alla inom vård och omsorg har önskad ssg. Projektet att ta bort delade turer är ej startat p g a att det är resurskrävande.
Ansvar och engagemang	Mål 11: Samtliga verksamheter ska senast 2019 ha implementerat strategin för jämställdhetsintegrering och arbeta för jämlikhet och jämställdhet på alla plan.		↔	Arbetet kring en lokal strategi har påbörjats utifrån länsstrategi. Kommunen har deltagit i en länsutbildning med flera medarbetare. Ej möjligt att mäta jämställd budget.
Ansvar och engagemang	Mål 12: Hallstahammars kommun ska samordna resurser för tidiga förebyggande insatser för utjämning av skillnader i hälsa och stärkt trygghet och säkerhet.		↔	Barn och unga i ekonomiskt utsatta hushåll fortsätter att minska. Ungdomsarbetslösheten ökar något för män och kvinnor
Ansvar och engagemang	Mål 13: Hallstahammars kommun ska stimulera utvecklingen för att uppnå den nationella målsättningen om fossilfritt Sverige till 2030.			Andel fossila drivmedel minskar, dock avser värdena 2017. Andel förnybart ökar i elproduktion och fjärrvärme

Ansvar och engagemang	Mål 14: Hallstahammars kommuns verksamheter ska bli fossilfria senast 2019.		↑-	Flera satsningar har gjort bl a finns nu en HVO tank. Inomkommunala kollektivtrafiken körs med HVO och el.
Ansvar och engagemang	Mål 15: Vid inköp ska Hallstahammars kommun ta ökad ekologisk och social hänsyn. Minst 50 procent av alla upphandlade produkter ska vara socialt och miljömässigt hållbara år 2019.		↑	Mätbarhet endast på andel ekologiska livsmedel, vilket ökar något under 2018 och uppgår till 35 %. Nya värden saknas för ekologiska livsmedel, följs upp på årsbasis i årsredovisning.
Ansvar och engagemang	Mål 16: Kommunens upphandlingar och inköp är effektiva, ändamålsenliga samt stimerar det lokala näringslivet.		↑	Mätvärden saknas på andel anbud från lokala företag. Nya mätning på avtalstrohet väntas. Ett antal åtgärder finns nu på gång.
Ansvar och engagemang	Mål 17: En klimatplan och ett miljöprogram ska antas som led i arbetet för att miljöcertifiera kommunen enligt ISO 14001 eller motsvarande standard till år 2018.		↔	Klimatanpassningsplan är klar. En handlingsplan väntas inom kort. Miljöprogram ej påbörjat.
Ansvar och engagemang	Mål 18: Samhällsplaneringen ska leda till att grönområden, biologisk mångfald och naturreservat värnas och utökas.		↑	Arbetet med grönstrukturplan är påbörjat och delvis färdigställt. Process framtagen för konsekvensbeskrivningar för biologisk mångfald och grönområden. Bildande av naturreservat Valstasjön i slutfasen.
Ansvar och engagemang	Mål 19: Kommunen ska utveckla metoder och tjänster som främjar ökad delaktighet och jämlikt inflytande.	1	↑	Antalet E-förslag fortsätter att minska. Till en början inkom över 70 förslag. Under 2018 och 2019 betydligt färre. (MUCF) har beviljat kommunen bidrag för att arbeta med "Digitala och fysiska mötesplatser för inkludering och demokrati". Även en workshop kring att förebygga våldsbejakande extremism har genomförts i samverkan med nationella Centret mot våldsbejakande extremism (CVE) som en del av projektet.

Personalredovisning

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Politisk verksamhet	-1 969	-2 926	-2 787	-1 835	-2 786	1
Övrigt	-21 230	-32 832	-41 534	-26 612	-40 360	1 174
Summa personalkostnader	-23 199	-35 758	-44 321	-28 447	-43 146	1 175
Månadsanställda						
Grundlön och övr ersättningar	-15 343	-23 666	-30 174	-18 993		
OB-ersättningar	-16	-16	-6	-2		
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0		
Övertid och Komp.ledigt	146	160	0	-20		
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	-133	-180	0	-264		
Sjuklönekostnad från dag 15	-13	-30	0	-28		
PO-pålägg	-6 125	-9 465	-12 036	-7 700		
	0					
Summa Månadsanställda	-21 483	-33 197	-42 216	-27 006		
Övriga anställda						
Grundlön och övr ersättningar	-219	-354	-66	-110		
Uppdragstagare	-5	-9	0	-4		
OB-ersättningar	-4	-5	0	-2		
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0		
Övertid och Komp.ledigt	0	0	0	0		
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	4	4	0	1		
Sjuklönekostnad från dag 15	-20	-20	0	-3		
PO-pålägg	-98	-283	-270	33		
Summa Övriga anställda	-342	-667	-336	-86		
Politiska arvoden						
Arvoden	-923	-1 354	-1 265	-968		
PO-pålägg	-368	-540	-504	-386		
	0					
Summa Politiska arvoden	-1 292	-1 893	-1 769	-1 354		

Personalredovisning	Delår tom aug 2018	Bokslut 2018	Delår tom aug 2019
Antal månadsanställda	59	56	70
varav kvinnor	45	43	54
varav män	14	13	16
varav tillsvidareanställda %	91%	95%	90%
Antal tillsvidareanställda	54	53	63
Åldersfördelning i % bland kommunstyrelsens tillsvidareanställda			
0-29 år	2%	6%	8%
30-39 år	20%	17%	19%
40-49 år	28%	30%	27%
50-59 år	31%	30%	27%
60 - år	19%	17%	19%
Medelålder bland kommunstyrelsens tillsvidareanställda			
Totalt	48,98	47,91	47,43
Kvinnor	47,85	46,88	46,96
Män	52,54	51,42	49,07
Sysselsättningsgrader			
Heltidsanställda kvinnor i %	100%	100%	98%
Deltidsanställda kvinnor i % av	0%	0%	2%
Heltidsanställda män i %	92%	92%	93%
Deltidsanställda män i %	8%	8%	7%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid	3,15%	3,36%	2,82%
varav kvinnor	3,79%	3,99%	3,26%
varav män	1,19%	1,38%	1,48%
varav anställda 29 år och yngre	1,89%	1,07%	3,04%
varav anställda mellan 30 och 49 år	3,26%	4,38%	4,34%
varav anställda 50 år och äldre	3,09%	2,54%	1,14%
Långtidssjukfrånvaros andel av total sjukfrånvaro	33,59%	37,90%	24,62%

Personalkategori	K	M	Totalt
11 Ledningsarbete	6	2	8
12 Handlägggarbete	22	8	30
13 Administratörsarbete	18	2	20
31 Rehab/förebygg	1	0	1
71 Teknisk handläggare	1	0	1
72 Ingenjörer	0	2	2
73 Tekniker	1	0	1
Totalt	49	14	63

Sammanfattande personalredovisning

Kommunstyrelseförvaltningen hade 2019-08-31 70 medarbetare med månadsanställning, varav 63 var tillsvidareanställda. Detta är en ökning gentemot samma period 2018 och gentemot bokslut 2018. Ökningen beror på att kommunens bemanningsenhet organisatoriskt flyttades från socialförvaltningen till kommunstyrelsen den 1 januari 2019 samt att tekniska förvaltningens planverksamhet organisatoriskt flyttades till kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningens medarbetare bestod av 77% kvinnor och 23% män.

Medelåldern för de tillsvidareanställda medarbetarna var 47,43 år, vilket innebar en sänkning gentemot samma period förra året (2018: 48,98 år). Kvinnorna hade en medelålder på 46,96 år medan medelåldern för männen var 49,07 år. Förvaltningens åldersstruktur har tyngdpunkten, 54 %, i spannet 40–59 år.

Sjukfrånvaron har sjunkit gentemot samma period förra året, 2,82 % jämfört med 3,15 % 2018. Långtidsfrånvaron, dvs frånvaro som överstiger 60 dagar, har minskat gentemot samma period förra året, 24,62 % jämfört med 33,59 % samma period förra året.

Ekonomisk redovisning och handlingsplaner

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2019	Avvikelse 2019
Intäkter	11 961	17 941	16 512	11 008	11 658	650	15 349	-1 163
Kostnader	-64 912	-95 999	-102 261	-68 174	-73 658	-5 484	-107 175	-4 914
Nettokostnader	-52 951	-78 058	-85 749	-57 166	-61 999	-4 833	-91 826	-6 077

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos 2019	Avvikelse 2019
Förvaltning och politik	-26 095	-37 849	-51 985	-34 657	-32 082	2 575	-48 375	3 610
IT och övergripande IT-system	-9 235	-14 197	-11 126	-7 417	-9 873	-2 456	-14 753	-3 627
Bidrag till organisationer och föreningar	-4 156	-5 379	-4 991	-3 327	-4 133	-806	-5 040	-49
Kollektivtrafik	-13 466	-20 634	-17 647	-11 765	-15 911	-4 146	-23 659	-6 012
Nettokostnader	-52 952	-78 058	-85 749	-57 166	-61 999	-4 833	-91 826	-6 077

Kommunstyrelsen (KS) uppvisar i denna rapport ett underskott på -6 077 tkr för helåret 2019. Underskottet består framförallt av kostnaderna för kommunens kollektivtrafik och IT-verksamhet. Dessa områden har under ett antal år haft problem med kostnadsutvecklingen många gånger p g a omvärldsfaktorer som är svåra att påverka. Till exempel har indexuppräknigen för kollektivtrafiken stigit från ca 3% per år till 11–12% per år på grund av högre skatt på drivmedel. Längre ner i rapporten finns förslag till åtgärdsprogram för att KS övergripande delar ska komma i balans.

Till budget 2019 fick KS förutom lönekomensation, 595 tkr för indexuppräknigen för kollektivtrafiken. 150 tkr för GDPR Systemstöd, 500tkr i Utvecklingsmedel. Till detta så fick KS ett sparbetning på totalt 556 tkr, varav 376 tkr var effektiviseringskrav, 150 tkr för att finansiera bemanningen och 30 tkr för att täcka Benify. Hela sparbetning har tagits från **kommunstyrelsens interna förvaltning och politik**. 2019 växte även förvaltningen med två enheter, samhällsbyggnadsenheten och bemanningen. Samhällsbyggnadsenheten kom från den tekniska förvaltningen med en budgetram på 4 922 tkr och bemanningen hade enligt beslut en budget på 3 900 tkr. För att finansiera bemanningen så fördelades dessa 150 tkr jämnt över alla enheter utifrån antal personer så

samhällsbyggnadsenhetens slutliga ram hamnade på 4 898 tkr. För att nå besparingskravet på 376 tkr så togs 110 tkr från KS-förvaltningens utvecklingsmedel, 90 tkr från näringslivsenheten för bidrag till företag/föreningar, 100 tkr från kopieringskostnaderna, 60 tkr från portokostnaderna och de sista 16 tkr fördelades på diverse småposter. Till slut hamnade KS budgetram på 85 749 tkr.

Kollektivtrafiken kommer enligt prognosen göra ett underskott på 6 012 tkr. I detta är 1 000 tkr kostnaden för att köra eleverna på Näslundskolan till Fremhemskolan. Stora bekymret är dock skillnaden mellan faktiskt indexuppräknning och budgetkompensationen. Den högre indexuppräknningen beror, enligt leverantören, på i huvudsak ökade priser på drivmedel där de ökande drivmedelsskatterna inte bara drabbar privatbilismen utan även kollektivtrafiken. Därtill har vi en åldrande befolkning som i sin tur ger högre kostnader för färdtjänst och flextrafik. Då flextrafiken är billigare per resande än färdtjänsten så pågår ett arbete att utöka flextrafiken. Åtgärden kan påverka kostnaderna för färdtjänsten på ett positivt sätt, dvs kostnader minskar.

IT-verksamheten tillsammans med de övergripande IT-systemen (Ekonomisystem, HR-system med flera) gör ett prognosticerat underskott på totalt 3 627 tkr för helåret. Av detta består cirka 500 tkr av kostnader för de övergripande IT-systemen och resten härrör från IT-verksamheten. Kostnaden för IT-verksamheten har ökat i takt med större krav inom verksamheterna på digitala/uppkopplade verktyg men även i takt med att kommunens olika verksamheter växer med mer personal, mer lokaler och så vidare. Utrymmet i budgeten har dock inte förändrats nämnvärt sen 2014. Förändrade kostnadsmodeller i omvärlden har också påverkat som exempel brukar kommunens Officelicenser nämnas där kommunen tidigare köpte en klump med licenser för en engångssumma där enda alternativet som erbjuds kommunen är en prenumerationstjänst där det istället för engångssumma är en fast månadskostnad per användare. Fördelarna med denna kostnadsmodell är dock att kommunen alltid har den senaste versionen av Officefamiljen.

Tidigare år har underskotten bromsats av att andra kostnader och verksamheter fått stå tillbaka. Som exempel har KS en budget för införande av e-arkiv som inte hinner påbörjas i år som då istället kan användas för att dämpa underskottet. På personalsidan gör också KS ett positivt resultat med 1 200 tkr enligt prognosen som beror på framförallt personalomsättning på vissa enheter men även sjukdom. Det finns även en budget för annonser och marknadsföring som finns på olika ställen inom KS budget, totalt 500 tkr. Dessa medel har inte använts i år då vi arbetar med att få fram en mer tydlig och riktad marknadsföring.

Även om övriga verksamheter håller igen med sina kostnader eller håller tillbaka utveckling så räcker det inte till för att täcka de stora underskotten i kollektivtrafiken och IT-verksamheten.

Investeringsbudget - Redovisas i årsredovisningen

Redovisning av grunduppdraget – nyckeltal mm

Svenskt näringslivs ranking presenteras i sin helhet under september 2019

ÅR	2015	2016	2017	2018
Enkätdelen	22	39	60	104
Totalt	64	59	96	92

NKI mätning 2019 (baseras på 2018 års värden)

Område	Miljö/hälsa	Service	Bygg	Sammanlagt	info	Tillgänglighet	Bemötande	komp	Rätts säkerh	Effektivitet
2016	67	79		71	70	74	75	69	70	68
2017	74	80		78	74	81	84	73	77	81
2018	79	86	73	79	76	80	84	76	76	77
SBA						Plats 2				
Insiktmätning (SKL)						Plats 21 i landet				

Antal anslutna till stadsnätet

	2015	2016	2017	2018	2019	2019 per aug)
Villor	245	571	828	1747	1999	2049
Privata fastighetsägare BRF	147			850	729	745
Hallstahem 2500	1259			1355	1516	Aktiva portar 1578 (Anslutna portar 2461)
H-hem aktiveringsgrad	47%			54%	60%	64 %

Kollektivtrafik presenteras i årsredovisningen

Handlingsplaner

Kommunstyrelsen fick en utförlig åtgärdsplan presenterad på sammanträdet i september 2019. Det kan konstateras att KS förvaltningen interna verksamhet och den politiska delen kan hållas inom ram med t o m med ett visst överskott prognosticerad +3,6.

Kollektivtrafik -6 mkr

Däremot går kollektivtrafiken med ett kraftigt underskott om 6 mkr varav Näslandsbussen är 1 mkr. Orsaken till underskottet beskrivs under ekonomavsnittet. Förvaltningen föreslår att ytterligare ett flextrafikfordon sätts in i Hallstahammar till en kostnad av 748

tkr. Förvaltningen räknar med att färdtjänstkostnaderna kan reduceras med 1,2 mkr. Det blir ett netto överskott på 500 tkr.

Förslagen från förvaltningar ger inte en budget i balans. Ytterligare åtgärder behöver sättas in alternativt krävs en utökad budget för kollektivtrafiken.

Förvaltningen kommer att presenteras ytterligare förslag för i första hand KS AU men det kommer att påverka servicen starkt.

IT-kostnaderna -3,6

IT kostnaderna kan inte heller i år hållas inom befintlig budgetram. I delårsrapporten finns en prognos som pekar på minus 3, 6 mkr.

Av detta består cirka 500 tkr av kostnader för de övergripande IT-systemen och resten härrör från IT-verksamheten. Kostnaden för IT-verksamheten har inte ökat i takt med de större krav som finns från verksamheterna på digitala/uppkopplade verktyg. Kommunens verksamheter växer stadigt med mer personal, mer lokaler och så vidare. **Utrymmet i budgeten har dock inte förändrats nämnvärt sen 2014.** Förändrade kostnadsmodeller i omvärlden har också påverkat som exempel brukar kommunens Office licenser nämnas där kommunen tidigare köpte en ett visst antal för en engångssumma som kunde användas på olika sätt. Det enda alternativet som nu erbjuds är en prenumerationstjänst där det istället för engångssumma är en fast månadskostnad per användare.

Förvaltningen har jämfört IT kostnaderna med andra jmf kommuner. Vi kan inte se att våra kostnader ligger högre än andra. Vi kan inte heller se att det går att ta bort någon del då det handlar om kostnader knutna till den grundläggande driften av vår IT-miljö. Snarare behövs det fler system utifrån ett omvärldsläge av ökade säkerhetshot, digitaliseringens utveckling mm.

Däremot kommer förvaltningen att föreslå att viss del av budgeten förs över till resp förvaltning. Det är den del som är direkt kopplad till respektive användare och därmed i någon mån går att påverka. I ett inledningsskede förs också medel i motsvarande grad över till resp förvaltning.

Förvaltningen har även här fört en dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott. Förvaltningen anser att man kan se över hur IT-budgeten kan räknas upp med index eller procent vartefter kommunens verksamheter ökar i omfattning.

Övriga kostnader + 3,6

Det ovan nämnda underskotten balanseras för budgetår 2019 liksom tidigare av att andra kostnader och verksamheter fått stå tillbaka. Som exempel har KS-förvaltningen en budget för införande av e-arkiv som inte hinner påbörjas i år men som då istället kan användas för att dämpa underskottet. På personalsidan gör också KS-förvaltningen ett positivt resultat med 1 200 tkr enligt prognosen. Det beror på framförallt på personalomsättning på vissa enheter.

Socialnämnden

Sammanfattning med årsprognos

Socialnämnden visar efter delårsrapport per augusti på ett prognosticerat överskott på + 1 040 tkr. Detta är en förbättring sedan resultatrapport 1 med drygt 2 500 tkr. Men flera av socialnämndens verksamheter lyckas inte balansera sitt resultat. Underskotten finns primärt inom individ- och familjeomsorgen, LSS-verksamheten och hemtjänsten. Volymökningarna inom den kommunala hemtjänsten till följd av den demografiska utvecklingen blir alltmer tydlig. Prognoserna framöver visar på en allt högre ökningstakt för den kommunala hemtjänsten vilket starkt kommer påverka socialnämndens ekonomi under kommande tioårsperiod. Genom det omfattande arbetet med hemmaplanslösningar minskas IFO:s underskott löpande men balanserar inte på totalen för 2019 då volymökningarna senaste åren varit för omfattande. Det osäkra arbetsmarknadspolitiska läget med en tydlig uppdragsförskjutning och förändrade statsbidrag gör att kommunens resultat försämras. LSS verksamheten redovisar i delårsrapport per aug ett negativt utfall där intäktsminskningar från Försäkringskassa är särskilt tydligt. Socialnämnden kommer att behöva anta ytterligare kostnadsminskningsprogram för att möjliggöra en fortsatt gynnsam ekonomisk utveckling.

Sammanfattning av viktiga händelser delårsrapport augusti IFO

35-timmarsveckans permanentande fortsätter att ge ökad grad av kontinuitet, förenkla rekryteringen av behörig kompetens och ge låga sjuktal inom den sociala barn- och ungdomsvården. Trots minskade kostnader inom främst BoU balanserar inte IFO 2019. Kostnaderna för försörjningsstöd har bibehållits på en lägre nivå än historiskt. Digitaliseringsutvecklingen har fortsatt under andra kvartalet med taligenkänning, distansmöten, familjerätten samt införandet av Life Care. Steg har också tagits inom IFO för att möjliggöra för ännu mera kostnadseffektiva och kvalitativa lösningar på hemmaplan genom en organisationsförändring inom området. Automatisering av försörjningsstödet har tagit stora steg framåt under 2019.

Utmaningar framåt

Fortsatta utmaningar vad gäller vårdkostnader samt behovet av bostäder med andrahandskontrakt. Lokalfrågan, utveckling av öppenvården, ffa på Barn och Familjesidan för att kunna jobba mer på hemmaplan och undvika dyra externplaceringar i större utsträckning. Fortsatt utmaning att rekrytera personal med rätt kompetens över tid. Arbetsförmedlingens avveckling lokalt har redan fått negativa effekter men de långsiktiga effekterna är dock osäkra. Den nuvarande kända planeringen borgar inte för en positivare framtid för kommunens försörjningsstöd. Missbruksvårdens omfattning ökar över hela riket så även i kommunen.

Sammanfattning av viktiga händelser delårsrapport augusti Arbete & utbildning

Arbete och Utbildning har haft ett särskilt utmanande 2019. Den uppdragsförskjutning som sker inom det arbetsmarknadspolitiska området skapar både ett vakuum och dessutom råder en hög grad av osäkerhet. Dessa förhållanden gynnar inte ekonomin, planeringen och långsiktigheten. Trenden med ökade volymer inom vuxenutbildningen

håller i sig. Jobbcentrum har dock fortsatt goda resultat med individer som går vidare till egen försörjning i form av studier och arbete på öppna arbetsmarknaden. _

Utmaningar framåt

Området är mycket beroende av statsbidrag och utvecklingen och utformningen av dessa påverkar verksamheterna starkt. Särskild utmaning ligger i att löpande förändra och anpassa utbudet och utformningen av insatserna till den ständigt förändrade målgruppen. Trenden är att deltagarna kräver allt mer insatser under längre tid för att bli självförsörjande eller studerande. Arbetsförmedlingens omstrukturering och minskning påverkar direkt området negativt. Kommunen tvingas ikläda sig ett större ansvar för arbetsmarknadspolitiken vilket är mycket olyckligt och kostnadsdrivande för kommunen och socialnämnden.

Sammanfattning av viktiga händelser delårsrapport augusti LSS (+Socialpsykiatri)

Arbetet med implementeringen av digital dokumentation och digitalt arbetssätt har fortsatt under 2019. Den tekniska infrastrukturen inom verksamheterna kommer under 2019 få ett rejält lyft. Implementering av FUNCA kartläggningsverktyget på enheterna i syfte att minska utmanande beteende i våra verksamheter har fortsatt. Sjukfrånvaron balanserar väl i verksamheten, till följd av ett proaktivt arbetssätt. Det omfattande utvecklingsarbetet har fortsatt där verksamheterna fokuserade på det självständiga livet för våra brukare, ”att leva som andra”. En åtgärd är att var och en lagar mat i sin egen lägenhet.

Utmaningar framåt

Välfärdstekniken, både för personal och brukare, behöver utvecklas och införas. En utmaning, förutom personalförsörjningen, är kompetens- och kunskapsbehovet. LSS-verksamheten behöver införa nya arbetssätt och arbetsformer när vi möter nya målgrupper. Gäller både LSS och Socialpsykiatri. Fortsatt arbete med att minska sjukfrånvaron och öka upplevelsen av hälsa. Drivknutens dagliga sysselsättning har haft en stor ökning av deltagarantalet under de senaste åren. Behov av utökade lokaler och resurser för denna målgrupp, personer med psykiska funktionsvariationer. Fortsätta arbetet med att hitta formerna för den personlig assistansen vad gäller t ex ansvarsgränser och ersättningar.

Sammanfattning av viktiga händelser delårsrapport augusti Äldreomsorgen (SÄBO & Stöd i eget boende)

Den demografiska utvecklingen ökar trycket löpande på kommunens hemtjänst. Behovet av insatser från den kommunala äldreomsorgen (stöd i eget boende och säbo) ökar i intensitet och kommer vara kommunens kanske enskilt största utmaning. Planeringen för den fortsatta utbyggnaden av SÄBO är i full gång. Stöd i eget boende rustar för ökade behov, ökad komplexitet i ärendena och ökade kompetensbehov. I detta arbete ligger också ett utvecklingsarbete inom den förebyggande sidan av nämndens ansvarsområde. Hallstahammars kommun blev den 12 april 2018 upptagna i WHO:s internationella nätverk för äldrevänliga städer. Arbetet med att genomföra en baslinjebedömning av kommunens äldrevänlighet är genomförd i dialog med kommunens pensionärsråd.

Samtliga enheter har jobbat med intensivt med att minska sjukfrånvaron och på flera håll lyckats väl. Inom särskilt boende har fokus bland annat legat på aktivering för de boende och att digitalisera den sociala dokumentationen. Lokal- och organisationsfrågorna fortsätter att vara en betydande del av verksamheternas planeringsutmaningar.

Utmaningar framåt

Den demografiska utvecklingen och de volymökningar som kommer med en åldrande befolkning utgör den största utmaningen framåt för den kommunala äldreomsorgen. Denna utmaning innebär behov av nya platser i särskilt boende, fler och mer komplexa brukare inom stöd i eget boende, behov av personal/kompetens, en utbyggd förebyggande verksamhet, god ekonomisk kontroll och stora inslag av välfärdsteknik för att bemästras.

Måluppfyllelse

Nedan kommenteras måluppfyllelsen för 2019. Under 2019 ska nya nämndmål utarbetas för kommande målperiod.

NN nämndens mål	Utfall	Utveckling	Kommentarer
Antalet platser inom särskilt boende ska motsvara behovet.		↓	Andelen invånare 80+ år i SÄBO på en god nivå. Verkställigheten på hög nivå och acceptabla väntetider under 2019. Måluppfyllelsen kommer att påverkas negativt om inte antalet platser ökar under kommande år.
Vid planering av nya bostäder ska särskild hänsyn tas till behovet av bostäder för äldre som vill bo i lägenheter men som inte har behov av vård- och omsorgsinsatser. Trygghetsboenden ska finnas i alla tätorter i vår kommun.		↔	Trygghetsboenden finns i Hallstahammars tätort inte i Kolbäck och Strömsholm. Planering för den fortsatta utvidgningen av trygghetsboendeplatser har fortsatt under 2019 och trygghetsboendeplaneringen av ett boende i Kolbäck har kommit långt.
Ädelstenen ska utvecklas till kommunens kompetenscentrum för demensvård		↔	Under 2019 har planeringsarbetet intensifierats för en ombyggnation av Ädelstenens. Ett inriktningsbeslut om den framtida användningen av Ädelstenen saknas.
Socialnämnden ska arbeta för en god försörjning av boenden för nämndens behovsgrupper genom årliga inventeringar och åtgärdsplaner.		↔	Det finns inom alla nämndens områden aktualiserade inventeringar och åtgärdsplaner.
Personal inom äldreomsorgen ska erbjudas elcyklar och cykelhjälmar när de cyklar i tjänsten.		↑	Hemtjänstens verksamhet har redan under 2018 verkställt ambitionen om elcyklar.

Socialnämnden ska arbeta för att minska gruppen med behov av försörjningsstöd och genom breda arbetsmarknads-insatser möjliggöra egenförsörjning.		↓	Antalet bidragshushåll och volymen på utbetalt försörjningsstöd har bibehållits på en låg nivå under 2019. I jämförelse med 2015 har drygt 5 miljoner mindre betalats ut. Genomströmningen på JC har fortsatt varit god.
Alla verksamheter inom socialnämndens område ska utveckla tekniska lösningar som blir ett stöd för den enskildes möjlighet att leva ett självständigt liv.		↑	Digitaliseringens utveckling är av stor vikt för socialnämnden. Äppelparken är ett av landets mest moderna boenden. Försök med taligenkänning genomfört inom IFO, automatisering av försörjningsstöd, ökad mobilitet och förbättrat nätverk/infrastruktur satsningar genomförda.
Andel förebyggande arbete ska öka inom samtliga delar av socialnämndens ansvarsområde.		↔	Andelen förebyggande verksamhet av den totala budgeten har ökat under året. Bland flera goda exempel på detta kan nämnas seniorglädje och härbärgets öppnande. Planeringen kring ett nytt trygghetsboende i Kolbäck löper på enligt plan.
Missbruk i alla former ska minskas		↔	Försämrade grad av ej återaktualisering under 2018 men förbättrad under 2019 därav oförändrad måluppfyllelse.
Särskild information om folkhälsofrågor och samhällsservice ska riktas till nyanlända invånare.		↔	Under 2019 har kommunens egna samhällskommunikatörer fortsatt sitt breda arbete och därigenom förbättras möjligheterna till snabbare integration.
Äldre och funktionshindrade ska ha goda möjligheter att delta i kulturella aktiviteter och utomhusaktiviteter som främjar deras hälsa.		↔	Daglig utevistelse erbjuds och organiserade aktiviteter sker vardag som helg. Gäller både ÄO och LSS. I nationell jämförelse i KKiK (Kommunens kvalitet i korthet –SKL nätverk) goda värden för kommunen.
All personal inom vård och omsorg har heltidsanställning som grund. Delade turer ska bort. Principen ”heltid en rättighet, deltid en möjlighet” gäller.		↑	Alla som önskat heltid har fått det. Delade turer finns dock kvar men verkställighet påbörjad.
Miljökrav är viktiga vid alla upphandlingar som berör socialnämndens verksamheter. Andelen ekologiska, närproducerade och klimatsmarta varor ska öka.		↔	Miljökrav ställs vid all upphandling. Andelen klimatsmarta varor som begagnade datorer, möbler har ökat i jämförelse med tidigare år.

All verksamhet inom socialnämnden ska på sikt miljöcertifieras.		↔	Arbetet inte påbörjat, medel inte avsatta och ingen kommungemensam standard utvald.
Inom socialnämndens verksamheter ska användande av fossila bränslen minska till förmån för miljövänligare transportmedel.		↑	Bilar med lägre förbrukning ger trots ett utökat antal fordon ett förbättrat resultat per anställd. Elcyklar som transportmedel infört.
Inom äldreomsorgen ska fler vegetariska rätter erbjudas.		↑	Fler vegetariska rätter erbjuds alla veckans dagar. Detta är en avsevärd förbättring i jämförelse med tidigare år.
Alla anställda inom socialnämnden har rätt till kontinuerlig kompetensutveckling där särskilda kompetensförsörjningsplaner ska utarbetas för att säkerställa en god personalförsörjning.		↔	Alla anställda har erhållit en individuell kompetensförsörjningsplan. Under 2019 har arbetet kring en offensivare personalförsörjning genom bl a KIVO samverkan fortsatt.

Bedömning av måluppfyllelsen för Socialnämnden

Socialnämnden har antagit 17 mål för perioden 2016-2019 och dessa ska från och med innevarande mandatperiod följas upp och utfallet (måluppfyllelsen) bedöms enligt färgskalan röd-gul-grön. Arbetet med att förverkliga socialnämndens mål och därmed också kommunfullmäktiges prioriterade mål har fortsatt under 2019. Flera förbättringar kan ses i måluppfyllelsen bland socialnämndens mål. Av SN 17 mål är elva gröna, fyra gula och två är röda av nämndens mål. Måluppfyllelsen har förbättrats under 2019.

	Måluppfyllelse	Delvis måluppfyllelse	Ej uppfyllt
2016	29,4 %	53 %	17,6 %
2019 delår 2	64,7 %	23,5%	11,8%

Personal

Personalkategori	K	M	Totalt
11 Ledningsarbete	26	3	29
12 Handläggararbete	2	0	2
13 Administratörsarbete	13	0	13
21 Sjuksköterska	19	2	21
22 Undersköterska/stödass/Boendestödjare	298	19	317
23 Vårdbiträde/stödbiträde	89	14	103
24 Personlig assistent	11	0	11
26 Stödpedagog	12	3	15
31 Rehab/förebygg	9	0	9
41 Socialsekreterare	32	3	35
42 Övrig social/kurativ	13	6	19
51 Grundskolelärare	1	0	1
52 Gymnasielärare	1	0	1
55 Övrigt lärarbete	2	2	4
59 Övrig skol/förskola	2	0	2
61 Fritidsledare	1	0	1
73 Tekniker	1	1	2
74 Hantverkararbete	0	2	2
76 Köks/måltidsarbete	13	0	13
Totalt	545	55	600

Tabellen ovan visar Socialnämndens oerhörda bredd i sin verksamhet. Inom nämndens ansvarsområde finns det väldigt många olika tjänstetitlar som i sig innebär en särskild utmaning när det gäller personal- och kompetensförsörjningen m m. Blir många gånger svårigheter att skapa effektivitet och produktivitet i vissa små och smala yrkesgrupper.

Personalredovisning	Delår tom aug 2018	Delår tom aug 2019
Antal månadsanställda	649	645
varav kvinnor	577	584
varav män	72	61
varav tillsvidareanställda %	89%	93%
Antal tillsvidareanställda	580	600
Åldersfördelning i % bland socialnämndens tillsvidareanställda		
0-29 år	14%	14%
30-39 år	21%	22%
40-49 år	22%	23%
50-59 år	30%	29%
60 - år	13%	12%
Medelålder bland socialnämndens tillsvidareanställda		
Totalt	46,36	45,11
Kvinnor	46,69	45,45
Män	43,37	41,73
Sysselsättningsgrader		
Heltidsanställda kvinnor i %	77%	78%
Deltidsanställda kvinnor i % av	23%	22%
Heltidsanställda män i %	82%	85%
Deltidsanställda män i %	18%	15%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid	7,21%	7,07%
varav kvinnor	7,61%	7,28%
varav män	4,13%	5,08%
varav anställda 29 år och yngre	4,62%	6,19%
varav anställda mellan 30 och 49 år	6,43%	6,92%
varav anställda 50 år och äldre	8,72%	7,52%
Långtidsjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro	51,35%	51,73%

Socialförvaltningen hade 2019-08-31 645 medarbetare med månadsanställning, varav 600 var tillsvidareanställda. Detta är en ökning gentemot samma period 2018. Socialförvaltningens medarbetare bestod av 90% kvinnor och 10% män. Medelåldern för de tillsvidareanställda medarbetarna var 45,11 år, vilket innebar en sänkning gentemot samma period förra året (2018: 46,36 år). Kvinnorna hade en medelålder på 45,45 år medan medelåldern för männen var 41,73 år. Förvaltningens åldersstruktur har tyngdpunkten, 52 %, i spannet 40–59 år.

Sjukfrånvaron inom Socialnämnden har fortsatt att sjunka i jämförelse med samma period föregående år (-0,14%), 7,07 % jämfört med 7,21 % 2018. Långtidsfrånvaron, dvs frånvaro som överstiger 60 dagar, har ökat något gentemot samma period förra året, 51,73 % jämfört med 51,35 % samma period förra året. Detta innebär att korttidsfrånvaron minskat i jämförelse med föregående år vilket är särskilt viktigt. Socialnämnden arbetar intensivt med kompetensförsörjningen och kommer under 2019 arbeta med att arbeta fram ytterligare insatser för att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla sin nya/befintliga personal.

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan- Aug
Summa Personalkostnader	-243 272	-369 496	-375 553	-244 876
<i>Därav PO-pålägg</i>	-68 276	-103 514	-104 882	-68 983
Månadsanställda				
Grundlön och övr ersättningar	-116 629	-179 605	-207 253	-117 497
OB-ersättningar	-10 851	-14 994	-20 359	-10 836
Jour- och Beredskapsersättningar	-527	-778	-905	-509
Övertid och Komp.ledigt	-1 421	-2 119	0	-1 985
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	-1 952	-2 934	-1 490	-2 690
Sjuklönekostnad från dag 15	-342	-490	0	-279
PO-pålägg	-52 531	-80 127	-91 727	-53 358
Summa Månadsanställda	-184 252	-281 047	-321 734	-187 154
Övriga anställda				
Grundlön och övr ersättningar	-30 697	-46 262	-29 906	-29 106
Uppdragstagare	-7 214	-10 804	-9 798	-7 355
OB-ersättningar	-4 107	-5 908	-237	-4 232
Jour- och Beredskapsersättningar	-94	-145	0	-110
Övertid och Komp.ledigt	-177	-461	0	-320
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	-40	-80	0	175
Sjuklönekostnad från dag 15	-589	-866	0	-714
PO-pålägg	-17 115	-23 173	-12 869	-15 452
Summa Övriga anställda	-60 033	-87 697	-52 810	-57 113
Politiska arvoden				
Arvoden	-357	-538	-717	-434
PO-pålägg	-142	-215	-286	-173
Summa Politiska arvoden	-500	-753	-1 003	-607

Övertidsersättningen fortsätter öka vilket borde vara ett resultat av vikariebristen där ordinarie personal fyller upp behovet av vikarietimmor. Det blir allt mer utmanande att få tag på kompetens i form av vikarier. Bemanningsfrågan måste lösas genom breda och aktiva åtgärder.

För mycket tid arbetas inom nämndens område av vikarier och tillfälligt anställda. Ett arbete med att utveckla bemanningen med alternativa metoder är påbörjat under 2019 och kommer vara en oerhört viktig fråga att arbeta vidare med under kommande år.

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Förv övergripande	-4 418	-6 511	-7 841	-3 747	-5 341	2 500
ÄO särskilda boenden	-126 385	-194 157	-140 804	-92 559	-141 854	-1 050
ÄO Hemtjänsten & Förebyggande	0	0	-64 025	-43 611	-66 425	-2 400
Arbete o Utbildning	-16 288	-23 643	-25 730	-13 696	-21 450	4 280
LSS	-59 906	-91 246	-90 937	-59 994	-91 177	-240
IFO	-36 276	-53 940	-46 216	-31 269	-47 316	-1 100
Summa personalkostnader	-243 272	-369 496	-375 553	-244 876	-373 563	1 990

Arbete och utbildning har ett stort överskott på personalkostnader vilket är ett resultat av att antalet BEA-anställda inte varit lika högt som vi trodde. Motsvarande underskott av intäkter i form av lönebidrag redovisas. Detta är ett resultat av Arbetsförmedlingens avveckling.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) har ett stort underskott på personalkostnader genom att antalet egna familjehem, där kommunen betalar ut lön till familjehem, vida överstiger den budget som finns. Volymökning under flera år men även ett medvetet val att anlita egna familjehem istället för konsulentstötta familjehem. IFOs egen personal visar ett överskott men syns inte här eftersom kostnaden för egna familjehem redovisas som personalkostnad.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Intäkter	85 072	147 755	103 501	69 001	72 151	3 150	106 241	2 740
Kostnader	-359 155	-557 311	-535 766	-357 177	-351 255	5 923	-537 466	-1 700
Nettokostnader	-274 082	-409 556	-432 265	-288 177	-279 104	9 073	-431 225	1 040

Tabellerna ovan och nedan visar socialnämndens ekonomiska utfall per delår 2019. Ovanstående tabell visar det aggregerade resultatet och den nedanstående tabellen det aggregerade resultatet per område.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos	Avvikelse 2019
				Jan-Aug			Helår	
Förv övergripande	-6 652	-16 124	-17 449	-11 633	-6 562	5 071	-12 149	5 300
ÄO särskilda boenden	-137 193	-209 371	-157 135	-104 757	-103 022	1 735	-156 785	350
ÄO Hemtjänsten & Förebyggande			-68 742	-45 828	-46 178	-350	-70 222	-1 480
Arbete o Utbildning	-10 345	-15 174	-16 603	-11 069	-9 281	1 788	-16 653	-50
LSS	-76 218	-114 552	-113 587	-75 725	-75 249	476	-113 947	-360
IFO	-43 674	-54 336	-58 749	-39 166	-38 812	354	-61 469	-2 720
Nettokostnader	-274 082	-409 556	-432 265	-288 177	-279 104	9 073	-431 225	1 040

Område Övergripande prognostiserar ett överskott på 5300 tkr. Överskottet består av reserverade medel för Trygghetsboende (1000 tkr), reserverade medel för avskaffning av delade turer (1400 tkr), inköpsstopp av inventarier gällande 2019 (500 tkr). Statsbidrag om ca 1 mkr gällande äldreomsorgen har kommit in och redovisas här. Vakanshållna tjänster på administrativ nivå under större del av året bidrar också till överskottet.

Områden ÄO särskilda boenden prognostiserar ett överskott om 350 tkr. Personalkostnader överskrider budgeten med ca 1000 tkr. Detta täcks av dels högre intäkter för kostersättning dels lägre subventionskostnader än budgeterat. Livsmedelskostnader är också lägre vilket förbättrar resultatet ytterligare.

Områden ÄO Hemtjänsten redovisar ett underskott på – 1480 tkr. Underskottet beror i huvudsak på högre personalkostnader följd av ökad vårdtyngd (-2 400 tkr). Antal utförda timmar har ökat med mer än 10 000 timmar jämfört med samma period föregående år. Underskottet totalt sett är lägre dels tack vare högre intäkter för kostersättning samt service och omvårdnad dels lägre övriga kostnader än budgeterat.

Område Arbete och utbildning prognosticerar ett underskott på -50 tkr. Området påverkas starkt av Arbetsförmedlingens neddragningar. De förändrade eller helt borttagna statsbidragen/individstöden inom arbetsmarknadsområdet omöjliggör långsiktighet och försvårar individperspektivet. Jobbcentrum lyckas detta till trots även fortsättningsvis väl med sitt uppdrag att få ut fler personer i aktiv sysselsättning. Arbetet med att förbereda införandet av KIVO metoden för en förbättrad personalförsörjning inom vården och omsorgen är startad. Summariskt så är deltagarnas resa mot egenförsörjning i dagsläget längre än tidigare och kantad av mer utmaningar. Efterfrågan på vuxenutbildning ökar.

Område LSS prognosticerar ett underskott på -360 tkr. Bortfall av intäkter inom personlig assistans, prishöjningar av externa platser, dubbelbemanning, extrainsatt personal vid behov samt övertidskostnader på grund av att det är svårt att hitta vikarier förväntas resultera i en obalans i budget. Denna obalans tror vi dock balanseras upp delvis i år av tillfälliga vakanser, där detta är möjligt, och av 2 st avslutade placeringar inom Socialpsykiatrin.

Område IFO prognostiserar ett underskott om – 2 720 tkr för 2019. Det finns fortfarande stora underskott inom IFO så som otillräcklig budget för befintliga tjänster på myndighet Barn och Familj, för familjehemsvård Barn och Familj, för all institutionsvård samt

kvinnjour. Anledningen är framförallt ökade volymer de senaste åren. Trots volymökningarna har kostnaderna för framförallt familjehemsvård BoU och placeringar våld i nära relation minskat tack vare ett medvetet arbete med hemmaplanslösningar. Kostnaderna för missbruksvården ligger högre än förväntat och verksamheten ses nu noggrant över. Försörjningsstödet ligger kvar på fortsatt låga nivåer men har avstannat i minskningen framförallt på grund av förändringar inom det arbetsmarknadspolitiska området. Underskotten balanseras 2019 främst upp av engångsvisa statsbidrag för 2017 års flyktingmottagande och statsbidrag för stärkt bemanning Barn o Familj samt vakanser inom personalgrupperna. Verksamheten för ensamkommande barn och ungdomar redovisar ett resultat i balans, tack vare balanserade medel från 2016 samt kostnadsanpassningar.

Intern kontroll

Socialnämnden arbetar som vanligt utifrån den fastställda internkontrollplanen för respektive verksamhetsområde. Det sammantagna resultatet av allt internkontrollarbete kommer att redovisas i samband med årsredovisningen. Under 2019 har fokus legat på att bli säkerställa förekomsten av kvalitativa genomförandeplaner.

Handlingsplaner

Socialnämnden har under de senaste åren antagit ett par handlingsplaner för att försöka balansera den ekonomiska utvecklingen med lyckat resultat. Delårsprognosen och kommande budgettilldelningen ger att socialnämnden under 2019 kommer att fortsätta med ytterligare planer för att minska kostnaderna. Detta utgör en särskild utmaning kanske främst inom äldreomsorgen där de kraftigt växande volymerna av brukare ska mötas samtidigt som verksamheterna ska kostnadsanpassas. Arbetet med dessa åtgärder är redan påbörjat och kommer enligt plan att behandlas av socialnämnden under 2019.

Barn och utbildningsnämnden

Sammanfattning

Sammanfattning med årsprognos

Barn- och utbildningsnämnden visar efter delårsrapport per augusti på ett prognosticerat underskott på – 2 550 tkr. Demografin med barn- och elevökning kräver mer personal och lokaler. Budget för 2019 blir svårt att klara trots handlingsplaner som införs för grundskolan och förskolan. Gymnasiet bedöms klara ekonomin 2019.

Ännu svårare blir ekonomin att klara 2020 om kommunfullmäktiges junibeslut verkställs. Det kräver omfattande uppsägningar som berör barn/elevs rätt till trygghet, undervisning, personaltäthet, arbetsmiljö och behörig personal.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultaten i skolan har förbättrats. Engagerat och hårt arbete har äntligen gett resultat för våra barn och elever. Tunboskolan har tidigare ökat sina slutbetyg och nu har också Parkskolan fler behöriga och godkända elever i alla ämnen. Största ökningen gjordes bland pojkarna vilket är mycket glädjande då det varit en nedåtgående trend länge. Genom strukturerat och hårt arbete på individnivå med våra elever har fler lyckats nå godkända betyg, samt arbete med att utveckla lärarkompetensen kring undervisning, bedömning och betygssättning. Elevhälsans olika insatser har också bidragit till det goda resultatet med stöd och kompetens från bl.a specialpedagoger och skolpsykologer. Satsningen på digitala verktyg för elever såsom datorer och lärplattor ökar också motivationen och lusten att lära. Gymnasiet visar något bättre resultat än tidigare. Nöjdheten med förskolans verksamhet är fortsatt mycket bra. Långsiktiga och uthålliga åtgärder för struktur, uppföljning, undervisning, tidiga insatser, trygghet och arbetsmiljö ger resultat efter hårt arbete. Målsättningen är att öka ännu mer.

Framtida utmaningar

Mycket stor oro finns för de utmaningar som redan nu hanteras och som tyvärr ökar markant 2020 och åren framöver. Oro för att inte klara att behålla och ytterligare förbättra betygsresultaten när förutsättningarna försämras. Rimliga förutsättningar måste till för att klara kvalitet och ekonomi, för att behålla och rekrytera behörig personal och ledare, klara marknadsmässiga löneökningar, minska sjukfrånvaron, erbjuda en god arbetsmiljö och fler lokaler som skapas med högre hyror som följd. Lägg till att i juni meddelade staten att de riktade statsbidragen minskas kraftigt. Lågstadiesatsningen halveras från första juli 2019 och fritidshemssatsningen minskas från första juli 2019 och försvinner helt från januari 2020. Det innebär att en mängd tjänster för barn och elever saknar finansiering och behovet av uppsägningar blir ännu större. Det kan röra sig om ett 20-tal tjänster. Tilldelade statsbidrag riskerar att utebli helt om kommunen minskar den egna tilldelningen av resurser som nu är fallet i budgeten kommande år. Omfördelning för finansiering av nya behov har varit nödvändigt och i nuläget saknas förutsättningar att omfördela mer som inte direkt kommer att få konsekvenser för barn och elever.

Demografi

Kommunen växer. Hälften av inflyttning är barn och unga i ålder 1-18 år. Det krävs ekonomiska förutsättningar för att tillsätta personal och ge stödinsatser så alla barn och elever som flyttar hit får plats. 2018 kom 80 nya barn/elever. 2019 och åren framöver väntas ännu fler nu när bostäder byggs i alla tätorter. Från dagen de flyttar in har alla barn rätt att få plats i verksamheterna och för grundskolan gäller skolplikt. Det finns en eftersläpning för finansiering av de som kommer, I budget -19 tilldelades inte medel för inflytt av elever i grundskolan samtidigt som ett effektiviseringskrav på ytterligare en miljon skulle verkställas. Hösten 2019 är utbyggnaden av Tunboskolan klar.

Framtida utmaningar

Den ekonomiska ramtilldelningen inför 2020 som fördelats av KF i juni ger inte förutsättningar att behålla personaltäthet eller täcka hyror för lokalutökning som iordningsställs. Det innebär större grupper/klasser och färre stödinsatser. Gymnasieskolan och dess köpta platser som indexeras varje år har inte prioriterats i budget 2020. Om övriga verksamheter ska finansiera gymnasiets köpta platser kommer omfattande uppsägningar att krävas för att klara ekonomin trots stor ökning av inflyttande barn och elever. Kvalitet och betygsresultat riskeras.

Behålla och rekrytera personal

Konkurrensen om utbildad personal märks väl. Ledarna lägger allt mer tid på rekrytering eftersom rörligheten ökat. Läraravtalen förutsätter åtgärder för att förbättra förskollärares, lärares och rektorers arbetsmiljö och löner. Förväntningarna är avsevärt större än det som kan åtgärdas inom befintlig ram. Löneökningar som blev betydligt högre än de tilldelade 2,2% för lärare, förskollärare, barnskötare och ledare har förvaltningen finansierat genom omfördelningar och besparingar i budget-19.



Nya bemanningsenheten har svårt att rekrytera tillräckligt med vikarier och behovet är fortsatt stort, bl.a. för sjukskrivningar. Verksamheterna provar olika lösningar för att klara vardagen och för att minska sjukfrånvaron.

Framtida utmaningar

Färre behöriga lärare och förskollärare kräver andra sätt att organisera sig med annan kompetens för att skapa och leverera måluppfyllelse. Lönenivåer långt över lönekomensation och åtgärder i arbetsmiljön är komplicerat för att behålla och rekrytera behöriga i ett svårt ekonomiskt läge.

Måluppfyllelse

Barn- och utbildningsnämndens mål följs upp genom sammanställandet av de nyckeltal som avgör utfallet av nämndens mål. Det handlar bland annat om nyckeltal som härrör från den officiella statistiken, hur vi står oss jämfört med övriga kommuner i riket, i bl.a. Öppna jämförelser Grundskola, Kommunens Kvalitet i Korshuset (KKiK), men också om en rad olika enkätfrågor till både föräldrar och elever samt utfallet av egna interna mätningar (såsom läskunnighet, matsvinn etc.). Då resultaten från undersökningarna endast presenteras en gång per år färgsätts inte alla av BUN:s mål till delårsrapporten.

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 1: Förskolan är trygg och stimulerar barnens utveckling.	Andel föräldrar i förskolan som upplever: <ul style="list-style-type: none"> att förskolan utvecklar barnets språk: 92,72% att förskolan utvecklar barnets matematiska förmåga: 79,18% att förskolan utvecklar barnets förståelse för naturvetenskap och teknik: 81,41% att förskolan utvecklar barnets skapande förmågor som bild, musik och drama genom lek: 93,58% att de får bra information om hur deras barn utvecklas: 85,93% att deras barn får det stöd och hjälp han/hon behöver i förskolan: 95,47% 		
<p>Mål ett handlar om barns progression för uppnående av kunskapskraven enligt kursplanerna i slutet av det nionde skolåret samt föräldrars bedömning av stödet i förskolan. Detta målområde mäts genom att en föräldraenkät skickas ut årligen under våren. För samtliga nyckeltal under målområdet är utfallet grönt.</p> <p>Under april månad har en föräldraenkät genomförts i förskolan. Av totalt 810 utdelade enkäter har 488 st. returnerats (60,2%). Ett högre deltagande än förra året då 52% av föräldrarna inkom med svar.</p> <p>I de frågor som handlar om hur förskolan stimulerar barnens lärande inom olika områden som matematik, språk, naturkunskap och drama/musik, har resultatet gått ner något jämfört med tidigare år. Det är dock fler föräldrar som tycker att de får information om hur deras barn utvecklas, samt upplever att barnet får det stöd/hjälp hen behöver. Svaren på frågorna som rör trygghet i förskolan är i högre grad positiva. På frågan hur föräldrarna upplever inomhusmiljön har det gått ner något, samt på frågan om personalens bemötande. Föräldrarna har i högre utsträckning än tidigare år svarat att det tycker att personalen arbetar aktivt med konflikthantering i barngruppen, samt att de upplever att barnens tankar och idéer tas tillvara.</p>			

Målområde	Utfall	Utveckling
<p>Mål 2: Alla elever ges möjlighet till lärande och når de nationella kunskapsmålen.</p> <p>Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram vt-19 Totalt kommunen: 85,1 % Parkskolan: 85,25 % Tunboskolan: 85 %</p> <p>Slutbetyg åk 9 vt-19 (godkända i samtliga ämnen) enligt egna beräkningar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 71,6 % inkl. nyanlända och elever med okänd bakgrund • 73,4 % exkl. nyanlända och elever med okänd bakgrund • 73,6 % av flickorna och 70,1 % av pojkarna är godkända i alla ämnen inkl. nyanlända elever. • 73,0 % av flickorna och 73,8 % av pojkarna är resultatet exkl. nyanlända. <p>Meritvärde åk 9 vt-19 (hela kommunen): 218 inkl. nyanlända och elever med okänd bakgrund, 222,1 exkl. nyinvandrade och okänd bakgrund.</p> <p>Elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen (enligt egna beräkningar)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 75,9 % inkl. nyanlända och elever med okänd bakgrund • 79 % exkl. nyanlända och elever med okänd bakgrund • 81,3 % av flickorna och 70,9 % av pojkarna är godkända i alla ämnen inkl. nyanlända elever. <p>Ämnesprov åk 3 – Andel elever som uppnått kravnivån i samtliga ämnesprov: 65%</p> <p>Läskunnigheten åk 1 2019: 88%</p>	●	↑
<p>Mål två handlar om elevers progression för uppnående av kunskapskraven enligt kursplanerna i slutet av det nionde skolåret, samt genomströmning till gymnasieskolan och elevers och föräldrars bedömning av lärares stöd och ledarskap.</p> <p>Det finns inga aktuella mätdata för indikatorerna genomströmning till gymnasieskolan och gymnaselever med examen inom fyra år då mätningen görs under oktober och publiceras under december och mars.</p> <p>Mätdata som finns gäller för 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gymnasieelever med examen inom 4 år (inkl. IM): 61,9 % • Antal elever 16-18 år inskrivna i gymnasieskolan den 15/10-18: 89,5% <p>Mätdata som finns för indikatorn gällande elevers och föräldrars bedömning av lärares stöd och ledarskap är utifrån skolinspektionens skolenkät som distribueras vartannat år. Våren -18</p>		

genomfördes skolenkäten som besvarades av elever i grundskolans årskurs 5 och 9, pedagogisk personal i grundskolan samt vårdnadshavare till barn i förskoleklass, grund- och grundsärskola. Likt tidigare mätningar svarar pojkarna i såväl årskurs 5 och 9 lägre än flickorna gällande huruvida skolarbetet är intressant och roligt. Delaktighet och inflytande, studiero och respekten för varandra på skolan är andra exempel på medelvärden som uppvisat en mer negativ uppfattning mot tidigare mätning som gjordes 2016. Vårdnadshavare eftersöker också mer information om sitt barns kunskapsutveckling i grundskolan samt information om verksamheten i fritidshemmet. Ny mätning kommer att göras under våren 2020.

I åk 5 och 9 har eleverna svarat följande på Skolinspektionens enkät (positiva svar, andel):

- Jag kan nå kunskapskraven i skolan om jag försöker – åk 5: 95,5%, åk 9: 92,5%
- Jag har studiero på lektionerna – åk 5: 72,9%, åk 9: 57,9%
- Mina lärare hjälper mig i skolarbetet när jag behöver det – åk 5: 96,8%, åk 9: 84,2%
- Mina lärare förklarar vad vi ska göra i skolarbetet så att jag förstår – åk 5: 96%, åk 9: 79,7%

Grundskolans föräldraenkät, som distribueras till föräldrar med barn i årskurs 5 och 8 genomfördes under veckorna 49 2018 till 2 2019. Svarsfrekvensen var 42% vilket var bättre än föregående år då svarsfrekvensen var 34%.

Andel föräldrar till barn i grundskolans åk 5 och 8 som upplever:

- att man får tydlig information om sitt barns utveckling och lärande i grundskolan: 84%
- att barnet får det stöd det behöver i skolan: 67,6%.

Målområde	Utfall	Utveckling
<p>Mål 3: Barnens/elevernas arbetsklimat är tryggt och inspirerande</p>	<p><u>Andel föräldrar i förskolan som upplever:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • att deras barn är trygga på förskolan: 98,4% • utemiljön på förskolan som trygg och säker för lek och lärande: 95,61 % • ett gott bemötande i sina kontakter med förskolan: 97,8 % • att förskolan har en inomhusmiljö som lockar till nyfikenhet, kreativitet, lust att lära genom lek: 92,8 % • att förskolan har en utomhusmiljö som lockar till nyfikenhet, kreativitet, lust att lära genom lek: 89,3% 	<p>●</p> <p>↑</p>

Mål tre utgår från föräldraenkäten som görs på förskolan och grundskolan samt skolinspektionens skolenkät. Aktuella mätdata som finns är från förskolans föräldraenkät som redovisas ovan.

Indikatorerna barns/elevs och föräldrars upplevelse av trygghet i förskolan/skolan, elevs upplevelse av att skolarbetet väcker nyfikenhet samt föräldrars och barns/elevs upplevelse av bemötandet i förskolan/grundskolan och miljöns utformning i förskolan, finns mätdata från 2018 och redogörs nedan.

Andel föräldrar till barn i grundskolans åk 5 och 8 som upplever:

- att deras barn är trygga i skolan: 91,9%
- utemiljön på sin skola som trygg och säker för lek och lärande: 45,5%
- ett gott bemötande i sina kontakter med grundskolan: 90,4%

I åk 5 och 9 har eleverna svarat följande på Skolinspektionens enkät (positiva svar, andel):

- Jag känner mig trygg i skolan - åk 5: 89%, åk 9: 80,5%
- Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer – åk 5: 77,4%, åk 9: 60%.
- I min skola respekterar vi varandra – åk 5: 79,4%, åk 9: 63,2%

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 4: Mål 4: All personal har ett attraktivt och utvecklande arbetsklimate.	Frisknärvaron för perioden 20190101–20190731 uppgår till 93,03 (en minskning i förhållande till delårsresultatet 2018: 94,51 %) OBS! Detta avser inte <i>frisktal</i> vilket rör de personer som inte haft en enda sjukdag.	●	↓
Mål fyra handlar om att Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade. Det finns inga aktuella mätdata för kommungemensam medarbetarundersökning HME, som är uppdelad i tre fokusområden; motivation, ledarskap och styrning. Aktuella mätdata som finns genomfördes under november, december 2018, och totalresultatet för förskolan var 83% och 78%. för grundskolan.			

Målområde	Utfall	Utveckling
<p>Mål 5: Verksamheterna genomsyras av social och ekologisk hållbarhet.</p> <p>Andelen ekologiska livsmedel uppgick till 37,4 % för perioden jan-juni 2019 för 15 kök inom barn-och utbildningsförvaltningen. Detta innebär att målvärdet för 2019 på 50% inte riktigt uppnåtts.</p> <p>Tallrikssvinn (den mängd mat som barn/elever och personal skrapade av från tallriken i kg under v.15):</p> <ul style="list-style-type: none"> • I skolkök: 128,7 kg – 21 gram/person • I förskolekök: 44 kg – 15,3 gram/person • 93,45 kg matrester uppmättes i serveringskarotter efter avslutad lunchmåltid. • Totalt slängdes 42 gram matrester per person i förskolor (tallrikssvinn + karotter). <p><i>Enligt Livsmedelsverket och Naturvårdsverket är ett "normalt tallrikssvinn" ca 10% av en normal portionsstorlek, alltså ca 25-30 gram per grundskoleelev. Siffran blir förstås lägre för förskolebarn då de äter mindre portioner.</i></p> <p><u>I förskolans föräldraenkät vt-18 uttrycker:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 80 % av föräldrarna att de upplever att personalen arbetar aktivt med konflikthantering i barngruppen på förskolan • 78,8 % att de upplever att deras barns tankar och idéer tas tillvara på förskolan <p>Samtliga förskolor innehar utmärkelsen Grön flagg. 6 av 7 skolor innehar utmärkelsen Grön flagg.</p> <p>De enheter som i dagsläget har mottagningsorganisation för nyanlända elever är: Nibbleskolan, Parkskolan och Lindboskolan. Dock finns nyanlända elever på övriga skolor också.</p>	●	↑
<p>Mål fem handlar om att sträva efter en minskad miljöbelastning och enheternas fortsatta arbete med Grön Flagg. Vidare handlar det om integration gällande mottagande av nyanlända elever, samt föräldrars och barns/elevs upplevelse av delaktighet och inflytande i skolan.</p> <p>En majoritet av målets underliggande nyckeltal har inte mätdata till delårsrapporten. De nyckeltal som saknar mätdata handlar främst om de sociala aspekterna av hållbarhet, dvs. elevers och föräldrars (i grundskolan) upplevelser av arbetsmiljö och inflytande samt förekomst av mobbning.</p>		

Utifrån indikatorn förekomst av mobbning i skolan hämtas nyckeltalen från Liv och Hälsa Ung enkäten. Den genomfördes senast under 2017 och skulle genomföras under våren 2019. Enkäten genomföres inte som planerat och enligt Region Västmanland kommer undersökningen göras under våren 2020.

Mätdata som finns (89 % svar):

- 17,5 % elever i årskurs 7 upplever att de under det senaste året blivit utsatt för någon form av kränkande behandling i skolan av en eller flera vuxna (t.ex. trakasserier, diskriminering eller mobbning)
- 16,7 % elever i årskurs 9 upplever att de under det senaste året blivit utsatt för någon form av kränkande behandling i skolan av en eller flera vuxna (t.ex. trakasserier, diskriminering eller mobbning)
- 35,25 % elever i årskurs 7 upplever att de under det senaste året blivit utsatt för någon form av kränkande behandling i skolan av en eller flera skolkamrater (t.ex. trakasserier, diskriminering eller mobbning)
- 27,5 % elever i årskurs 9 upplever att de under det senaste året blivit utsatt för någon form av kränkande behandling i skolan av en eller flera skolkamrater (t.ex. trakasserier, diskriminering eller mobbning)

Indikatorn föräldrars och barn/elevers upplevelse av delaktighet och inflytande i skolan mäts nyckeltalen med skolinspektionens skolenkät och föräldraenkäten. Mätdata finns för 2018.

I åk 5 och 9 har eleverna svarat följande på Skolinspektionens enkät (positiva svar, andel):

- Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev - åk 5: 83,2%, åk 9: 76,7 %
- På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter – åk 5: 65,2 %, åk 9: 41,4 %.

Andel föräldrar till barn i grundskolans åk 5 och 8 som upplever:

- att deras har möjlighet att vara med och planera arbetet i skolan: 61,8 %

Personal

Barn- och utbildningsförvaltningen har 2019-08-31 514 medarbetare med månadsanställning, varav 469 är tillsvidareanställda. Detta är en ökning gentemot samma period 2018 och gentemot bokslut 2018.

Tabellen nedan redovisar personalkategorier för tillsvidareanställda, mätdatum 2019-08-31.

Personalkategori	Kvinnor	Män	Totalt
Ledningsarbete	14	4	18
Handläggarsarbete	4	1	5
Administratörsarbete	8	0	8
Sjuksköterska	4	0	4
Stödpedagog	3	0	3
Rehab/förebygg	4	1	5
Övrig social/kurativ	8	0	8
Grundskolelärare	84	15	99
Förskollärare	114	2	116
Fritidspedagog	21	2	23
Övrigt lärararbete	22	8	30
Barnskötare	68	7	75
Elevassistent	16	2	18
Övrig skol/förskola	5	6	11
Fritidsledare	0	2	2
Bibliotekarie/ass	2	0	2
Tekniker	0	1	1
Hantverkararbete	0	3	3
Köks/måltidsarbete	34	4	38
Totalt	411	58	469

Personalredovisning	Delår 2018	Delår 2019
Antal månadsanställda	500	514
varav kvinnor	437	449
varav män	63	65
varav tillsvidareanställda %	89%	91%
Antal tillsvidareanställda	448	469
Åldersfördelning i % bland BUNs tillsvidareanställda		
0–29 år	6%	7%
30–39 år	21%	23%
40–49 år	26%	26%
50–59 år	29%	30%
60 - år	17%	12%
Medelålder bland BUNs tillsvidareanställda		
Totalt	47	46
Kvinnor	47	46
Män	47	47
Syssetningsgrader		
Heltidsanställda kvinnor i %	92%	92%
Deltidsanställda kvinnor i % av	8%	8%
Heltidsanställda män i %	98%	100%
Deltidsanställda män i %	2%	0%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid	5,49%	6,97%
varav kvinnor	5,84%	7,41%
varav män	2,79%	3,92%
varav anställda 29 år och yngre	4,36%	9,61%
varav anställda mellan 30 och 49 år	4,42%	5,82%
varav anställda 50 år och äldre	6,66%	7,85%
Långtidssjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro	48,56%	56,28%

Förvaltningens medarbetare består av 87% kvinnor och 13% män. Medelåldern för de tillsvidareanställda medarbetarna är 46 år, vilket innebär en sänkning gentemot samma period förra året (2018: 47 år). Kvinnorna har en medelålder på 46 år medan medelåldern för männen är 47 år. Förvaltningens åldersstruktur har tyngdpunkten, 57 %, i spannet 40–59 år. Sjukfrånvaron 2019-07-31 har ökat gentemot samma period förra året, 6,97 % jämfört med 5,49 % 2018. Långtidsfrånvaron, dvs frånvaro som överstiger 60 dagar, har ökat gentemot samma period förra året, 56,28% jämfört med 48,56 % samma period förra året 2018-07-31.

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan- Aug
Summa Personalkostnader	-163 642	-262 002	-269 796	-172 853
<i>Därav PO-pålägg</i>	-46 134	-74 575	-76 498	-49 242
Månadsanställda				
Grundlön och övr ersättningar	-108 907	-173 035	-189 267	-114 056
OB-ersättningar	-234	-259	-136	-80
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0
Övertid och Komp.ledigt	26	2	0	-51
Sjuklönekostnad 1–14 dagar	-1 486	-2 489	0	-2 436
Sjuklönekostnad från dag 15	-152	-386	0	-138
PO-pålägg	-44 168	-70 256	-75 534	-46 564
Summa Månadsanställda	-154 922	-246 423	-264 937	-163 325
Övriga anställda				
Grundlön och övr ersättningar	-6 253	-10 385	-3 347	-6 432
Uppdragstagare	-105	-294	0	-37
OB-ersättningar	-12	-14	0	-10
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0
Övertid och Komp.ledigt	0	-1	0	-6
Sjuklönekostnad 1–14 dagar	4	5	0	61
Sjuklönekostnad från dag 15	-127	-187	0	-160
PO-pålägg	-2 589	-4 166	-746	-2 571
Summa Övriga anställda	-9 082	-15 042	-4 093	-9 155
Politiska arvoden				
Arvoden	-262	-384	-548	-267
PO-pålägg	-104	-153	-219	-106
Summa Politiska arvoden	-366	-537	-767	-373

Tabellen ovan visar utfall för personalkostnader per sista augusti. Utfallet är högt för att vara augusti månad. Det syns också i prognosen där flera verksamheter prognostiseras med underskott gällande personalkostnader (se nedan tabell) Då det är svårt att rekrytera till vissa lärartjänster, forskollärare och längre vikariat ökar kostnaden för timanställda, vilket tydligt syns i utfallet. Budgeten för timvikarier är väldigt begränsad. Personalbudgeten måste ses som en helhet. Om utfallet är högt för timvikarier bör det se bättre ut för tillsvidare och månadsanställda.

Oroväckande är att sjuklönekostnader 1–14 dagar (korttidsfrånvaron) trots insatser fortsätter att öka för månadsanställda. För motsvarande period 2018 var kostnaderna - 1 486 tkr, för 2019 är utfallet - 2 436 tkr. Vid korttidsfrånvaro för sjukdom uppstår kostnader för sjuklön till de anställda och oftast även kostnader för vikarier, vilket betyder att förvaltningen med stor sannolikhet har drabbats av dubbla kostnader i ganska stor omfattning.

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Grundskola	-72 482	-120 069	-123 940	-78 452	-125 990	-2 050
Gymnasiet	-383	-667	-899	-664	-999	-100
Grundsärskola	-4 952	-8 618	-8 803	-5 802	-8 953	-150
F-klass/Fritids	-18 249	-29 442	-29 571	-19 658	-30 771	-1 200
Förskola	-54 594	-83 115	-83 866	-54 051	-82 616	1 250
Övrigt	-12 988	-20 099	-22 728	-14 226	-22 478	250
Summa personalkostnader	-163 648	-262 010	-269 807	-172 853	-271 807	-2 000

Tabellen ovan visar prognos per verksamhet för personalkostnader 2019. Prognosen tyder på underskott för samtliga verksamheter förutom förskola och övrigt, där administration, ledning och politisk verksamhet ingår. I mars pekade prognosen mot ett underskott på - 3 150 tkr. Vid delårsuppföljning i augusti ser prognosen bättre ut. Det är grundsärskolan, men framförallt förskolan som förbättrat sitt prognostiserade resultat.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan - Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Intäkter	33 438	52 978	52 361	34 907	34 690	-217	50 561	-1 800
Kostnader	-279 100	-437 483	-445 984	-297 322	-287 318	10 004	-446 734	-750
Nettokostnader	-245 662	-384 505	-393 623	-262 415	-252 628	9 787	-396 173	-2 550

För 2019 fastställdes barn- och utbildningsnämndens driftbudgetram till 393 623 tkr. Delårsrapporten redovisar utfall för perioden i förhållande till årsbudget fördelad på tolv månader. Prognosen visar att nämnden befaras redovisa ett underskott på -2 550 tkr vid årets slut.

Avvikelsen mot budget per sista augusti, ca 9,8 mkr förklaras bland annat av att lönekostnaderna är låga under perioden juni-augusti eftersom förvaltningen har många anställda lärare med ferieanställning.

Avvikelsen för intäkter är inte stor för perioden, men avviker negativt i prognosen för helår. Orsaken är att grundskolans riktade statsbidrag minskar från hösten och att gymnasieskolan tappar intäkter från Migrationsverket. Kostnader prognostiseras ett underskott, främst för personal men köpta platser i gymnasieskolan visar på överskott vid årets slut vilket förbättrar prognosen gällande kostnader.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Grundskola	-96 206	-154 223	-156 702	-104 468	-99 502	4 966	-159 002	-2 300
Gymnasiet	-48 632	-72 292	-77 684	-51 789	-49 768	2 021	-76 584	1 100
Grundsärskola	-5 436	-9 518	-9 072	-6 048	-5 958	90	-9 222	-150
F-klass/Fritids	-15 712	-25 495	-25 872	-17 248	-16 607	641	-26 572	-700
Förskola	-65 640	-101 186	-101 330	-67 553	-66 391	1 162	-102 130	-800
Övrigt	-14 036	-21 791	-22 963	-15 309	-14 402	907	-22 663	300
Nettokostnader	-245 662	-384 505	-393 623	-262 415	-252 628	9 787	-396 173	-2 550

Tabellen ovan redovisar prognos för helår och avvikelse för perioden i förhållande till budget för perioden. Samtliga verksamheter förutom gymnasiet och övrigt prognostiseras ett underskott.

För grundskola, förskoleklass, fritids och grundsärskola består underskottet till största del av ökade personalkostnader. Det är en stor utmaning att hantera löneökningar för lärare och förskollärare som blev betydligt högre än vad som kompenserades för i ram 2019. Elevantalet i grundskolan fortsätter att öka. På helår visar grundskolan 25 fler elever än budgeterat antal men det är från höstterminen den stora utmaningen ligger då elevantalet visar på 53 fler elever än budget. Samtidigt ska handlingsplanen som grundskolan arbetat fram för att åstadkomma en budget i balans verkställas till årsskiftet. Från hösten måste personalstyrkan minska samtidigt som eleverna måste ges det stöd som krävs för att klara skolan.

Beslut om att statsbidraget för Lågstadiesatsningen halveras för läsåret 19/20 och att Fritidshemssatsningen minskar från hösten och uteblir helt 2020 kom i slutet på juni. Grundskolans befarade underskott är större i augusti än vid prognosen i mars, och beror på förlorade intäkter för dessa statsbidrag som inte med så kort framförhållning kan sparas in under hösten. Bidragen är villkorade med att ej dra ner på ”kommunala egna resurser till skolan” för dessa statsbidrag. Det kräver noggrant övervägande av var besparingar kan göras utan att mista ytterligare medel. Måltidsenhetens befarade underskott, ca 400 tkr i mars har halverats vid delårsprognos i augusti. För grundsärskolan, förskoleklass och fritids ser prognosen något bättre ut än i mars. Även i dessa verksamheter förväntas handlingsplanen ge positiva effekter på ekonomin.

För gymnasieskolan prognostiseras ett överskott på 1 100 tkr. Statsbidragen från Migrationsverket blir 1 100 tkr lägre då antalet asylsökande elever har minskat när elever fått uppehållstillstånd eller flyttat från kommunen. Kostnad för köpta platser och skolkort minskar med 2 300 tkr när elever har flyttat eller skrivits ut från skolan. Kostnad per köpt plats beräknas också bli något lägre än budgeterat. Personalkostnaderna blir 100 tkr högre på grund av en högre vikariekostnad inom studie- och yrkesvägledning.

Förskolans prognostiserade underskott består främst av fler köpta platser från privata utförare i andra kommuner. Barn som flyttat till Hallstahammar önskar behålla sin plats i tidigare hemkommun. Under våren tillkom 13 köpta platser i annan kommun, vilket inte

var känt när budgeten lades. Statistik visar att barnantalet i förskolan är 21 färre än budgeterat platsantal för helår i den kommunala verksamheten. Under våren har det varit överinskrivningar, men i augusti gick en stor årskull vidare till förskoleklass vilket innebär tomma platser under hösten, även om det succesivt fylls på under året. Trycket på förskoleplatser varierar stort mellan vår och höst vilket upplevs problematiskt att hantera, främst ur personalsynpunkt. Förskolans utmaning är att ständigt anpassa sig efter variationer vår/höst, planera barngruppernas storlek, erbjuda plats på önskat datum och att vara kostnadseffektiva. Planering av platser är en stor utmaning som påverkas av osäkra faktorer. Hur många barn föds? hur många flyttar in/ut? och hur många väljer privat förskola?

Vid prognos i mars var det befarade underskottet i förskolan – 1 700 tkr. Förskolan har arbetat fram en handlingsplan för att än mer minska kostnaderna under hösten och anpassa personalstyrkan efter barnantal vilket tyder på att ge positiv effekt. Det befarade underskottet har vid delår minskat till -800 tkr. Höstens planering förväntas täcka kostnader för överinskrivningar på våren, tillsatta resurser för barn i behov av särskilt stöd, och kommunals extra satsning på barnskötare vid årets lönerrevision, vilket inte finns kompenserat i ram 2019. Även i förskolan ingår måltidsenhetens underskott för personalkostnader, som också i förskolan minskat från befarade -350 tkr till -100 tkr.

Under övrigt ingår administration, ledning och politiska arvoden. Här prognostiseras ett mindre överskott trots extra satsning på löner för ledare som förväntas finansieras genom omfördelning inom ram.

Nyckeltal

Verksamhet	Budget 2019	Inskrivna Vt-19 190330	Inskrivna Ht-19 190930	Snitt 2019	Diff mot års budget
Grundskola	1608	1 605	1 661	1 633	25
Grundskola köpta	84	78	73	75,5	-9
Grundsärskola	37	37	30	33,5	-4
Förskoleklass	214	210	223	216,5	2,5
Gymnasieskola (köpta)	575	552	582	567,0	-8,0
Fritidshem	712	664	731	697,5	-14,5
Förskola	787	811	721	766,0	-21,0
Förskola (köpta)	112	120	119	120	7,5

Volymer

Budgeterade platser i grundskola, grundsärskola och förskoleklass bygger på prognos för elevantal läsåret 18/19 och 19/20. Mätning av antal elever sker sista mars för vårterminen och sista september för höstterminen. Elevantal i gymnasieskolan hösten 2019 är en uppskattning utifrån elevantal våren 2019 och antal 16-åringar folkbokförda i Hallstahammar. Vid höstens mätning för grundskolan ingår 39 elever som är folkbokförda i andra kommuner men som är inskrivna i Hallstahammars skolor. Grundskolan har 25 fler elever än budgeterade platser på helår. En stor årskull (födda -13) lämnade förskolan för att gå vidare till förskoleklass hösten-19. Förskolan har 21 färre placerade barn än budgeterade platser på helår.

Handlingsplaner

Vid kvartalsrapporten i mars pekade flera skolenheter på att hamna på kraftiga underskott vid årets slut. I förskolan har antalet köpta platser ökat markant mer än vad som finns budgeterat. Handlingsplaner utarbetades under våren för att verkställas inför höstterminens start för att förhoppningsvis hinna ge effekt på årets resultat. Gymnasieskolans budget ser ut att hålla 2019. Enligt beslut i Kommunfullmäktige 2019-06-17 ska nämnderna som prognostiserar underskott senast i samband med delårsrapport i augusti inlämna handlingsplaner separat, vilket är fallet för barn- och utbildningsnämnden.

Tekniska nämnden

Sammanfattning

Mark och exploatering: På Eriksberg finns ett fortsatt intresse för att förvärva mark för industriändamål. Byggandet av den industrigata som planerats kommer att starta under september 2019, gatan kommer att färdigställas med beläggning under 2020, och möjliggör för fortsatt försäljning av industritomter.

På kvarteret Vattentornet pågår sanering och exploatering av området med nya VA-ledningar, gator, gång- och cykelvägar samt anläggande av parkmark. Merparten av arbetena med undantag av beläggningen kommer att vara klara innan årsskiftet 19/20. 29 småhustomter kommer att släppas till tomtkän, som vi förövrigt räknar med att kunna driftsätta under hösten. Även översyn av tomtpriser kommer att ske under hösten. Det återstår att genomföra markanvisning för den fastighet på Kv. Vattentornet som avser flerbostadshus, och som ligger i områdets sydöstra del.

I övrigt är efterfrågan på småhustomter stor, samtliga tomter på Kv. Fasanen är nu sålda eller tecknade. I nuläget finns en tomt kvar på S. Näs samt två tomter på Stenhagsvägen.

Fastighet: Nibbleskolans kök och matsal är helrenoverad. Även matsalens yttertak är omlagt. Ventilationsförbättringar pågår på flertalet fastigheter, där vi har interna hyresgäster. När det gäller brandsäkerhet arbetar vi systematiskt för att ha samtliga brandlarmanläggningar i godkänt skick. Samtliga tillfartsleder till servicepunkter på yttertak åtgärdas under året och uppfyller dagens krav på säkerhet. När det gäller skalskydd och lås, arbetar vi målmedvetet med att säkra upp vår ”Tag”- och nyckelhantering.

Utbyggnaden av Tunboskolan är klar för inflytt 30 september 2019. Uppförande av ny reningsanläggning och ombyggnad av bassänger på Skantzöbadet startade i början av augusti och ska vara färdigrenoverat till badsäsongen 2020.

Projektering pågår för Näslundsskolan. Nya skolan ska vara klar till ht 2021.

Efter ett studiebesök på Söderhamns Kommun, fick vi värdefull information om ett EPC projekt som de har genomfört mellan 2014–2019. De befinner sig i slutfasen av sitt projekt och kan i lugn och ro konstatera att prognostiserade energibesparingar infriats, och mer därtill. Konceptet är väldigt intressant för oss, och en presentation av vad detta skulle kunna innebära för Hallstahammars kommun kommer att ske innan årsskiftet 19/20.




Gata/Park: Städpatrullen har fungerat mycket bra denna sommar, och de har verkligen gjort nytta. Ängsmark har lämnats över till bönder som använder detta till foder, vilket är bra ur hållbarhetssynpunkt samt att det innebär minskade kostnader för kommunen. Vissa gräsytor har ställts om till högväxande för främjande av ekosystemtjänster samt bättre resursanvändning. Vi har inlett arbete med återplantering av träd i stadsmiljön för att återskapa den tänkta parkmiljön. Arbeten med våra lekplatser har kommit igång något senare än planerat men kommer att genomföras enligt plan.

På gatan är de planerade åtgärderna genomförda, och man kommer även att åtgärda Parkgatan som blivit dålig, framför allt vid våra övergångsställen. Vi inventerar statusen på samtliga beläggningar i kommunen, och denna inventering kommer att ligga till grund för vår nya upphandling av beläggningstreprenör.


Genomlysning av våra avtal pågår och man arbetar även med att digitalisera vår hantering bl.a. med driftplaneringen, arbetsorder, felanmälan egen personal, skötselkartor samt egenkontroller. E-beställningar kommer att implementeras för att kunna ge bättre service.

Städ: Tillsammans med kunderna har man tittat på möjligheter att kvalitetssäkra verksamheten och skapa förutsättningar för en leverans med hög kundnöjdhet. Under hösten startar försök på tre fastigheter. Inleder arbete med att byta ut låssystem till samtliga städförråd för att effektivisera verksamheten samt för att minska svinn.

Måluppfyllelse

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 1:	Hallstahammars kommun ska kännetecknas av hög tillgänglighet och service där den moderna teknikens möjligheter används.		
Kommentarer: Handläggning av 34 parkeringstillstånd varav 100% inom 4 veckor. Synpunktshantering: 133 inkomna synpunkter, 19 anonyma och 69 besvarade (motsvarar 60%) Felanmälingar: Fungerar bra åtgärdas ofta samma dag om akut annars inom ett par dagar.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 2:	Hallstahammars kommun är ett samhälle där människors olikheter bidrar till en mångfald och ses som en styrka. Vi arbetar aktivt för ökad folkhälsa. Kommunen stimulerar till ökad fysisk aktivitet. Cykel- och gångtrafiken per invånare skall öka med minst två procentenheter årligen. Rekreation i utemiljöer ökar. Mötesplatser över de traditionella gränserna finns och används.		
Kommentarer: Mätning utfördes 2018, men mätutrustningen klarar inte av att mäta så att resultatet blir tillförlitligt. Mätning kommer inte att genomföras under 2019.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 3:	Minst en offentlig plats per år ska upplevas som överraskande och förnyad		
Kommentarer: Ny personal fokuserar på att komma in i grunduppdraget i första hand.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 4:	Kommunens upphandlingar och inköp är effektiva, ändamålsenliga, tar ekologiska och sociala hänsyn samt stimulerar det lokala näringslivet. Minst 50 procent av alla upphandlade produkter ska vara socialt och miljömässigt hållbara år 2018.	●	
Kommentarer: Upphandlingar är ej gjorda så att målet går att mäta.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 5:	Energianvändning i kommunala fastigheter (el, värme) ska minska med minst 4% per år.		
Kommentarer: Mätvärden redovisas en gång per år.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 6:	Läckage från vattenledningarna är i nivå eller mindre än 20 procent	●	
Kommentarer: Mätvärden redovisas en gång per år. Hittills under 2019 – 12 läckor vilket motsvarar 0,08 läckor/km.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 7:	Ledningsnätet för dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten är i gott skick.		
Kommentarer: Mätvärden redovisas en gång per år. Både VA-verk och ledningsnät ligger bra till på sina respektive arbetsprogram. Arbete pågår med att jaga tillskottsvatten.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 8:	Hallstahammars kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där de anställda är friska, glada och engagerade. I Hallstahammars kommun eftersträvas en jämnare könsfördelning där arbetsplatserna är jämställda och mångkulturella.	●	
Kommentarer: Utbildningsinsatser bla för att förebygga ohälsa och olyckor.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 9:	5% mer hushållsavfall till återvinning per år och 5% mindre hushållsavfall till avfallsförbränning per år.	●	
Kommentarer: Vafab har inte underlag så att målet går att mäta.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 10:	Natur med höga miljövärden, rik biologisk mångfald och naturreservat ökar i Hallstahammar.		
Kommentarer: Flertalet gräsytor omställda till högväxande, ängar lämnade till jordbruk för bete. Arbete med Valstaområdet pågår.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 11:	Investeringar som återbetalar sig genomförs (både tekniska och sociala etc.) och den externa finansieringen genom bidrag ska öka (EU, statliga projektmedel, osv)		
Kommentarer: Mätvärden redovisas en gång per år.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 12:	Hallstahammars kommuns verksamheter ska använda endast förnybar energi 2018.		
Kommentarer: Mätvärden redovisas en gång per år.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 13:	Hallstahammar ska bli en fossilfri kommun. Energianvändningen i Hallstahammar som geografiskt område är 100 % förnybart år 2025.		
Kommentarer: Mätvärden redovisas en gång per år.			
Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 14:	Kommunens förmåga att förebygga och hantera kriser och stora samhällsstörningar ska stärkas.		
Kommentarer: Mätvärden redovisas en gång per år.			

Personal

Personalredovisning	Delår tom aug 2018	Delår tom aug 2019
Antal månadsanställda TN		100
varav kvinnor	48 tvanst	47
varav män	56 tvanst	53
varav tillsvidareanställda %		93%
Antal tillsvidareanställda	104	93
Åldersfördelning i % bland TN:s tillsvidareanställda		
0-29 år	6%	4%
30-39 år	16%	10%
40-49 år	23%	29%
50-59 år	35%	35%
60 - år	20%	22%
Medelålder bland TN:s tillsvidareanställda		
Totalt	49,33	50,28
Kvinnor	51,65	52,79
Män	47,34	48,22
Sysselsättningsgrader bland TN:s tillsvidareanställda		
Heltidsanställda kvinnor i %	75%	74%
Deltidsanställda kvinnor i %	25%	26%
Heltidsanställda män i %	98%	96%
Deltidsanställda män i %	2%	4%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid TN:s tillsvidareanst	4,67%	4,56%
varav kvinnor		4,88%
varav män		4,29%
varav anställda 29 år och yngre	2,14%	3,30%
varav anställda mellan 30 och 49 år	4,63%	2,42%
varav anställda 50 år och äldre	4,96%	6,05%
Långtidsjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro		56,14%

Tekniska förvaltningen har sedan årsskiftet en ny organisation. Planavdelningen, som tidigare organiserades under tekniska förvaltningen, återfinns numera under kommunstyrelsen. Jämförelser mellan tertial 2 2018 och tertial 2 2019 blir under dessa förutsättningar svåra att göra när det gäller personalredovisningen ovan.

	Delår	Bokslut	Budget	Redovisat
Personalkostnader (tkr)	2018	2018	2018	Jan- Aug
Summa Personalkostnader	-26 251	-40 303	-44 809	-26 814
<i>Därav PO-pålägg</i>	-7 486	-11 494	-12 455	-7 673
Månadsanställda				
Grundlön och övr ersättningar	-16 297	-25 551	-30 829	-17 070
OB-ersättningar	-37	-45	0	-31
Jour- och Beredskapsersättningar	-473	-616	-761	-356
Övertid och Komp.ledigt	-235	-255	0	-199
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	-168	-218	0	-238
Sjuklönekostnad från dag 15	-47	-72	0	-46
PO-pålägg	-6 882	-10 670	-12 598	-7 154
Summa Månadsanställda	-24 139	-37 427	-44 188	-25 094
Övriga anställda				
Grundlön och övr ersättningar	-1 249	-1 680	-399	-924
Uppdragstagare	0	0	0	0
OB-ersättningar	-12	-21	0	-12
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0
Övertid och Komp.ledigt	0	0	0	0
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	0	0	0	1
Sjuklönekostnad från dag 15	0	0	0	-2
PO-pålägg	-505	-683	289	-413
Summa Övriga anställda	-1 765	-2 383	-110	-1 350
Politiska arvoden				
Arvoden	-248	-352	-365	-265
PO-pålägg	-99	-140	-146	-106
Summa Politiska arvoden	-347	-493	-511	-370

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2019	Avvikelse 2019
TN övergripande inkl politisk vht	-1 606	-1 798	-2 860	-1 650	-2 710	150
Gata/Park avdelningen	-7 397	-11 880	-12 806	-7 646	-12 336	470
Städavdelning	-9 353	-14 725	-15 612	-9 541	-15 212	400
Fastighetsavdelningen	-7 895	-11 901	-13 531	-7 977	-13 201	330
Summa personalkostnader	-26 251	-40 303	-44 809	-26 814	-43 459	1 350

Sammanfattande personalredovisning

Utifrån utfallet per tertial 2 har prognosen reviderats något från ett överskott om 950 tkr till ca 1 350 tkr. Detta förklaras av vakanser finns för delar av året under avdelningarna Gata/Park och Fastighet. Staben har som tidigare nämnt föräldraledigheter. Ökningen från tidigare prognos förklaras av att Städavdelningen förväntas redovisa ett överskott, till följd av lägre vikariekostnader.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Intäkter	86 260	131 341	133 915	89 277	88 028	-1 249	134 115	200
Kostnader	-107 109	-165 228	-170 409	-113 606	-110 530	3 076	-170 109	300
Nettokostnader	-20 848	-33 887	-36 494	-24 329	-22 502	1 828	-35 994	500

Tekniska förvaltningens nettoram uppgår till 36 494 tkr. Prognosen per sista augusti pekar på ett överskott om 0,5 MSEK på årsbasis. För en mer detaljerad redogörelse se nedan.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
TN övergripande inkl politisk vht	-1 603	-2 614	-4 010	-2 673	-1 678	996	-3 010	1 000
Gata/Park avdelningen	-21 667	-29 648	-29 610	-19 740	-20 141	-401	-29 610	0
Städavdelningen	1 208	660	0	0	1 460	1 460	500	500
Fastighetsavdelningen	1 214	-2 284	-2 874	-1 916	-2 143	-227	-3 874	-1 000
Nettokostnader	-20 848	-33 887	-36 494	-24 329	-22 502	1 828	-35 994	500

TN övergripande inkl. politisk verksamhet

I resultatområdet ingår förvaltningens stab samt den politiska verksamheten.

Delårsresultatet pekar på ett överskott om ca 996 tkr. Mätverksamhetens intäkter förklarar den positiva avvikelsen. Nämndens buffertbelopp har ännu inte ianspråktagits som också påverkar delårsutfallet. Det är viktigt att påpeka att visst utrymme av dessa medel indirekt tagits i anspråk. Slutligen är det lägre personalkostnader som bidrar till delårsutfallet där området haft föräldraledigheter under året.

Prognosen i dagsläget pekar på ett överskott om 1 MSEK. Överskottet förklaras av högre intäkter på mätverksamheten, lägre personalkostnader samt under antagandet att nämndens buffertbelopp för oförutsedda utgifter inte nyttjas.

Gata/Parkavdelning

I Gata/Parkavdelningen utöver gatu- och parkförvaltning ingår även markförvaltningen. Avdelningen redovisar ett underskott om ca 401 tkr per årets andra tertial. Avvikelsen härrör huvudsakligen från betydligt lägre intäkter. Lägre interna intäkter såsom fördelning av tid förklaras av vakanser delar av året, men den mest bidragande orsaken avser intäkter för försäljning av HVO då tanken inte nyttjas så släpar intäkterna efter. Skogsavverkningsintäkter släpar också efter men dessa regleras i årsavräkningsnotan som inkommer i slutet på året. Underskottet för tertial 2 begränsas av lägre personalkostnader samt lägre kostnader för inköp av HVO.

Trots att ett underskott redovisas för tertial 2 är bedömningen från tidigare prognos oförändrat dvs. att en budget i balans väntas. Detta förklaras av att merparten av de planerade åtgärder för 2019 är genomförda och finns med i augusti.

Städavdelning

Städavdelningen redovisar ett överskott om ca 1 460 tkr per sista augusti. Avdelningens nettoram är 0 kronor då verksamhetens kostnader ska balanseras av intäkter. Överskottet redovisat i dagsläget förklaras av högre intäkter till följd av extra uppdrag, lägre personalkostnader till följd av lägre vikariekostnader men också pga. att anställda med uppehållstjänster finns i avdelningen.

Under kommande tertial kommer vidare utbildningsinsatser att genomföras. Delar av maskinparken kommer att förnyas, pilotprojekt med kvalitetssäkring samt genomföra byte av låssystem på städutrymmen att genomföras. Dessa åtgärder i kombination med mer normala nivåer på personalkostnader kommer att minska delårsöverskottet. På årsbasis är därför bedömningen att ett överskott om 500 tkr kommer att erhållas.

Fastighetsavdelning

Fastighetsavdelningens delårsresultat är ett underskott om 227 tkr vilket är klart bättre än kvartalsutfallet (-1 467 tkr). Avvikelsen förklaras av marginellt lägre intäkter i kombination med höga driftskostnader. Dessa förklaras av att planerade arbeten är genomförda såsom energideklarationer och radonmätningar, och dessvärre också ej planerade arbeten såsom Nibbleskolans matsaltak. Dessa negativa avvikelser begränsas av lägre personalkostnader till följd av vakanser.

Helårsprognosen pekar på ett underskott om 1 MSEK, nödvändiga omprioriteringar har gjorts för att inskränka effekten av ej planerade projekt såsom Nibbleskolans matsaltak, dock bedöms ytterligare åtgärder på Nibbleskolans källare, Strömsholmsskolans kök samt Tunboskolans komma att genomföras. Underskottet begränsas dock av lägre personalkostnader.

Handlingsplaner

Under 2019 har prognosen inte indikerat på några negativa avvikelser varpå en handlingsplan för att nå en ekonomi i balans saknas.

Redovisning av VA-verksamheten

Sammanfattning

För dricksvattnet fortsätter arbetet med att säkerhetsställa kommunens dricksvattenförsörjning. Arbetet har gjorts med att rengöra befintliga råvattenbrunnar samt en sanering av icke brukbara råvattenbrunnar pågår. En av två infiltrationsdammar har tömts och rengjorts samt tillhörande intagningsbrunn. Arbetet pågår även med att revidera kommunens vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter. Förhoppningsvis kan det gå fram till beslut innan 2019 utgång.

På reningsverket pågår ett uppströmsarbete med syfte att förbättra slammets kvalitet och på det sättet få det mer attraktivt för åkermark. Renovering av slamskrapa i försedimeringsbassängen har gjorts under perioden. Efter ombyggnationen till kväverening på reningsverket har anläggningen haft svårt att hålla de lägre gränsvärdena för fosfor i de nya villkoren. Åtgärdsförslagen som har redovisats till nämnden under 2018 pågår och hittills gett positiva resultat.

Datorisering av Kyrkbyns och Westerqvarn pumpstation har gjorts under perioden.

På ledningsnätet fortsätter arbetet med att säkerhetsställa kommunens dricksvattenförsörjning, genom förnyelse av VA-ledningar enligt investeringspaketet. Syftet är att minska andelen läckage och driftkostnader över tiden. Viss förnyelse har gjorts på Rallstavägen och Södra Gärdesvägen. Arbetet pågår med alla ledningslag på Morkullevägen för att säkra upp nya anslutningar i och med kvarteret Fasanen. Arbetet pågår även på Kyrkbyn med förnyelse för dricksvatten och avlopp.

Vad gäller framtida utmaningar pågår arbetet med att utöka verksamhetsområde till Berg.

Nya föreskrifter från Naturvårdverket kräver att verksamhetsutövaren ska ha kontroll på all bräddat avloppsvatten från ledningsnätet. Inköp av ett antal flödesmätare har gjorts och kommer att placeras ut på valda platser under året.

En av de viktigaste frågorna inom VA och andra aktörer är anpassningen till ett förändrat klimat. Hit hör främst dagvattenhantering, både i nya och befintliga områden. VA-taxan, med separat dagvattentaxa kommer att ses över samt kostnader för anläggning av VA.

En reservvattentäkt eller en reservvattenförsörjning måste lösas på något sätt. En förstudie har gjorts tidigare tillsammans med Västerås för att klarlägga vilka olika alternativ som finns till att förse Hallstahammars kommun med en eventuell reservvattentäkt. Under den gångna perioden har även kommunen tillsammans med Mälarenergi och Surahammar påbörjat ett arbete för eventuellt skapa ett gemensamt driftbolag.

Ytterligare ett arbete som ligger i tiden är byte av abonnenternas befintliga vattenmätare till digitala vattenmätare. Tekniken har ett flertal fördelar. Det behövs ingen avläsning

hos fastighetsägaren då avläsningen kommer in digitalt och det är lättare att se den faktiska förbrukningen samt att man får en noggrannare mätning.

Personal

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2018	Redovisat Jan- Aug
Summa Personalkostnader	-5 676	-8 747	-12 588	-7 117
<i>Därav PO-pålägg</i>	-1 618	-2 494	-3 589	-2 042
Månadsanställda				
Grundlön och övr ersättningar	-3 480	-5 420	-8 449	-4 511
OB-ersättningar	-8	-10	0	-4
Jour- och Beredskapsersättningar	-351	-542	-550	-309
Övertid och Komp.ledigt	-203	-237	0	-97
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	-15	-36	0	-24
Sjuklönekostnad från dag 15	-3	-9	0	0
PO-pålägg	-1 618	-2 494	-3 589	-1 972
Summa Månadsanställda	-5 675	-8 747	-12 588	-6 917
Övriga anställda				
Grundlön och övr ersättningar	0	0	0	-130
Uppdragstagare	0	0	0	0
OB-ersättningar	0	0	0	0
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0
Övertid och Komp.ledigt	0	0	0	0
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	0	0	0	0
Sjuklönekostnad från dag 15	0	0	0	0
PO-pålägg	0	0	0	-70
Summa Övriga anställda	0	0	0	-200
Politiska arvoden				
Arvoden	0	0	0	0
PO-pålägg	0	0	0	0
Summa Politiska arvoden	0	0	0	0

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2019	Avvikelse 2019
Administration VA-verksamheten	0	0	-2 098	-1 275	-1 998	100
VA-verken	-1 855	-2 844	-3 088	-1 814	-2 838	250
VA-ledningsnät	-3 821	-5 903	-7 402	-4 027	-6 952	450
Summa personalkostnader	-5 676	-8 747	-12 588	-7 117	-11 788	800

Sammanfattande personalredovisning

Per tertial 2 revideras prognosen per årets första kvartal uppåt, från ett överskott om 500 tkr till 800 tkr. Detta baseras på vakanser delar av året samt lägre beredskaps och övertidskostnader. Utöver detta har en tjänst delats mellan VA och Gata/Park vilket också bidrar till ett högre överskott än tidigare aviserat.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan - Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Intäkter	23 806	36 934	37 087	24 725	24 926	201	37 087	0
Kostnader	-22 316	-34 972	-37 087	-24 725	-24 173	552	-36 537	550
Nettokostnader	1 490	1 962	0	0	753	753	550	550

Vid uppföljningen per delår 2 förväntas VA-verksamheten redovisa ett överskott om 550 tkr. Detta är en marginell justering av första kvartalets prognos som då pekade på ett överskott om 500 tkr.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Administration VA-vht	0	0	-2 527	-1 685	-1 310	375	-2 427	100
VA-verken	-7 671	-11 752	-12 546	-8 364	-8 765	-401	-12 546	0
VA-ledningsnät	9 161	13 715	15 073	10 049	10 828	779	15 523	450
Nettokostnader	1 490	1 962	0	0	753	753	550	550

Administration VA-verksamheten

Resultatområdet är nytt för i år och innefattar ledning, administration samt VA-utredning. Avvikelsen per årets andra tertial förklaras i huvudsak av inga konsultkostnader är redovisade, budget för dessa kostnader finns och är förknippade med VA-utredartjänsten. Tjänsten är tillsatt och bedömningen är att framtagning av utredningar kommer att göras under året därav är bedömning att dessa medel kommer att utnyttjas. Ett överskott om 100 tkr prognostiseras och baseras på lägre personalkostnader.

VA-verken

VA-verken redovisar ett underskott om 401 tkr per årets andra tertial. Den negativa avvikelser grundar sig på för högt utfall gällande planerat underhåll dvs. att en stor del av de planerade åtgärder är genomförda och utfallet ligger därför högt i relation till riktvärdet. Ytterligare ett bidragande orsak är högre elkostnader. Dessa negativa avvikelser begränsas dock av lägre personalkostnader.

På årsbasis är bedömningen att det planerade underhållet kommer att jämnas ut något däremot kommer elkostnaderna att redovisa ett underskott. Detta bedöms balanseras av lägre personalkostnader. Sammanfattningsvis förväntas en budget i balans.

VA-ledningsnät

Per sista augusti redovisar VA-ledningsnätet ett överskott om 779 tkr. Överskottet förklaras i huvudsak av lägre personalkostnader. Vad gäller intäkterna redovisas inga avvikelser totalt sett. Däremot släpar brukningsavgifter efter marginellt (-0,2%) men detta balanseras av högre anslutningsavgifter. Utfallet för övriga kostnader ligger marginellt högre än riktvärdet (+1,4%) och förklaras i huvudsak av att en stor av de planerade åtgärderna är avklarade.

På helårsbasis är uppskattningen att ett överskott om 450 tkr kommer att erhållas. Överskottet grundar sig på lägre personalkostnader. Beträffande det marginellt högre utfall på övriga kostnader är bedömningen att dessa kommer att jämnas ut över året.

Handlingsplaner

Ingen handlingsplan finns pga. verksamheten redovisade ett överskott 2018. Behov att upprätta en handlingsplan saknas i nuläget då årsprognosen pekar på ett överskott.

Bygg och miljönämnden

Sammanfattning

Förutom löpande arbete med handläggning av inkomna ansökningar och anmälningar kan det kort nämnas följande. Miljö har genomfört tillsynen på verksamheter i huvudsak enligt planering. Föräldradedighet del av året hos handläggare på miljö har krävt viss justering av ambitionsnivån. Som exempel kan nämnas Stena som har förelagts vidta åtgärder mot buller. I de flesta fall är viljan god, men ett antal företagare har nämnden varit tvungna att delge beslut med hjälp av polis. Bygg och miljö samverkar kring åtgärder på skrotiga gårdar där två större ärenden på lantliga gårdar prioriteras. Farligt avfall har primärt varit huvuduppgift, men fordon, skrot och dåliga byggnader har också tillsynats.

Digital bygglovstjänst Mittbygge är nu införd och fungerar. PDF-blanketter finns att tillgå tills vidare efter förfrågan i de fall man önskar det. Ärendena är vitt skilda såsom flerfamiljshus, industribyggen, om- och tillbyggnader och inte mins fortsatt produktion av småhus. Byggnadsnämnden har i ett antal ärenden fått ta beslut på byggsanktionsavgifter. Tre sanktionsärenden är överklagade och i alla tre ärenden har länsstyrelsen gått på nämndens linje. Bygg har valt sju fastigheter på Sörsta-Lyckhem som är i behov av åtgärder och inlett tillsynsprocessen.

Bostadsanpassning arbetar nu med den modifierade modellen av handläggning. Sökande har nu ett ökat egenansvar men får hjälp att ansöka vid behov, vilket har fungerat.

Taxa för nya tobakslagen är införd och för de utökade arbetsuppgifterna är ny handläggare på plats från första september. Samverkan med Fagersta fortsätter i alkohol- och tobaksfrågor men nu med utökning av resurs. Eventuellt går Norberg in i samverkan, vilket skulle effektivisera resursutnyttjandet. Ansökningar om tobakstillstånd börjar nu komma in.

Måluppfyllelse

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 1	Bygg och miljönämnden och dess förvaltning skall utöva en korrekt myndighetsutövning och ge bästa möjliga service till kommuninvånarna inom de ramar kommunfullmäktige beslutar.		→
Fortsatt mycket högt nöjd kundindex i sevicemätningarna. Totalvärde 79 för år 2018 samma som år 2017. Serveringstillstånd 86, miljö och hälsoskydd 79, bygglov 73 och övriga för få för eget värde. Överlag bra bemanning under året har gett förutsättningar för bra service.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 2	Valstasjön ska bli naturreservat 2018.		→
Miljöstrategen tillika ansvarig för projektet arbetar för kommunstyrelsen. Projektet är till stora delar klart. Beslut om föreskrifter och skötselplan återstår samt beslut om löpande finansiering av skötselåtgärder.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 3	Våra naturområden och vår biologiska mångfald skall bevaras och utvecklas, samt tillgängliggöras för kommunens invånare och andra besökare.		↑
Aktiviteter ligger på miljöstrategen, kommunstyrelsen, att genomföra. Ett undantag är samrådsärenden, myndighetsuppgift. Indikatorn är helt uppfylld då alla avverkningsanmälningar är besökta i fält.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 2	Möjliggöra attraktiva boendemiljöer genom ett aktivt och förebyggande tillsynsarbete som främjar trygghet och trivsel.		↑
Volymen på miljötillsynen har uppnått målsättningen, medan hälsokyddtillsynen har volym under riktmärke på grund av föräldraledighet. Livsmedelskontrollen har nått planerad volym.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 2	Alla bristfälliga avlopp ska ha inventerats till 2018 och åtgärdats till 2020.		-
Bedömning sker på helår. Merparten av avloppen är inventerade. Förelägganden om åtgärder har varit lägre i antal än planerat på grund av föräldraledighet.			

Personal

Personalredovisning	Delår tom aug 2018	Delår tom aug 2019
Antal månadsanställda BMN	11	13
varav kvinnor	7	8
varav män	4	5
varav tillsvidareanställda %	91%	92%
Antal tillsvidareanställda	10	12
Åldersfördelning i % bland BMN:s tillsvidareanställda		
0-29 år	10%	8%
30-39 år	40%	33%
40-49 år	20%	17%
50-59 år	10%	25%
60 - år	20%	17%
Medelålder bland BMN:s tillsvidareanställda		
Totalt	44,2	44
Kvinnor	42,83	43,71
Män	46,25	44,4
Sysselsättningsgrader bland BMN:s tillsvidareanställda		
Heltidsanställda kvinnor i %	100%	100%
Deltidsanställda kvinnor i %	0%	0%
Heltidsanställda män i %	100%	100%
Deltidsanställda män i %	0%	0%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid BMN:s tillsvidareanst		
varav kvinnor	5,10%	6,33%
varav män	2,04%	0,13%
varav anställda 29 år och yngre	9,77%	15,19%
varav anställda mellan 30 och 49 år	0,00%	0,47%
varav anställda mellan 30 och 49 år	1,80%	0,38%
varav anställda 50 år och äldre	8,73%	14,81%
Långtidssjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro	60,00%	76,00%

Bygg- och miljöförvaltningen hade 2019-08-31 13 medarbetare med månadsanställning, varav 12 var tillsvidareanställda.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare är enbart 12 personer, vilket innebär att det kan vara svårt att dra allmängiltiga slutsatser kring sjukfrånvaron i förvaltningen. En eller två medarbetares längre sjukdom kan ge ett relativt högt procentuellt utslag i redovisningen.

	Delår	Bokslut	Budget	Redovisat
Personalkostnader (tkr)	2018	2018	2018	Jan- Aug
Summa Personalkostnader	-3 935	-6 095	-7 369	-4 543
<i>Därav PO-pålägg</i>	-1 111	-1 708	-2 086	-1 283
Månadsanställda				
Grundlön och övr ersättningar	-2 412	-3 843	-4 993	-3 036
OB-ersättningar	-3	-3	0	0
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0
Övertid och Komp.ledigt	-1	-1	0	-3
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	-23	-42	0	-24
Sjuklönekostnad från dag 15	-26	-43	0	-19
PO-pålägg	-983	-1 567	-1 991	-1 229
Summa Månadsanställda	-3 446	-5 497	-6 984	-4 312
Övriga anställda				
Grundlön och övr ersättningar	-190	-206	0	0
Uppdragstagare	0	0	0	0
OB-ersättningar	-1	-1	0	0
Jour- och Beredskapsersättningar	0	0	0	0
Övertid och Komp.ledigt	0	0	0	0
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	0	0	0	0
Sjuklönekostnad från dag 15	0	0	0	0
PO-pålägg	-61	-41	21	17
Summa Övriga anställda	-252	-248	21	17
Politiska arvoden				
Arvoden	-169	-250	-290	-178
PO-pålägg	-67	-100	-116	-71
Summa Politiska arvoden	-236	-350	-406	-249

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Område Miljö	-2 607	-3 903	-4 907	-2 915	-4 717	190
Område Bygg	-1 328	-2 192	-2 462	-1 628	-2 552	-90
Summa personalkostnader	-3 935	-6 095	-7 369	-4 543	-7 269	100

Sammanfattande personalredovisning

Bygg och miljöförvaltningen förväntas redovisa ett överskott om 100 tkr som härrör från området miljö. Överskottet förklaras av frånvaro i form av föräldraledighet. Underskottet på området Bygg förklaras i huvudsak av personalökning med 1,0 byggingenieur utan kompensation i ramen, underskottet begränsas däremot av lägre personalkostnader på bostadsanpassningsverksamheten. Notera dock att kostnader för inhyrdpersonal ej är medtagna i ovanstående tabell.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Intäkter	3 284	4 853	5 116	3 411	4 319	908	5 616	500
Kostnader	-6 886	-12 097	-14 140	-9 427	-8 755	672	-13 990	150
Nettokostnader	-3 602	-7 244	-9 024	-6 016	-4 436	1 580	-8 374	650

Bygg och miljöförvaltningen disponerar över en budget på ca 9 MSEK, bedömningen vid tertial 2 är att ett överskott om 650 tkr kommer att erhållas vid årets slut. För en mer detaljerad redogörelse se nedan.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Område Miljö	-2 029	-344	-3 682	-2 455	-1 730	725	-3 382	300
Område Bygg	-1 574	-3 800	-5 342	-3 561	-2 706	855	-4 992	350
Nettokostnader	-3 602	-4 144	-9 024	-6 016	-4 436	1 580	-8 374	650

Område Miljö

Redovisar ett överskott om 725 tkr, varav 150 tkr härrör från intäkter. Notera att de reella intäkterna dvs. tillsynsintäkterna ligger för närvarande klart över riktvärdet (över 67%). Anledningen är att de årliga avgifterna är debiterade. Intäktsöverskottet begränsas dock av fördelningsintäkterna som pga. mindre tillgänglig personal inte når upp till riktvärdet. Å andra sidan erhålls också ett lägre utfall på övriga kostnader då dessa ska ta ut varandra.

Lägre personalkostnader om ca 360 tkr redovisas för perioden detta förklaras i huvudsak av frånvaro i form av föräldraledighet men också pga. lägre arvoden. Återstående 215 tkr återfinns främst under fördelningskostnader samt att anslaget för personalförsörjningskedjan inte kommer att behövas då projektet är avslutat.

På årsbasis är bedömningen att ett överskott om ca 300 tkr, där lägre personalkostnader står för 190 tkr. Gapet bedöms komma att minska då avdelningen är numera fulltalig, samtidigt som den utökade samarbetet med Kundcenter fortlöper. Återstående del på 110 tkr förklaras främst av anslaget för personalförsörjningskedjan bedöms inte komma att användas.

Område Bygg

Den positiva avvikelsen förklaras av bland annat intäktssidan (+750 tkr) pga. höga bygglovintäkter. Notera vidare att sanktionsavgifter om ca 210 tkr ingår i utfallet. En annan bidragande faktor är bostadsanpassningskostnaderna som, trots att utfallet är dubbelt så hög som för samma period i fjol, är ca 905 tkr lägre än riktvärdet.

De negativa avvikelserna består av kostnader för inhyrd personal (-515 tkr), rehabiliteringskostnader (-115 tkr) ökade kostnader för licenser där nyanskaffning av Mitt Bygge förklarar en del (-120 tkr)¹. Kvarvarande smärre negativa avvikelse på 50 tkr baseras på högre utbildningskostnader.

Sammantaget redovisar området Bygg ett överskott om 855 tkr per årets andra tertial

På årsbasis pekar prognosen på ett överskott om 350 tkr. De positiva avvikelserna förklaras, precis som för delårsutfallet, av högre intäkter på bygglovssidan om 500 tkr. Intäktsflödet bedöms komma att dämpas under sista tertialen. Ett överskott prognostiseras också på bostadsanpassningskostnader om ca 600 tkr. Bostadsanpassningskostnader är väldigt oförutsägbara varpå visst försiktigt antagande har gjorts.

De negativa avvikelserna baseras på samma poster som för tertial 2 dock är skillnaden att dessa numera beräknas på årsbudgeten (-650 tkr) men också pga. ökade personalkostnader. Trots att inga avvikelser för personalkostnader redogörs per tertial 2 är avdelningen fulltalig vilket talar för ökade kostnader (-90 tkr).

Handlingsplaner

Ingen handlingsplan finns pga. förvaltningen redovisade ett överskott 2018. Behov att upprätta en handlingsplan saknas i nuläget då årsprognosen pekar på ett överskott.

¹ Notera att avvikelsen som redogörs ovan är mot riktvärdet dvs. 2/3 av det budgeterade beloppet.

Kultur och fritidsnämnden

Sammanfattning

Kultur- och fritidsförvaltningen har en budgetram på 41 429 tkr. Prognosen är att man håller budget men med förändringar mellan verksamhetsområdena. På Skantzö bad och camping har en ny äventyrsgolfbana invigts. Skantzö torg har fått ett nytt utseende i samband med att man flyttade golfbanan till en annan del av Skantzö bad och camping. Detta var inte budgeterat och kostnaden för återställningen av markytan överskrider därför budget. Den ökade kostnaden motverkas av lägre personalkostnader inom andra delar av förvaltningen till följd av vakanta tjänster.

I samband med invigning av äventyrsgolfbanan den 24 maj firades Skantzö bad och camping som i år fyller 50 år. I lagom tid med 50-årsjubileet har Skantzö bad och camping även fått klassificeringen fyra stjärnor. Kultur- och fritidsförvaltningen har i nära samverkan med socialförvaltningen och tekniska förvaltningen undersökt möjligheten att omvandla Eldsbodahuset till ett föreningarnas hus. Intresset och samarbetsviljan från föreningslivet och organisationer i huset har varit god. I augusti invigdes Thore Skogman museum i Eldsbodahuset. Under 2019 kommer den regionala bibliotekssamverkan inledas med bland annat en gemensam katalog- och webbplats. Uppstarten i Hallstahammar under försommaren av det gemensamma katalog- och webbsystemet gick bra. Trots kraftigt minskat anslag från Socialstyrelsen har kultur- och fritidsförvaltningen även denna sommar kunnat genomföra en rad sommarlovsaktiviteter. Antalet barn och unga som deltog i dessa under 2019 låg på ungefär samma nivå på de aktiviteter som arrangerades av kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter, och något lägre på de aktiviteter som arrangerades av föreningar, jämfört med föregående år. Antalet besökare på Skantzenområdet under sommaren bedöms i dagsläget som något lägre på grund av sämre väder i slutet av juni och augusti, dock fortsatt god beläggning på kulturevenemang och guidning.

Hallsta Ridklubb upprättade i början på året en resultat- och en likviditetsbudget för år 2019. Både visade på problem som orsakats av ökade foderpriskostnader. För att komma tillrätta med sina ekonomiska utmaningar och få en budget i balans tillsatte föreningen en oberoende granskare med uppdraget att hitta en lösning på att få ner kostnaderna, öka intäkterna, komma tillrätta med obalanser mellan in- och utbetalningar som påverkar ridklubbens likviditet samt stärka klubbens kompetens att framgent kunna upprätta en stabilare och mer långsiktig ekonomisk plan för verksamheten. En handlingsplan för budget i balans på kort och lång sikt presenterades för kultur- och fritidsnämnden i augusti. I augusti visar likviditetsprognosen att man klarar likviditeten i år, men att det finns väsentliga utmaningar. Föreningen har bland annat behov av en ny traktor. En omarbetad budget som fastställdes i juni visar på ett positivt resultat för helåret.

Målsättning finns att starta en fritidsbank i Hallstahammars kommun under 2020. En viktig fråga att utreda vidare är lokalisering och driftsform av verksamheten. Att förnya Skantzöbadets reningsanläggning är igångsatt och arbetet planeras vara klart till mitten av maj 2020. Verksamheterna i kulturhuset är under hösten utlokaliserade till andra fastigheter fram till januari 2020 på grund av byte av ventilations- och värmesystem.

Måluppfyllelse

Kultur- och fritidsnämnden antog 2016-03-09 sina mål för perioden 2016-2019. Dessa formulerades utifrån kommunens vision.

Hallstahammars kommuns måluppfyllelse ska i alla kommunala nämnder redovisas i grönt, gult och rött utifrån hur vi står oss jämfört med övriga kommuner i riket, Kommunens kvalitet i korthet (KKiK) mm eller enligt fastlagd värderingsmetod. Om det saknas aktuella mätdata för underliggande indikatorer som påverkar måluppfyllelsen väsentligt markeras utfallet grått.

Målområde		Utfall	Utveckling
Föreningsliv Mål 1a: Kulturhuset är navet i alla kulturverksamheter i kommunen.	Indikator: Antal besök till naturfotografiska galleriet. Antal besök i kulturhuset. Antal offentliga evenemang. Mäts vid årets slut.	●	
Resultatet redovisas i årsredovisningen.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 1b: Hallstahammars kommun ska erbjuda ett attraktivt föreningsliv för alla kommunens invånare oavsett kön, ålder, religion, sexuell läggning, funktionsnedsättning och etnicitet. Fokus ska läggas på barn och ungdom.	Indikator: Antal medlemmar i lokalt verksamma föreningar. Antal föreningar som har ett inkluderande arbetssätt. Andel av föreningsbidraget som går till barn- och ungdomsföreningar. Mäts vid årets slut.	●	
Resultatet redovisas i årsredovisningen.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Miljö/Hälsöfrämjande Mål 2: I Hallstahammars kommun ska kommuninvånarna lockas av den natursköna, stimulerande och attraktiva miljön i samband med olika aktiviteter. Detta ska bidra till ökad folkhälsa.	Indikator: Antal bad på Skantzöbadet. Antal besökare till Tillsammansdagen. Antal besökare till Gammeldags jul på Skantzen.	●	
<p>År 2019 var antalet besökare till Skantzöbadet 67.000 vilket är 34.000 färre än rekordåret 2018 (utfall grönt). Antalet besökare till Tillsammansdagen uppskattas i år till 600 besökare vilket är 900 färre än år 2018 (utfall rött). Antalet besökare till Gammeldags jul på Skantzen år 2019 mäts efter evenemanget och redovisas i årsredovisningen.</p>			

Målområde		Utfall	Utveckling
Näringsliv Mål 3: Besöksnäringens mångfald ska utvecklas med attraktiva centrummiljöer i tätorterna Strömsholm, Kolbäck och Hallstahammar och vara tillgänglig med en god service, så att de personer som besöker Hallstahammars kommun ska känna att man gärna återkommer.	Indikator: Antal gemensamma planeringsmöten med näringslivsenheten inkl. företag inom upplevelsenäringen. Antal genomförda evenemang i tätorterna Strömsholm, Kolbäck och Hallstahammar. Antal campingnätter vid Skantzö camping. Mäts vid årets slut.	●	
<p>Resultatet redovisas i årsredovisningen.</p>			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 4a: Verksamheterna ska präglas av ett jämlikt och jämställt tänkande både ur ett planeringsperspektiv och i praktiken.	Indikator: Upplevd känsla i verksamheten av ett jämlikt och jämställt tänkande både ur ett planeringsperspektiv och i praktiken.	●	
En enkät som ligger till grund för denna bedömning kommer att genomföras under hösten 2019 och redovisas i årsredovisningen.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 4b: Alla anställda inom kultur- och fritidsförvaltningen har rätt till kompetensutveckling inom sina yrken.	Indikator: Att en kompetensutvecklingsplan finns för varje medarbetare.	●	↑
Kompetensutbildningar för kultur- och fritidsförvaltningens medarbetare har genomförts under 2019.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 4c: Sommaraktiviteter för barn och ungdom ska hållas öppna och innehålla stimulerande och utvecklande aktiviteter som bidrar till att man känner glädje och delaktighet.	Indikator: Antal barn och unga i åldern 6-15 år som deltagit i sommaraktiviteter skapade av eller med stöd av Hallstahammars kommun. Antal genomförda aktiviteter för barn och unga i åldern 6-15 år. Antal genomförda workshops. Antal genomförda heldagsaktiviteter. Antal genomförda flerdagsaktiviteter. Mäts vid årets slut.	●	
Sammanställning av antal barn och unga i åldern 6-15 år som deltagit i sommaraktiviteter skapade av eller med stöd av Hallstahammars kommun sker i september-oktober och redovisas för nämnden i slutet av året. Samtliga resultat redovisas i årsredovisningen.			

Målområde		Utfall	Utveckling
Mål 4d: Äldre och personer med funktionsnedsättning ska ha goda möjligheter att delta i kulturella aktiviteter och i uteaktiviteter som främjar deras hälsa.	Indikator: Antal lokaler som är tillgänglighetsanpassade. Mäts vid årets slut.	●	
Resultatet redovisas i årsredovisningen.			

Personal

Personalkategori	Kvinnor	Män	Totalt
Ledningsarbete	2	2	4
Administratörsarbete	1	1	2
Fritidsledare	3	0	3
Bibliotekarie/ass	4	1	5
Övrig fritid/kultur	9	5	14
Hantverkararbete	0	1	1
Köks/måltidsarbete	1	0	1
Städ/tvätt/renhållning	2	0	2
Totalt	22	10	32

I tabellen ovan redovisas personalkategorier för tillsvidareanställd personal 2019-08-31.

Personalredovisning	Delår 2018	Delår 2019
Antal månadsanställda	38	35
varav kvinnor	23	22
varav män	12	10
varav tillsvidareanställda %	92%	91%
Antal tillsvidareanställda	35	32
Åldersfördelning i % bland KFns tillsvidareanställda		
0-29 år	14%	13%
30-39 år	26%	22%
40-49 år	29%	28%
50-59 år	11%	16%
60 - år	20%	22%
Medelålder bland KFns tillsvidareanställda		
Totalt	44,7	46,4
Kvinnor	42,1	42,8
Män	49,4	53,9
Sysselsättningsgrader		
Heltidsanställda kvinnor i %	57%	55%
Deltidsanställda kvinnor i %	43%	45%
Heltidsanställda män i %	67%	60%
Deltidsanställda män i %	33%	40%
Total sjukfrånvaro i % av arbetad tid		
varav kvinnor	2%	5%
varav män	2%	6%
varav anställda 29 år och yngre	2%	2%
varav anställda mellan 30 och 49 år	1%	2%
varav anställda 50 år och äldre	3%	3%
Långtidssjukfrånvarons andel av total sjukfrånvaro	3%	9%
	0%	76%

Kultur- och fritidsförvaltningen har 2019-08-31 35 medarbetare med månadsanställning, varav 32 är tillsvidareanställda. Detta är en minskning gentemot samma period 2018 och gentemot bokslut 2018.

Förvaltningens medarbetare består av 69% kvinnor och 31% män.

Medelåldern för de tillsvidareanställda medarbetarna är 46,4 år, vilket innebär en ökning gentemot samma period förra året (2018: 44,7 år). Kvinnorna har en medelålder på 42,8 år medan medelåldern för männen är 53,9 år.

Sjukfrånvaron 2019-07-31 har ökat gentemot samma period förra året, 5% jämfört med 2% 2018. Långtidsfrånvaron, dvs frånvaro som överstiger 60 dagar, har ökat gentemot samma period förra året, 76% jämfört med 0% samma period förra året 2018-07-31. En medarbetare är långtidssjukskriven och förklarar ökningen mellan åren. Då det är få medarbetare i förvaltningen kan en medarbetares sjukdom ge ett relativt högt procentuellt utslag i redovisningen.

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan- Aug
Summa Personalkostnader	-13 100	-19 785	-19 493	-11 826
<i>Därav PO-pålägg</i>	-3 721	-5 617	-5 540	-3 354
Månadsanställda				
Grundlön och övr ersättningar	-6 832	-10 531	-11 452	-6 388
OB-ersättningar	-124	-187	-215	-117
Jour- och Beredskapsersättningar	-159	-221	-200	-206
Övertid och Komp.ledigt	-57	-98	-15	-68
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	-35	-51	0	-71
Sjuklönekostnad från dag 15	-4	-17	0	-6
PO-pålägg	-2 876	-4 429	-4 739	-2 734
Summa Månadsanställda	-10 087	-15 534	-16 621	-9 589
Övriga anställda				
Grundlön och övr ersättningar	-1 806	-2 562	-1 618	-1 281
Uppdragstagare	0	0	0	0
OB-ersättningar	-145	-189	-154	-128
Jour- och Beredskapsersättningar	0	-16	-20	0
Övertid och Komp.ledigt	0	-7	0	0
Sjuklönekostnad 1-14 dagar	6	7	0	6
Sjuklönekostnad från dag 15	-48	-52	0	-20
PO-pålägg	-776	-1 091	-690	-543
Summa Övriga anställda	-2 769	-3 910	-2 482	-1 965
Politiska arvoden				
Arvoden	-174	-244	-279	-194
PO-pålägg	-69	-97	-111	-77
Summa Politiska arvoden	-243	-341	-390	-271

I delår 2018 och bokslut 2018 ingår projekt Albert med 1 111 tkr respektive 1 349 tkr. Projektet är avslutat år 2018.

En stor del av budgeterad personalkostnad för övriga anställda är förbrukad per sista augusti och beror på att förvaltningen har säsongsbetonad verksamhet.

Sjuklönekostnad 1-14 dagar har ökat mellan åren. Ett aktivt arbete pågår för att minska denna korttidsfrånvaro.

Personalkostnader (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Övergripande	-1 302	-1 900	-1 833	-1 093	-1 783	50
Kultur och fritid	-7 284	-11 377	-12 432	-7 087	-11 682	750
Bad och camping	-3 403	-5 160	-5 228	-3 646	-5 428	-200
Projekt Albert	-1 111	-1 349	0	0	0	0
Summa personalkostnader	-13 100	-19 785	-19 493	-11 826	-18 893	600

Tabellen ovan visar prognos per verksamhet för personalkostnader på helår. Kultur- och fritidsnämnden har år 2019 en budget på 19 493 tkr för personalkostnader. Prognosen är att kostnaderna kommer att understiga budget med 600 tkr. De lägre kostnaderna beror på att en vakant tjänst inte kommer att återbesättas under året, svårighet att rekrytera en vikarie för en föräldraledig danslärare samt att tjänsten som enhetschef för fritidsgårdar stod vakant under drygt tre månader. Personalkostnaderna har dock ökat jämfört med budget inom politisk verksamhet på grund av fler sammanträden. Även på Skantzö camping och Vallmobadet beräknas kostnaderna överskrida budget på grund av ökad bemanning.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Intäkter	8 066	12 721	12 092	8 061	8 598	537	11 992	-100
Kostnader	-36 189	-54 153	-53 521	-35 681	-34 440	1 241	-53 421	100
Nettokostnader	-28 123	-41 432	-41 429	-27 619	-25 842	1 777	-41 429	0

Kultur- och fritidsnämnden har en budgetram på 41 429 tkr. Flera av verksamheterna är säsongbetonade varför intäkter och kostnader är ojämnt fördelade över året.

Intäkterna blir lägre på café och naturfotografiskt galleri när kulturhuset håller stängt under hösten på grund av renovering, men motsvaras också av lägre kostnader inom dessa verksamheter. Inom kulturskola har man färre elever inom avgiftsbelagd verksamhet. Kultur- och fritidsförvaltningen blev även i år beviljad statsbidrag för att anordna sommarlovsaktiviteter. Statsbidraget har bland annat finansierat del av tjänster där egen personal gått in och arbetat i projektet.

Skantzö bad och camping har under året anlagt en äventyrsgolfbana. Återställning av markyta vid den ursprungliga platsen för den gamla golfbanan var inte budgeterad vilket medfört att övriga kostnader överstiger budget. Personalkostnaderna blir däremot lägre inom förvaltningen till följd av vakanta tjänster.

Driftsredovisning Vht områden (tkr)	Delår 2018	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget Jan-Aug	Redovisat Jan-Aug	Avvikelse Jan-Aug	Prognos Helår	Avvikelse 2019
Övergripande	-3 324	-4 709	-2 673	-1 782	-1 545	237	-2 623	50
Kultur och fritid	-20 927	-31 066	-34 310	-22 873	-21 100	1 773	-33 610	700
Bad och camping	-1 589	-4 363	-4 446	-2 964	-3 197	-233	-5 196	-750
Projekt Albert	-2 284	-1 295	0	0	0	0	0	0
Nettokostnader	-28 123	-41 432	-41 429	-27 619	-25 842	1 777	-41 429	0

Helårsprognos är att man håller budget men med förändringar mellan verksamhetsområdena.

Under **Övergripande** ingår politisk verksamhet samt gemensam administration. Personalkostnaderna inom politisk verksamhet beräknas överstiga budget och beror på fler sammanträden. Inom gemensam administration är en tjänst vakant och återbesätts inte under året. Guideverksamheten är omgjord på Skantzenområdet och nu till en lägre kostnad. Överskottet från guideverksamheten ska i år finansiera flytten ur kulturhuset till följd av renovering.

Område **Kultur och fritid** består av bibliotek, kulturskola, allmän kulturverksamhet, föreningsstöd, kulturhus, café, naturfotografiskt galleri och fritidsgårdar. Den stora förbättringen mot budget är lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster.

Område **Bad och camping** består av Skantzenområdet, Skantzö bad och camping, båtarna Rex och Albert samt Vallmobadet. I år fyller Skantzö bad och camping 50 år och i samband med firandet av detta den 24 maj invigdes den nya äventyrsgolfbanan. Återställning av markytan vid den ursprungliga platsen för den gamla golfbanan var inte budgeterad och ger därför ett underskott mot budget. Skantzö camping hade en lägre beläggning under juni till mitten av juli på grund av sämre väder men beräknas trots det hålla budgeterade intäkter.

Handlingsplaner

År 2018 redovisade kultur- och fritidsnämnden ett negativt resultat på -1.096 tkr. Obalansen avsåg helt projekt Albert. Ingen handlingsplan togs fram eftersom projektet avslutades år 2018.

Ekonomisk redovisning

Driftsredovisning

Driftsredovisning (tkr)	Bokslut 2018-08-31	Budget 2019	Budget 2019-08-31	Utfall 2019-08-31	Avvikelse 2019-08-31	Prognos 2019	Avvikelse 2019
Kommunstyrelsen							
Intäkter	17 941	16 512	11 008	11 658	650	15 349	-1 163
Kostnader	-95 999	-102 261	-68 174	-73 658	-5 484	-107 175	-4 914
Nettokostnader	-78 058	-85 749	-57 166	-61 999	-4 833	-91 826	-6 077
Teknisk nämnd							
Intäkter	170 146	171 002	114 001	112 954	-1 048	171 202	200
Kostnader	-206 805	-207 496	-138 331	-134 703	3 628	-206 646	850
Nettokostnader	-36 660	-36 494	-24 329	-21 749	2 581	-35 444	1 050
Bygg och miljönämnd							
Intäkter	4 853	5 116	3 411	4 319	908	5 616	500
Kostnader	-12 097	-14 140	-9 427	-8 755	672	-13 990	150
Nettokostnader	-7 244	-9 024	-6 016	-4 436	1 580	-8 374	650
Barn och utbildningsnämnd							
Intäkter	54 254	52 361	34 907	35 970	1 063	50 561	-1 800
Kostnader	-438 760	-445 984	-297 323	-287 728	9 595	-446 734	-750
Nettokostnader	-384 505	-393 623	-262 415	-251 758	10 658	-396 173	-2 550
Socialnämnd							
Intäkter	147 755	103 501	69 001	72 151	3 150	106 241	2 740
Kostnader	-557 311	-535 766	-357 177	-351 255	5 923	-537 466	-1 700
Nettokostnader	-409 556	-432 265	-288 177	-279 104	9 073	-431 225	1 040
Kultur och fritidsnämnd							
Intäkter	14 482	12 092	8 061	9 821	1 760	11 992	-100
Kostnader	-55 915	-53 521	-35 681	-35 369	312	-53 421	100
Nettokostnader	-41 432	-41 429	-27 619	-25 547	2 072	-41 429	0
Revision							
Intäkter	0	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-708	-800	-533	-352	181	-800	0
Nettokostnader	-708	-800	-533	-352	181	-800	0
Valnämnd							
Intäkter	328	0	0	378	378	378	378
Kostnader	-803	-75	-50	-537	-487	-537	-462
Nettokostnader	-475	-75	-50	-159	-109	-159	-84
Mälardalens Brand och Räddningsförbund							
Intäkter	0	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-8 913	-8 810	-5 873	-6 118	-245	-9 054	-244
Nettokostnader	-8 913	-8 810	-5 873	-6 118	-245	-9 054	-244
Västra Mälardalens Överförmyndarnämnd							
Intäkter	821	0	0	0	0	0	0
Kostnader	-2 872	-2 050	-1 367	-1 927	-561	-2 260	-210
Nettokostnader	-2 051	-2 050	-1 367	-1 927	-561	-2 260	-210
Kolbäcksdalens Pensionsförbund							
Intäkter	3 466	0	0	686	686	3 657	3 657
Kostnader	-3 466	0	0	-2 420	-2 420	-3 657	-3 657
Nettokostnader	0	0	0	-1 735	-1 735	0	0
Finansförvaltning							
Intäkter	54 912	73 283	48 855	10 448	-38 407	12 027	-61 256
Pensioner	-13 256	-14 295	-9 530	-12 286	-2 756	-19 932	-5 637
Kostnader	-5 896	0	0	-3 590	-3 590	0	0
Nettokostnader	35 760	58 988	39 325	-5 428	-44 754	-7 905	-66 893
Totalt	-933 841	-951 331	-634 221	-660 313	-26 092	-1 024 648	-73 317
Totalt exkl. finansförvaltning	-969 601	-1 010 319	-673 546	-654 885	18 662	-1 016 744	-6 425

Investeringar

Investeringar (tkr)	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2019	Avvikelse 2019	TB 2020	Kommentarer
Kommunstyrelsens investeringar						
Stadsnät	29 000	337	10 000	19 000	0	Enl Fibras egna uppskattning. Ev. ombudgetering till förmån av Tunboskolan och exploateringen av Hackspetten
Digitaliseringsansatsning	3 200	471	3 200	0	0	
Nämndens investeringar						
TN oförutsedda investeringar	325	0	0	325	0	Förutsatt att inga nya beslut tas
Anläggningsinvesteringar						
Ny traktor Trollebo	675	675	675	0	0	Anskaffat
Cykelväg Kbk-Strhlm	5 000	0	0	5 000	0	Ev. ombudgetering till förmån av kulturhuset. Enligt trafikverket ska utförandet ske 2021
Belysning cykelväg Kbk-Strhlm	2 000	0	0	2 000	0	Tidigast 2021
TS-åtgärder	500	12	500	0	0	Offert på en gc-väg inkommer
Åtgärda bristfällig väggropp	1 000	0	500	500	0	Åtgärda Parkgatan med bl.a. nya övergångsställen
Parkinvesteringar						
Lekplatser	1 000	163	500	500	500	Pågår
Fastighetsinvesteringar						
Ombyggnad Kulturhuset	0	133	4 000	-4 000	0	Ev. ombudgetering från gc-väg anslaget ovan.
Diverse objekt värme/vent	1 900	0	1 900	0	0	
Nybyggnation Äldreboende Kbk	1 000	91	1 900	-900	0	Enl projektledaren, avser inmätning av tomt, landskap, arkitekt, bullerutredning, arkeologi, projektledning, projektering av VA och gata.
Ombyggnad Ädelstenen	0	152	150	-150	0	Oplanerad ombyggnad för verksamheten
Nya hyresavtal	4 675	4 796	5 000	-325	0	Ombyggnadkök Nibbleskolan, fördring pga. ÅTA
Diverse större ombyggnationer	0	-60	-60	60	0	Bidrag för genomförd åtgärd 2018 inkom 2019
Energi investeringar	3 000	86	3 000	0	0	
Tillbyggnad Tunboskolan	30 000	36 657	41 500	-11 500	0	För snäv budget, ombudgeteringbeslut väntas
Vallmobatet	1 000	0	0	1 000	0	Utredning är gjord, kostnader uppgår till 160 tkr, om projektet fortlöper kommer kostnaden att aktiveras
Ny skola Näslund	10 000	992	1 500	8 500	8 500	Fortsatt utredningar 2019
Utemiljö skolor	500	0	500	0	0	Utförs av parkförvaltningen
Skantzöbadet inkl duk	18 000	2 306	18 000	0	0	Avslutas maj 2020
Barn och utbildnings investeringar						
Inventarier	2 000	251	2 000	0	0	
Kultur och fritids investeringar						
Äventyrs golfbana o lekpark	1 500	1 292	1 500	0	0	Klart, fakturering eftersläpar
Utökning 10 platser	250	0	250	0	0	
Skatepark et. 2	600	0	0	600	0	Genomförs ej
Summa Investeringar	117 125	48 352	96 515	20 610	9 000	

Exploateringsinvesteringar (tkr)	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2019	Avvikelse 2019	TB 2020	Kommentarer
Södra Näs	0	-1 590	0	0	0	Försäljning av tomter, omsättningstillgången skrivs av i motsvarande grad
Kvarteret Fasanen	6 500	6 287	7 500	-1 000	0	Saneringskostnader
Kvarteret Vattentornet	20 000	172	20 000	0	0	Ökade kostnader för betonghantering, dock bra anbud
Hackspetten	0	0	600	-600	400	Ombudgeteringsbeslut väntas
Knektbacken	1 000	-502	100	900	0	Bidrag för sanering 2018 inkom 2019.
Eriksberg	5 500	3	3 650	1 850	1 850	VA-arbeten bedöms vara klara 2019, däremot kommer delar av gatanläggningen att ske 2020.
Sanering Östra Nibble 6	0	60	0	0	0	Nedlagda kostnader och avskrivning av tillgång regleras vid fsg
Orrvägen 2 tomter	0	-475	0	0	0	Försäljning av tomter, omsättningstillgången skrivs av i motsvarande grad
Södra Nibble Energigatan	0	172	170	-170	0	Eftersläpande faktura
Östra Nibble 2	0	-15	0	0	0	Vite gällande Räfsan 6
Summa Exploateringsinvesteringar	33 000	4 112	32 020	980	2 250	

VA-investeringar (tkr)	Budget 2019	Redovisat Jan-Aug	Prognos 2019	Avvikelse 2019	TB 2020	Kommentarer
Ledningsnätets investeringar						
Ny lastbil	1 800	1 844	1 850	-50	0	Anskaffat, större flak innebär en minskning av transportsträcka
Separerig Dag och Spillvatten	300	0	0	300	0	Genomförs med driftmedel
Kyrkbyn	1 500	1 745	1 950	-450	0	Sämrre markförhållande än befarat
Morkullev	1 750	1 740	1 950	-200	0	Tillkom en sträcka som inte var planerat
Södra Gärdesv	600	601	600	0	0	
Återställningar	910	827	910	0	0	Kyrkbyns återställning kvarstår
Råvattenledning Karlsro	600	-48	300	300	0	Konsult anlitar för projektering
Rallstavägen	1 000	716	720	280	0	Bra förhållanden, enligt planering
Brunnsrenovering	980	332	980	0	0	Pågår, köpt in breddmätare för brunnar, inköp av brunnar samt motering kvarstår
VA till Berg	10 000	780	1 300	8 700	8 700	Förfrågningsunderlag tas fram i år, arbetet påbörjas maj 2020
Verkens investeringar						
Skrapa till försedimentiering	500	301	350	150	0	Effektivt arbete
Östra Ävägen Pumpstation	400	0	400	0	0	
Ombyggnad Reningsverk	4 500	419	800	3 700	3 700	Istället för att bygga om bassänger, har processens steg beaktats. när det väl är dags att permanenta åtgärderna kommer viss ombyggnad att krävas
Summa VA-Investeringar	24 840	9 258	12 110	12 730	12 400	

Summa kommunens investeringar	174 965	61 722	140 645	34 320	23 650	
--------------------------------------	----------------	---------------	----------------	---------------	---------------	--

Resultaträkning

Tusentals kronor	Not	Utfall	Bokslut	Utfall	Budget	Prognos
		2018-08-31	2018	2019-08-31	2019	2019
Verksamhetens intäkter	1,8	167 907	272 416	157 938	239 026	276 577
Verksamhetens kostnader	2,8	-780 754	-1 206 257	-791 329	-1 190 357	-1 260 247
Avskrivningar	3	-23 484	-41 495	-26 922	-40 000	-40 978
<i>Verksamhetens nettokostnader</i>		-636 331	-975 336	-660 313	-991 331	-1 024 648
Skatteintäkter	4	465 707	692 175	477 288	716 706	715 580
Generella statsbidrag och utjämning	5	175 297	264 497	183 820	271 175	275 342
<i>Verksamhetens resultat</i>		4 673	-18 664	795	-3 450	-33 726
Finansiella intäkter	6	40 169	19 816	62 483	14 000	43 738
Finansiella kostnader	7	-1 404	-8 766	-4 169	-5 000	-5 000
<i>Resultat efter finansiella poster</i>		43 438	-7 614	59 109	5 550	5 012
Extraordinära poster		0		0	0	0
Årets resultat		43 438	-7 614	59 109	5 550	5 012

Balansräkning

Tusentals kronor	Not	Utfall		Bokslut 2018
		2019-08-31	2018-08-31	
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	0
Materiella anläggningstillgångar	9	827 587	747 658	793 884
Mark, byggnader, tekniska anläggningar		810 549	733 866	779 762
Maskiner och inventarier		17 038	13 792	14 122
Övriga materiella anläggningstillgångar		0	0	0
Finansiella anläggningstillgångar	10	156 678	151 260	152 316
Summa anläggningstillgångar		984 264	898 918	946 200
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR		0	0	0
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd m.m.	11	21 270	7 287	20 171
Fordringar	12	57 882	63 281	72 190
Kortfristiga placeringar	13	498 007	476 097	446 328
Kassa, bank	14	20 935	53 888	54 871
Summa omsättningstillgångar		598 093	600 554	593 561
Summa tillgångar		1 582 357	1 499 472	1 539 761
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	15	791 005	795 705	795 705
Årets resultat		59 109	43 438	-7 614
Resultatutjämningsreserv		0	0	0
Övrigt eget kapital		0	1 943	2 914
Summa eget kapital		850 114	841 086	791 005
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	17 144	17 295	17 348
Andra avsättningar		0	0	0
Skulder				
Långfristiga skulder	17	490 012	433 191	465 788
Kortfristiga skulder	18	225 088	207 901	265 620
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 582 357	1 499 472	1 539 761

Tusentals kronor	Not	Utfall		Bokslut 2018
		2019-08-31	2018-08-31	
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0	
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	19	337 546	351 042	347 238
Övriga ansvarsförbindelser	20	671 889	627 438	663 126

Kassaflödesanalys

Tusentals kronor	Not	Utfall	Utfall	Bokslut
		2019-08-31	2018-08-31	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		59 109	43 438	-7 614
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar		0	0	2 914
Justering för ej likviditetspåverkande poster	21	26 718	25 566	42 903
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>85 827</i>	<i>69 003</i>	<i>38 202</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	12, 13	-37 370	-27 279	-6 419
Ökning/minskning förråd och varulager	11	-1 098	0	-12 884
Ökning/minskning kortfristiga skulder	18	-40 533	-59 157	-1 438
Kassaflöde från den löpande verksamheten		6 826	-17 433	17 461
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar	22	-60 625	-44 404	-113 285
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar		0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	23	0	0	3 427
Investering i finansiella tillgångar		0	0	0
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-60 625	-44 404	-109 858
FINANSERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån		85 000	76 450	112 150
Amortering av skuld		-60 777	-14 495	-17 598
Ökning av långfristiga fordringar		-4 362	-4 145	-5 201
Minskning av långfristiga fordringar		0	0	0
Kassaflöde från finanseringsverksamheten		19 862	57 810	89 351
Årets kassaflöde		-33 937	-4 029	-3 046
Likvida medel vid årets början		54 871	57 918	57 918
Likvida medel vid årets/periodens slut		20 935	53 889	54 871

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Försäljningsintäkter	11 387	10 173	16 749
Taxor och avgifter	45 411	44 267	64 165
Hyror och arrenden	22 988	25 215	37 895
Bidrag	67 212	77 237	134 305
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	8 567	8 304	14 038
Exploateringsintäkter	0	0	1 220
Realisationsvinster	0	0	0
Försäkringsersättningar	2 384	2 333	3 486
Övriga intäkter	-10	378	560
Summa verksamhetens intäkter	157 938	167 907	272 416

Jämförelsestörande intäkter se not 8

Not 2 Verksamhetens kostnader	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Löner och sociala avgifter	478 633	463 160	716 901
Pensionskostnader	33 827	33 152	50 003
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	17 744	20 421	37 994
Bränsle, energi och vatten	20 727	19 242	26 802
Köp av huvudverksamhet	124 731	126 625	192 437
Lokal- och markhyror	15 077	17 090	24 258
Övriga tjänster	19 118	19 660	31 791
Lämnade bidrag	27 053	23 358	36 258
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0	0
Bolagsskatt	0	0	0
Övriga kostnader	54 419	58 046	89 814
Summa verksamhetens kostnader	791 329	780 754	1 206 257

Jämförelsestörande kostnader se not 8

Not 3 Avskrivningar	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	25 304	22 875	39 264
Avskrivning maskiner och inventarier	1 618	610	2 231
Nedskrivningar	0	0	0
Summa avskrivningar	26 922	23 484	41 495

För uppgift om avskrivningstider se avsnittet om redovisningsprinciper

Not 4 Skatteintäkter	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Preliminär kommunalskatt	482 000	463 656	695 478
Preliminär slutavräkning innevarande år	-5 413	-11	-971
Slutavräkningsdifferens föregående år	701	2 062	-2 332
Summa skatteintäkter	477 288	465 707	692 175

Not 5 Generella statsbidrag och utjämning	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Inkomstutjämningsbidrag	130 231	127 571	183 854
Strukturbidrag	861	849	1 274
Införandebidrag	0	0	0
Regleringsbidrag	7 557	1 670	2 505
Bidrag för LSS-utjämning	24 199	25 779	38 668
Kommunal fastighetsavgift	21 011	20 447	30 890
Konjunkturstöd	4 318	1 667	11 335
Kostnadsutjämningsbidrag	-4 359	-2 686	-4 029
Summa generella statsbidrag och utjämning	183 820	175 297	264 497

Not 6 Finansiella intäkter	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Utdelningar på aktier och andelar	9 998	33 226	8 755
Ränteintäkter	388	6 943	9 154
Övriga finansiella intäkter	52 097	0	1 908
Summa finansiella intäkter	62 483	40 169	19 816

Not 7 Finansiella kostnader	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Räntekostnader	1 602	1 193	1 707
Ränta på pensionsavsättningar	0	0	203
Övriga finansiella kostnader	2 566	210	6 856
Summa finansiella kostnader	4 169	1 404	8 766

Not 8 Jämförelsestörande poster	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Tomträttsförsäljning, reavinst	0	1 220	1 220
Övriga kostnader			
Summa jämförelsestörande poster	0	1 220	1 220

Not 9 Materiella anläggningstillgångar	Delår 2019	Delår 2018	Bokslut 2018
Mark, byggnader och tekniska anläggningar			
Redovisat värde vid årets början	779 762	714 326	714 326
Investeringar	56 091	42 415	109 275
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	0	0	-4 575
Nedskrivningar	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0
Avskrivningar	-25 304	-22 875	-39 264
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0	0	0
Övriga förändringar	0	0	0
Redovisat värde vid periodens slut	810 549	733 866	779 762
Maskiner och inventarier			
Redovisat värde vid årets början	14 123	12 413	12 413
Investeringar	4 534	1 989	4 011
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	0	0	-71
Nedskrivningar	0	0	0
Återförda nedskrivningar	0	0	0
Avskrivningar	-1 618	-610	-2 231
Redovisat värde vid periodens slut	17 038	13 792	14 122
Övriga materiella anläggningstillgångar			
Redovisat värde vid årets början	0	0	0
Investeringar	0	0	0
Överföring från eller till annat slag av tillgång	0	0	0
Redovisat värde vid periodens slut	0	0	0

Not 10 Finansiella anläggningstillgångar	Delår 2019	Delår 2018	Bokslut 2018
Mälarenergi Elnät AB	37 240	37 240	37 240
Förlagslån Mälarenergi Elnät AB	60 000	60 000	60 000
AB Hallstahem	35 898	35 898	35 898
Strömsholms Utvecklings AB (STUTAB)	33	33	33
Kommuninvest	10 522	10 522	10 522
Västmanlands Avfalls AB (VAFAB)	3 238	3 238	3 238
Diverse småinnehav	184	184	184
HARK	4 163	4 145	4 201
Sporthallen	5 400	0	1 000
Redovisat värde vid periodens slut	156 678	151 260	152 316

Not 11 Förråd m.m.	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Bensin, Diesel	281	38	280
Berglager Trångfors	0	0	0
VA-lagret	581	650	581
Exploateringsfastigheter	20 408	6 600	19 311
Redovisat värde vid periodens slut	21 270	7 287	20 171

Not 12 Fordringar	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Kundfordringar	9 330	6 942	12 648
Statsbidragsfordringar	8 419	15 986	13 099
Skattefordringar	5 043	3 870	7 612
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	11 806	17 378	11 619
Övriga kortfristiga fordringar	23 284	19 105	27 213
Redovisat värde vid periodens slut	57 882	63 281	72 190

Not 13 Kortfristiga placeringar	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Fonder	498 007	476 097	446 328
Redovisat värde vid periodens slut	498 007	476 097	446 328

Not 14 Kassa, bank	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Nordea	4 219	8 652	31 600
Swedbank	15 367	43 884	21 919
Svenska handelsbanken	1 349	1 352	1 352
Summa kassa, bank	20 935	53 888	54 871
Info om checkkredit			

Not 15 Eget kapital	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Eget kapital ingående värde	791 005	795 705	795 705
Årets resultat skattekollektivet	57 143		-9 580
Årets resultat affärsverksamhet	1 966		1 966
Övrigt eget kapital	0	1 943	2 914
Årets resultat totalt	59 109	43 438	-7 614
Eget kapital utgående värde	850 114	841 086	791 005

Öronmärkning eget kapital			
VA-verkets resultatfond	2 308	342	342
Renhållningsverkets resultatfond	0	0	0
Intern försäkringsfond	2 175	2 175	2 175
Regresskrav VA-kollektivet	0	-971	0
Balansfond	40 000	40 000	40 000
Förskoleplatser	1 300	1 300	1 300
Förebyggandefonden	5 600	600	600
Byggbonus	1 314	1 314	1 314
MIG Statsbidrag	1 074	1 074	1 074

Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Delår 2019	Delår 2018	Bokslut 2018
Specifikation- Avsatt till Pensioner			
Särskild avtals/ålderspension	8 538	9 345	8 913
Förmånsbestämd/kompl pension	0	10	0
Ålderspension	5 259	4 488	5 048
Pension till efterlevande	0	843	0
Summa pensioner	13 797	14 686	13 961
Löneskatt	3 347	2 609	3 387
Summa avsatt till pensioner	17 144	17 295	17 348
Antal visstidsförordnanden			
Politiker	1	1	1
Tjänstepersoner	0	0	0
Avsatt till pensioner			
Ingående avsättning	17 348	17 159	17 159
Nya förpliktelser under året	-204	136	189
Varav			
Nyintjänad pension	308	136	446
Ränte och basbeloppsuppräknig	145	137	163
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0
Pension till efterlevande	0	176	0
Övrig post	85	-8	2
Årets utbetalningar	-702	-305	-459
Förändring av löneskatt	-40	0	38
Summa avsatt till pensioner	17 144	17 295	17 348
Aktualiseringsgrad	97%	97%	97%
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper			

Not 17 Långfristiga skulder	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Lån i banker och kreditinstitut	490 012	433 191	465 788
Summa Långfristiga skulder	490 012	433 191	465 788
	Kommunen		
Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut	2019	2018	2018
Genomsnittlig ränta	0,34%	0,35%	0,34%
Genomsnittlig räntebindningstid	2,02 år	2,14 år	2,02 år
Lån som förfaller inom			
1 år	100 352	48 943	100 352
1-3 år	217 654	248 801	217 654
3-5år	172 006	135 447	147 782
Kommunen har avtal med banken om refinansiering av lån med kortare återstående löptid än 1 år			

Not 18 Kortfristiga skulder	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	46 525	61 487	55 294
Leverantörsskulder	24 397	24 666	43 729
Moms och punktskatter	5 832	17 341	8 324
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	72 020	55 404	85 251
Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter	76 314	49 003	73 022
Summa kortfristiga skulder	225 088	207 901	265 620

Not 19 Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Ingående ansvarsförbindelse	347 238	353 552	353 552
Aktualisering	0	-379	-395
Ränteuppräknig	1 202	1 986	2 955
Basbeloppsuppräknig	6 142	4 637	4 637
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	0	0
Övrig post	-4 805	2 239	3 402
Årets utbetalningar	-10 339	-10 504	-15 680
Summa pensionsförpliktelser	339 438	351 532	348 471
Löneskatt	-1 892	-490	-1 233
Utgående ansvarsförbindelse	337 546	351 042	347 238
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper			

Not 20 Övriga ansvarsförbindelser	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Borgensåtaganden			
Kommunala bolag			
AB Hallstahem	561 000	535 600	545 900
VAFAB Miljö	12 295	10 723	11 018
Hallsta Ridklubb	26 775	0	27 923
Övriga	12 983	13 024	13 006
Långa hyresavtal (Äldreboende & Hallstaarena)	49 198	60 680	57 467
Leasingavtal	9 639	7 411	7 813
Fastigo	0	0	0
Summa övriga ansvarsförbindelser	671 889	627 438	663 126
Hallstahammars kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2019-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånar av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hallstahammars kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2019-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 457 518 224 647 kronor och totala tillgångar till 455 142 673 043 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 183 610 799 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 180 854 114 kronor.			

Not 21 Ej likviditetspåverkande poster	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Av- och nedskrivningar	26 922	23 485	41 495
Avsatt till pensioner	-204	861	189
Övriga avsättningar	0	0	0
Förändring långfristiga periodiseringar	0	0	0
Upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	0	0	0
Realisationsvinster	0	1 220	1 220
Summa ej rörelsekapitalpåverkande	26 718	25 566	42 903

Not 22 Investering i materiella tillgångar	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Mark, byggnader och tekniskaanläggningar	-56 091	-42 415	-109 275
Maskiner inventarier mm.	-4 534	-1 989	-4 011
Övriga	0	0	1
	-60 625	-44 404	-113 285

Not 23 Försäljning av materiella tillgångar	Delår	Delår	Bokslut
	2019	2018	2018
Kommunen			
Mark, byggnader och tekniskaanläggningar	0	0	4 575
Maskiner inventarier mm.	0	0	71
Övriga	0	0	1
	0	0	4 647

Redovisningsprinciper

Redovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Ändrade redovisningsprinciper

Från och med räkenskapsår 2019 tillämpas LKBR för första gången. Tidigare har lag (1997:614) om kommunal redovisning tillämpas (KRL). Detta innebär att följande ändringar gjort i förhållande till tidigare redovisningsprinciper:

- Redovisning av vissa finansiella instrument
Enligt LKBR (kap 7 §6–7) ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Dessa instrument har enligt KRL varit värderade enligt lägsta värdes princip (LVP). I och med detta så har värdet på dessa tillgångar omräknats från LVP till verkligt värde. Detta har inneburit att värdet på de finansiella omsättningstillgångarna ökat med 3 228 tkr. Under 2018 har jämförelsetalen i resultaträkningen och balansräkningen justerats med den värdenedgång som skedde under 2018 med 6 581 tkr för helåret. För delår 2018-08-31 har jämförelsetalen i resultat och balansräkningen justerats med den värdeuppgång som skedde fram till och med 2018-08-31 22 188 tkr.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya redovisningsreglerna. Enligt tabellerna nedan så framgår effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna. För att ytterligare tydliggöra effekterna av de ändrade redovisningsprinciperna återfinns i årets balans- och resultaträkning förutom omräknade jämförelsetal för 2018 även motsvarande uppgifter från 2018 års delårsrapport.

Del av BR	Tillgångar	Ek & Skulder	
Typ	Fin oms tillgång	Eget kapital	årets resultat
Slag	18300	20100	
UB 20180831 enl. ÅR	444 660 220,00	-774 249 105,36	-36 370 789,00
-bokförvärde ökning/minskning	-15 121 014,00		15 121 014,00
Värdeökning tom 20180831 verkligt värde	22 188 081,88		-22 188 081,88
Värdeökning fin instr. Före 2018 verkligt värde	24 369 633,00	-24 369 633,00	
Justerat UB 20180831	476 096 920,88	-798 618 738,36	-43 437 856,88

Justeringar av IB pga ändrade redovisningsprinciper (LKBR 7:6) Fig 1

Tusentals kronor	Kommunen just 20180831	Kommunen delår 20180831	Kommunen Justering IB
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar		0	
Materiella anläggningstillgångar	747 658	747 659	
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	733 866	733 866	
Maskiner och inventarier	13 792	13 793	
Övriga materiella anläggningstillgångar	0	0	
Finansiella anläggningstillgångar	151 260	151 260	
Summa anläggningstillgångar	898 918	898 918	
BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR	0	0	
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	7 287	7 287	
Fordringar	63 281	63 281	
Kortfristiga placeringar	476 097	444 660	31 436,7
Kassa, bank	53 888	53 889	
Summa omsättningstillgångar	600 554	569 117	
Summa tillgångar	1 499 472	1 468 035	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	795 705	771 335	24 369,6
Årets resultat	43 438	36 371	7 067,1
Resultatutjämningsreserv	0	0	
Övrigt eget kapital	1 943	1 943	
Summa eget kapital	841 086	809 649	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17 295	17 295	
Andra avsättningar	0	0	
Skulder	0		
Långfristiga skulder	433 191	433 191	
Kortfristiga skulder	207 901	207 901	
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 499 472	1 468 035	

Justering av balansräkning på grund av ändrade redovisningsprinciper fig 2

Tusentals kronor	Kommunen Just 20180831	Kommunen Delår 20180831	Justering ändrade redovisningsprinciper
Verksamhetens intäkter	167 907	167 907	
Verksamhetens kostnader	-780 754	-780 754	
Avskrivningar	-23 484	-23 484	
Verksamhetens nettokostnader	-636 331	-636 331	
	0		
Skatteintäkter	465 707	465 707	
Generella statsbidrag och utjämning	175 297	175 297	
Verksamhetens resultat	4 673	4 673	
Finansiella intäkter	40 169	33 102	7 067
Finansiella kostnader	-1 404	-1 404	
Resultat efter finansiella poster	43 438	36 371	
Extraordinära poster	0	0	
Årets resultat	43 438	36 371	

Justering av resultaträkning på grund av ändrade redovisningsprinciper fig 3

Hallstahammars kommun följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

Extraordinära och jämförelsestörande poster

Extraordinära poster är sådana som saknar tydligt samband med kommunens normala verksamhet, uppgår till väsentliga belopp och är av typen att de inte kan antas komma regelbundet eller ofta. Extraordinära poster redovisas på egen rad i resultaträkningen

Jämförelsestörande poster finns med i de ordinarie intäkts eller kostnadsposterna men specificeras i en egen not i resultaträkningen.

Skatteintäkter övriga intäkter

I enlighet med RKR:s rekommendation har kommunalskatten periodiserats. Periodiseringen görs utifrån SKL:s senaste prognos. Differensen mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt föregående år redovisas som en justeringspost i noten för skatteintäkter.

Anläggningstillgångar

Tillgångar med en varaktighet på minst tre år och ett värde på minst ett halvt prisbasbelopp redovisas som en anläggningstillgång. Ränteutgifter aktiveras inte som anskaffningsvärde utan huvudmetoden tillämpas och ränteutgifter redovisas som en kostnad i resultaträkningen för det räkenskapsår som de hänför sig till.

Hallstahammars kommun tillämpar komponentavskrivning och avskrivningstiden sätts utifrån en egen bedömning om komponenternas nyttjandetid. Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten gör inga avskrivningar. Avskrivningsspannet för byggnader och tekniska anläggningar är 20 till 60 år och för maskiner och inventarier är spannet 3 till 10 år.

Anläggningstillgångarna bruttoredo visas vilket innebär att redovisningen är uppdelad i anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar. Avskrivningstiden påbörjas det år som tillgången tas i bruk.

Finansiella tillgångar

Finansiella anläggningstillgångar består av aktier och andelar i koncernbolag och långfristiga fordringar i koncernbolag. De finansiella tillgångarna tas i redovisningen upp till anskaffningskostnad uppräknat med eventuella ägartillskott. Nedskrivningsbelopp utvärderas årligen. Långfristiga fordringar tas upp till nominellt belopp.

Kommunens värdepportfölj för pensionsförvaltningen är klassificerade som finansiell omsättningstillgång eftersom de kontinuerligt är föremål för köp och försäljning. Dessa är värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde. Efter första redovisningstillfället värderas dessa till verkligt värde enligt 7:6 LKBR. Förändringen i tillgångarnas verkliga värden redovisas löpande i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Det lager av tomter i exploateringsverksamheten redovisas som en omsättningstillgång under noten förråd m.m i balansräkningen.

Leasing

Operationella leasingavtal redovisas som en tilläggsupplysning i not 25 övriga ansvarsförbindelser. Finansiell leasing förekommer inte.

Pensioner

Pensionsåtagandet är redovisat enligt blandmodellen. Pensioner intjänade innan 1998 är beräknade enligt RIPS 17. Den samlade pensionsskulden finns i balansräkningen i not 16 avsättningar till pensioner och not 19 pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna.

Sammanställd redovisning

En sammanställd redovisning upprättas i samband med årsbokslutet. Nya LKBR ställer inga krav på att det i delårsbokslutet ska finnas en sammanställd redovisning. Vid delåret har bedömningen gjorts att sammanställda räkenskaper inte krävs för att möjliggöra en tillräcklig grund för utvärdering av god ekonomisk hushållning.

I redovisningen så har samtliga interna poster eliminerats.

Avsättningar

Avsättningar i balansräkningen görs om det på grund av inträffade händelser finns risk att ett utflöde av resurser kommer att inträffa och en uppskattning av beloppet kan göras. Om förfallotiden eller belopp är osäkert redovisas istället en ansvarsförbindelse.